

Personlig økonomi handler om å ha oversikt. I Storebrand kan du samle alle produktene og tjenestene du trenger. Bank også, selvfølgelig.

Maria Meidell Borgersen
Storebrand

Opplysninger om selskapet

ADRESSE:

Storebrand Bank ASA
Professor Kohts vei 9
Postboks 474
1327 Lysaker

Telefon: 22 31 50 50
Kundesenter: 08880
Hjemmeside: www.storebrand.no
E-post adresse: bank@storebrand.no

Investor relations kontaktpersoner:

Bernt H. Uppstad, Administrerende direktør, E-mail: bernt.uppstad@storebrand.no, Tlf. + 47 9016 8821.
Kjetil R. Krøkje, Leder Investor Relations, E-mail: kjetil.r.krokje@storebrand.no, Tlf. + 47 9341 2155.

Innhold

Innhold	Side	Innhold	Side
OPPLYSNINGER SELSKAPET	3	Innhold regnskap og noter	17
Nøkkeltall	5	STOREBRAND BANK KONSERN	
Årsberetning	6	Resultatregnskap	18
		Totalresultat	18
		Balanse	19
		Konsolidert oppstilling over endring i egenkapital	21
		Kontantstrømoppstilling	22
		Noter	23
		STOREBRAND BANK ASA	
		Resultatregnskap	73
		Totalresultat	73
		Balanse	74
		Oppstilling over endring i egenkapital	76
		Kontantstrømoppstilling	77
		Noter	78
		Erklæring fra styret og administrerende direktør	126
		Revisjonsberetning	127

Nøkkeltall Storebrand Bank Konsern

(NOK mill.)	2015	2014
Resultatregnskapet: (i % av gj.snittlig forv.kapital)		
Netto renteinntekter	1,13 %	1,26 %
Andre inntekter ³⁾	0,06 %	0,18 %
Hovedtall fra balansen:		
Forvaltningskapital	33 613,7	34 002,4
Gjennomsnittlig forvaltningskapital ¹⁾	33 390,0	36 545,3
Brutto utlån til kunder	29 350,8	28 518,6
Innskudd fra kunder	17 824,7	19 358,1
Kundeinnskudd i % av brutto utlån	60,7 %	67,9 %
Egenkapital	2 404,2	2 526,7
Andre nøkkeltall:		
Andre inntekter i % totale inntekter	5,1 %	12,2 %
Tapskostnad i % av gjennomsnittlig brutto utlån ⁵⁾	0,16 %	0,24 %
Misligholdte engasjementer i % av brutto utlån	0,6 %	0,5 %
Kostnader i % av driftsinntekter bankvirksomheten ⁴⁾	67,7 %	46,3 %
Egenkapitalrentabilitet før skatt ²⁾	3,6 %	7,7 %
Kjernekapitaldekning	15,2 %	13,3 %
LCR ⁶⁾	95,0 %	na

Definisjoner:

1) Gjennomsnittlig forvaltningskapital er beregnet ut fra månedlig forvaltningskapital for h.h.v. kvartal og hittil i år.

2) Resultat før skatt for videreført virksomhet i % av gjennomsnittlig egenkapital.

3) Andre inntekter inkluderer netto provisjonsinntekter.

4) Bankvirksomheten består av Storebrand Bank ASA og Storebrand Boligkreditt AS.

5) Tapskostnad for bankkonsernet inkluderer resultatlinjene periodens nedskrivninger på utlån, garantier mv. og tap investeringseiendommer, overtatte eiendeler.

6) Likviditetsreserve.

Årsberetning

HOVEDTREKK

Storebrand Bank ASA er et heleid datterselskap av Storebrand ASA. Bankens virksomhet drives som en integrert del av Storebrand-konsernets virksomhet. Storebrand Bank er en forretningsbank med konsesjoner etter verdipapirhandelloven. Banken har hovedkontor på Lysaker i Bærum kommune.

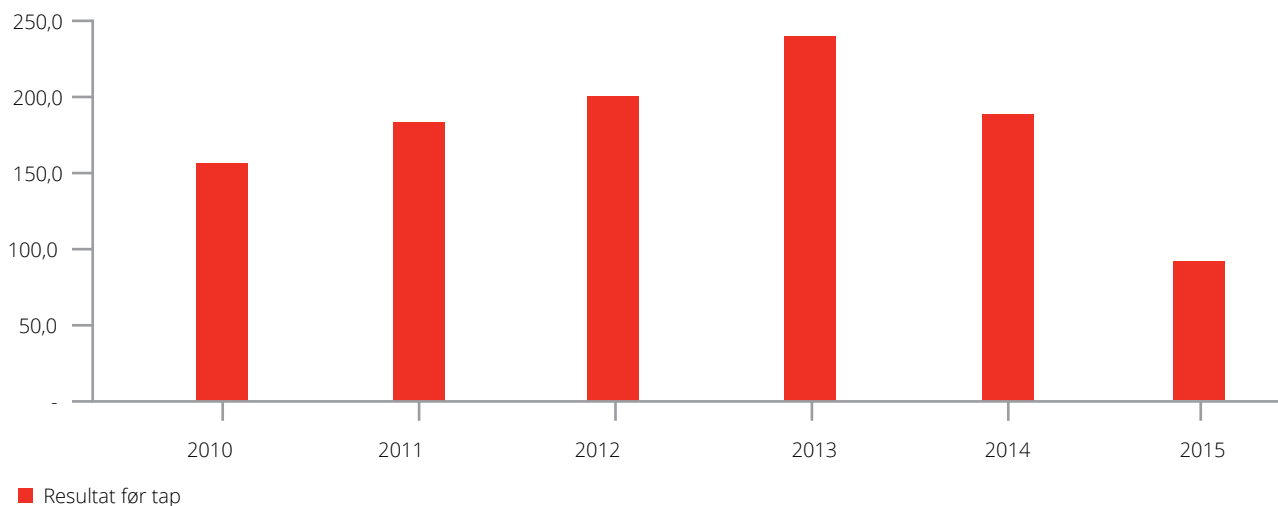
Storebrand Bank ASA er en nettbasert bank som tilbyr tradisjonelle bankprodukter til det norske markedet. Bankens hovedmålgruppe er personer som har sin tjenstepensjon i Storebrand. Disse kundene er for øvrig omfattet av konsernets fordelsprogram, Storebrand Fordel. Bankens tilbud er integrert i konsernets fordelsprogram.

I Storebrand har konsernenheten Kundeområde Norge ansvaret for den samlede kommersielle virksomheten i den norske delen av konsernet. Dette innebærer at distribusjon, markedsaktiviteter og produktutvikling i Norge er samlet under samme ledelse med mål om å styrke kraften til markedet. Banken leverer produkter inn i de ulike markeds- og kundekonsepser.

Storebrand Bank ASA har besluttet å avvikle bedriftsmarkedet i banken. Aviklingen av virksomheten skjer kontrollert over tid.

RESULTATUTVIKLING

UTVIKLING I RESULTAT FØR TAP

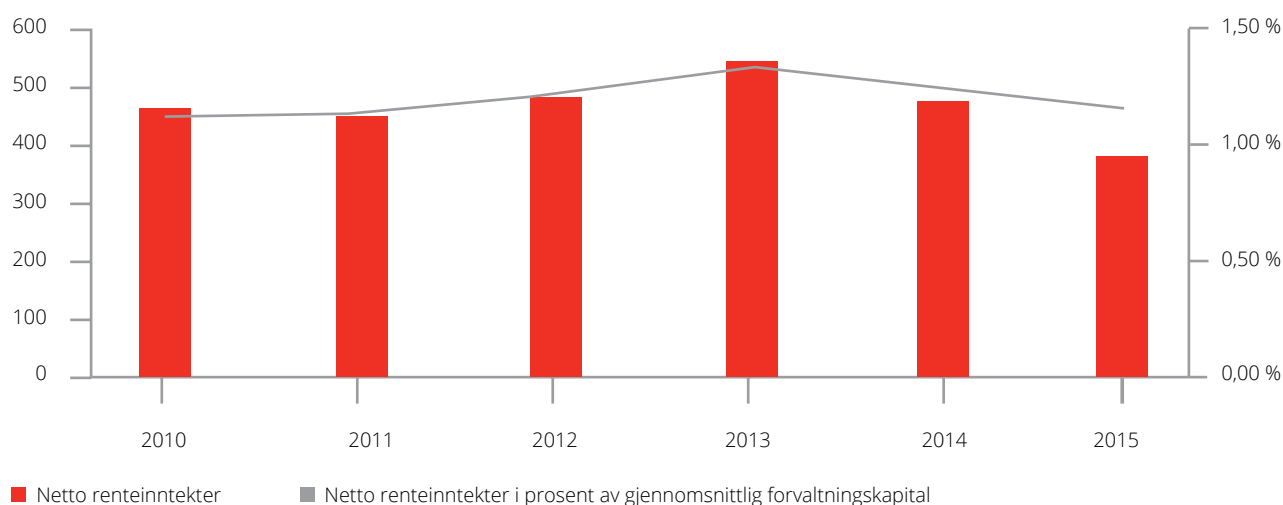

Resultatene for 2010 er omarbeidet som følge av beslutning om avikling av eierskapet i Ring Eiendomsmegling.

Resultat før skatt ble for bankkonsernet 86 millioner kroner for 2015 mot 192 millioner kroner i 2014 for videreført virksomhet. Lavere volum som følge av den planlagte aviklingen av bedriftsmarkedsporteføljen og reduserte marginer på utlån til personmarkedet reduserer netto renteinntekter. Innløsning av konvertibel obligasjon og svingninger i markedet reduserer andre inntekter. Bankkonsernet oppnådde et resultat etter skatt på 59 millioner kroner i 2015 mot 137 millioner kroner i 2014.

NETTO RENTEINNTEKTER

NETTO RENTEINNTEKTER OG NETTO RENTEINNTEKTER I PROSENT AV GJENNOMSNI TT LIG FORVALTNINGSKAPITAL

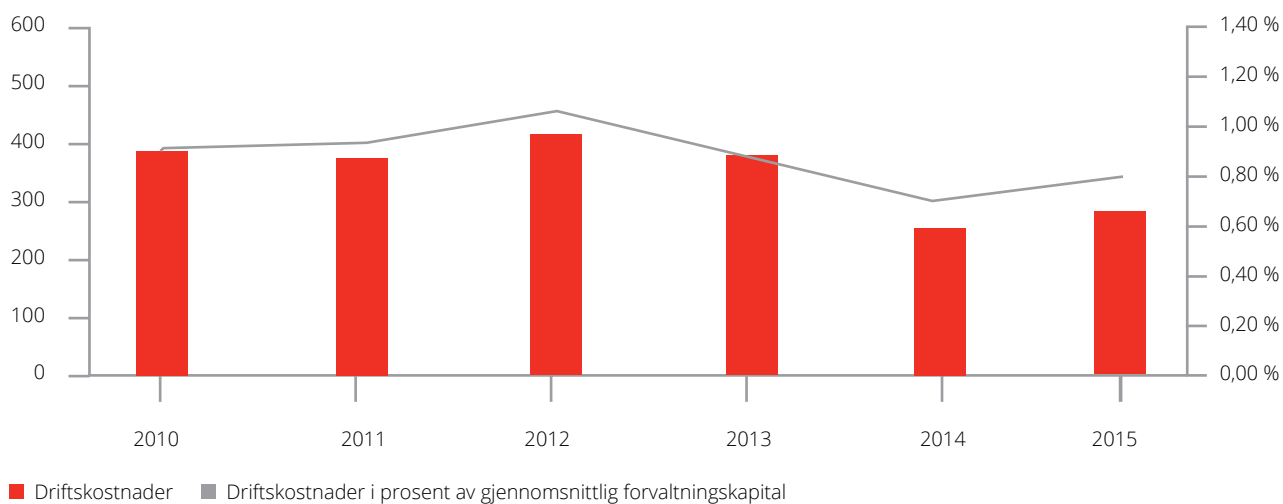
Netto renteinntekter for bankkonsernet beløp seg til 377 millioner kroner mot 462 millioner kroner året før. Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør 1,13 prosent i 2015, en reduksjon på 0,13 prosentpoeng fra 2014. Rentemarginen svekkes som følge av redusert andel lån til bedriftsmarkedet og økt konkurranse i personmarkedet.

ANDRE INNTEKTER

Bankkonsernets netto provisjonsinntekter utgjør 41 millioner kroner, mot 57 millioner kroner i 2014 hovedsakelig som følge av beslutningen om avvikling og nedbygging av Bedriftsmarked. Andre inntekter er redusert fra 7 millioner kroner i 2014 til minus 20 millioner kroner i 2015. Verdiendring på finansielle instrumenter til virkelig verdi ble kostnadsføring på 26 millioner kroner mot 7 millioner kroner i 2014. Dette inkluderer et positivt resultatbidrag fra rente- og valutatenester levert til bankens kunder. Av dette er det et realisert og urealisert tap på 35 millioner på likviditetsporteføljen i 2015, urealisert tap på fastrenteutlån til virkelig verdi over resultatet på 7 millioner kroner og innfrielse av konvertibelt ansvarlig lån har gitt realisert tap på 23 millioner kroner i 2015. Tilhørende derivater har i 2015 hatt en netto gevinst. Andre inntekter påvirkes også negativt av nedbyggingen av bedriftsmarkedsporteføljen.

DRIFTSKOSTNADER

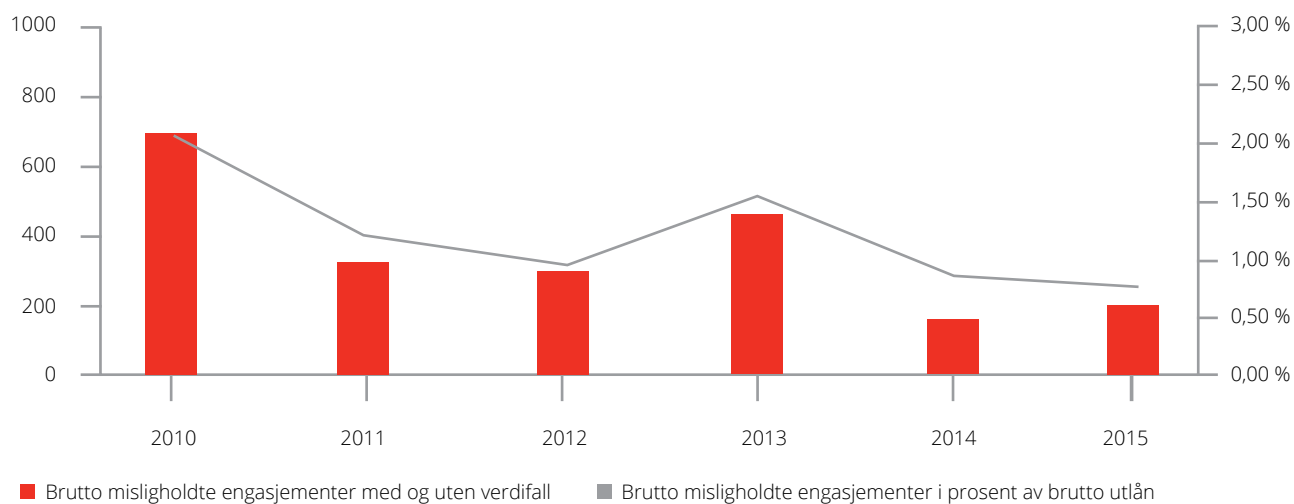
DRIFTSKOSTNADER I PROSENT AV GJENNOMSNITTLIG FORVALTNINGSKAPITAL

Driftskostnadene i bankkonsernet utgjør totalt 267 millioner kroner (260 millioner). Kostnadsprosenten ble 68 prosent i 2015 (46 prosent). I 2014 ble kostnadene påvirket av beslutning om å avvikle den norske ytelsesordningen. Pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ytelsesordningen ble fraregnet i 4. kvartal 2014. Netto resultateffekt for Bankkonsernet ble en inntekt på 44 millioner kroner, noe som reduserte driftskostnadene for 2014.

TAP OG MISLIGHOLD

UTVIKLING I BRUTTO MISLIGHOLDTE ENGASJEMENTER MED OG UTEN VERDIFALL OG I PROSENT AV GJENNOMSNITTLIG BRUTTO UTLÅN

Samlede utlånstap inklusive nedskrivning på overtatte engasjementer utgjør 45 millioner kroner for bankkonsernet mot minus 74 millioner kroner i 2014.

Mislighold uten verdifall har økt i 2015 og utgjør 87 millioner kroner (76 millioner). Misligholdsvolum med verdifall har også økt i 2015 til 100 millioner kroner (77 millioner). Samlet misligholdsvolum utgjør 0,6 prosent av brutto utlån (0,5 prosent).

Gruppenedskrivningene er økt fra 21 millioner kroner i 2014 til 31 millioner kroner ved utgangen av 2015. Økningen er i hovedsak et resultat av den pågående nedbyggingen av bankens bedriftsmarkedsportefølje.

BALANSE

UTVIKLING I BRUTTO UTLÅN FORDELT PÅ PERSONMARKED OG BEDRIFTSMARKED

Ved utgangen av 2015 hadde bankkonsernet en forvaltningskapital på 33,6 milliarder kroner. Brutto utlån til kunder var 29,4 milliarder kroner ved utgangen av året. Dette er en økning på 0,8 milliarder kroner, tilsvarende 3 prosent fra utgangen av 2014. Personmarkedsporteføljen har økt med 2,4 milliarder kroner i 2015 og bedriftsmarkedsporteføljen er redusert i henhold til plan.

Bankkonsernets personmarkedsportefølje utgjør 92 prosent av samlede utlån, og består hovedsakelig av boliglån med lav risiko. Gjennomsnittlig veid belåningsgrad i bankkonsernet for personmarkedsporteføljen er om lag 58 prosent for boligengasjementer, mot 54 prosent ved utgangen av 2014. Belåningsgraden beregnes ut i fra trukket beløp ved kreditter. Bedriftsmarkedsutlån utgjør 8 prosent av porteføljen og består ved utgangen av 2015 av omlag 82 prosent utlån til inntektsgenererende eiendom, 12 prosent til utviklingseiendom (byggeprosjekter samt tomtelån) og 6 prosent er andre bedriftsmarkedsutlån. Storebrand Bank ASA har etablert syndikeringsavtale med Storebrand Livsforsikring AS for næringseiendomsutlån. Utlån til inntektsgenererende eiendom har pant i utleieeiendommer.

Bankkonsernet har en balansert finansieringsstruktur og baserer sine innlån på kundeinnskudd, utstedelse av verdipapirer og obligasjoner med fortrinnsrett, samt innlån i det norske og internasjonale kapitalmarkedet. Banken har etablert gode likviditetsbuffer, og legger stor vekt på å ha en balansert fundingstruktur med forfall på ulike løpetider og utstedelser i ulike markeder. Volumet av innskudd fra kunder var 17,8 milliarder kroner (19,4 milliarder) ved utgangen av året, noe som tilsvarer en innskuddsdekning på 61 prosent (68 prosent).

Bankkonsernet har utstedt 0,9 milliarder kroner i seniorobligasjoner, 2,5 milliarder kroner i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), men ingen ansvarlige lån og fondsobligasjoner i løpet av 2015. Samlede forfall i 2015 var 3,7 milliarder kroner. Bankkonsernet driver aktiv likviditetsstyring og markedspleie, og har i løpet av 2015 kjøpt tilbake ca. 0,3 milliarder kroner av utestående innlån før forfallstidspunktet i 2016 og et evigvarende konvertibelt lån.

VIRKSOMHETSOMRÅDER

PERSONMARKED

Storebrand Bank ASA er en nettbasert bank som tilbyr tradisjonelle bankprodukter til det norske markedet. Ansatte med tjenestepensjon i Storebrand er bankens hovedmålgruppe og er en del av konsernets fordelsprogram, Storebrand Fordel. Programmet inkluderer gunstig boliglån og banksparing, samt en attraktiv dagligbankpakke med kredittkort. I tillegg henvender banken seg spesielt til unge i etableringsfasen.

Bankkonsernet hadde ved utgangen av 2015 ca. 74.000 aktive personmarkeds kunder med et utlånsvolum på 26,9 milliarder kroner og innskuddsvolum på 17,4 milliarder kroner. Konkurransen for lån over 2 millioner kroner og Boliglån for unge (BLU) er styrket gjennom året og banken har hatt utlånsvekst innenfor strategiske satsningsområder.

BEDRIFTSMARKED

Storebrand Bank ASA besluttet i 2013 å avvikle bedriftsmarkedet i banken. Det er en strategisk vurdering av fremtidig retning for konsernet, og bedriftsmarkedet i banken er ikke prioritert kjernevirksomhet.

Avviklingen av virksomheten skjer kontrollert over tid og medfører at banken ikke går inn i nye prosjekter, gir nye lån eller på annen måte tar inn nye kunder innenfor bedriftsmarked.

KONSERNFORHOLD OG DATTERSELSKAPER

Datterselskapet Storebrand Boligkreditt AS har konsesjon til utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett med pant i privatboliger. Selskapet har en balanse på 14,9 milliarder kroner ved utgangen av 2015 og fungerer i all hovedsak som et verktøy tilknyttet funding. Det er utstedt obligasjonslån med fortrinnsrett for 11,6 milliarder kroner. Porteføljen har 0,2 prosent mislighold ved utgangen av 2015. Det etablerte låneprogrammet har en Aaa-rating fra ratingbyrået Moody's.

RISIKOSTYRING

En banks kjernevirksomhet er knyttet til verdiskapning gjennom eksponering mot akseptabel risiko. Bankkonsernet har et bevisst forhold til risikoene i virksomheten og arbeider kontinuerlig med å videreutvikle sine systemer og prosesser for risikostyring. Samlet sett vurderes dagens risikoprofil til å være tilfredsstillende.

Risiko i bankkonsernet følges opp i henhold til styrevedtatte retningslinjer for risikostyring og internkontroll. Bankens risikoappetitt uttrykkes gjennom risikostrategien som skal støtte opp under bankens forretningsmessige mål. For de enkelte risikoformene definert i retningslinjene, utarbeides det policydokumenter som angir måleparametere. Utvikling av disse parametrene følges gjennom risikorapporter til styret.

Kredittrisiko og likviditetsrisiko er de vesentligste risikoformene for bankkonsernet som dessuten er eksponert for operasjonell risiko, compliance, og i noe mindre grad markedsrisiko.

KREDITTRISIKO

Bankkonsernet har utlån til kunder på 29,4 milliarder kroner i tillegg til garantier og ubenyttede kredittrammer på 3,8 milliarder kroner per 31.12.2015. Utlån til bedriftsmarkedsegmentet avvikles og porteføljen er under nedbygging. Utlånsvolum inkludert ubenyttede kredittrammer og garantier på egen balanse er redusert fra 4,4 til 2,4 milliarder kroner. Tilsvarende utlånsvolum inkludert ubenyttede kredittrammer og garantier til personmarkedet utgjør 30,7 milliarder kroner.

Kredittkvaliteten i gjenværende bedriftsmarkedsportefølje anses som god. Porteføljen består i hovedsak av lån til næringsseiendom og pantesikrede engasjementer hvor løpende kontantstrømmer dekker engasjementets rentekostnader.

Kontantstrømslånene preges av en godt diversifisert leietakerprofil og god varighet på kontraktene. Ved slike lån er man sikret en kontantstrøm fra leietakere, samtidig som man har sikkerhet i selve bygningsmassen. Leietakerdiversifisering minsker den samlede risikoen i porteføljen betraktelig.

Av lån som ikke er i mislighold eller i restanse i bedriftsmarkedsporteføljen, er om lag 85 prosent av utlånene innenfor en belåningsgrad på 80 prosent. Om lag 89 prosent av utlånene er innenfor 90 prosent belåningsgrad. Risikonivået oppfattes som moderat.

Kredittkvaliteten i personmarkedsporteføljen anses som god. Tilnærmet hele porteføljen er sikret med pant i fast eiendom. Porteføljens høye sikkerhetsdekning tilsier begrenset tapsrisiko. Innvilgelse av nye lån skjer i tråd med forskriften om krav til nye utlån med pant i bolig. Lån utover 85 prosent av markedsverdien gis i svært begrenset grad og kun dersom kundene kan stille med tilleggssikkerhet eller etter særskilt forsvarlighetsvurdering.

Gjennomsnittlig veid belåningsgrad i bankkonsernet for personmarkedsporteføljen er om lag 58 prosent for boligengasjementer. Om lag 84 prosent av boligengasjementene er innenfor 80 prosent belåningsgrad og om lag 97 prosent er innenfor 90 prosent belåningsgrad. Om lag 49 prosent av boligengasjementene er innenfor 60 prosent belåningsgrad i bankkonsernet. Belåningsgraden i porteføljen har vært økende mot slutten av året. Porteføljen anses å inneha lav til moderat kreditt risiko, i tråd med bankens risikoappetitt.

Personmarkedsporteføljen har historisk hatt lave tap og andelen utlån til personmarked i prosent av bankkonsernets totale utlån utgjør 92 prosent ved utgangen av 2015.

Av samlet eksponering i personmarkedsporteføljen utgjør produktet boligkreditt omtrent 25 prosent. Isolert sett bidrar denne strukturen til økt risiko i porteføljen, men risikoen motvirkes av strengere utlånskriterier for boligkreditter, oppfølging av kunder som har høy utnyttelsesgrad og oppfølging av kunder som ikke løpende betaler renter og avdrag.

Bankkonsernets garantiportefølje beløp seg ved årets utgang til 49 millioner kroner. De fleste garantier er stilt for kunder i forbindelse med eiendomsutvikling i Oslo og Akershus.

Bankkonsernet hadde ved årsskiftet deponert verdipapirer til virkelig verdi på 650 millioner kroner som sikkerhet for trekkadgang til dagslån og F-lån i Norges Bank

LIKVIDITETSRIKISIKO

Andelen langsiktig funding over 1 år har vært over 100 prosent gjennom hele 2015. Innskuddsdekningen har hatt en jevn utvikling gjennom 2015 og er ved utgangen av året på over 61 prosent. Det legges stor vekt på å ha en balansert fundingstruktur i forhold til forfall på ulike løpetider og utstedelser i ulike markeder. Gjennomsnittlig gjenværende løpetid på fremmedkapitalen er 2,2 år, noe redusert fra 2,6 år i 2014 som følge av redusert balanse og økt innskuddsdekning.

Liquidity coverage requirement (LCR) skal måle størrelsen på foretakets likvide aktiva, i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid, gitt en stressituasjon i penge- og kapitalmarkedene. Det innføres minstekrav til LCR med opptapping: 60 prosent fra 1. oktober 2015, 70 prosent fra 1. januar 2016, 80 prosent fra 1. januar 2017 og 100 prosent fra januar 2018. Banken har målt og rapportert månedlig LCR tall det siste året til Finanstilsynet og er godt innenfor kommende krav. Ved utgangen av året utgjør LCR 95 prosent for Storebrand Bank konsern.

Bankkonsernet har etablert gode likviditetsbuffer og legger stor vekt på å ha en balansert fundingstruktur i forhold til forfall på ulike løpetider og utstedelser i ulike markeder. Storebrand Bank ASA er ratet av S&P og Moody's.

MARKEDSRISIKO

Bankkonsernets aggregerte markedsrisiko gjennom rente- og valutaeksponering og maksimal tapsrisiko for likviditetsporteføljen begrenses gjennom lave eksponeringsgrenser og det er ingen aktiv investeringsstrategi for aksjer.

OPERASJONELL RISIKO

For å håndtere operasjonell risiko fokuserer bankkonsernet på å etablere gode arbeids- og kontrollrutiner, men jobber også systematisk med å skape gode holdninger blant bankkonsernets ansatte. De viktigste tiltakene for å redusere operasjonell risiko er systematiske risikogjennomganger i alle deler av bankkonsernet minimum halvårlig, samt ved igangsettelse av prosjekter og dersom spesielle hendelser inntreffer. Siste risikogjennomgang ble gjennomført høsten 2015.

COMPLIANCERISIKO

Risikoen for at man pådrar seg offentlige sanksjoner eller økonomisk tap som følge av manglende etterlevelse av eksternt og internt regelverk, er definert som bankkonsernets compliancerisiko. Storebrand Bank ASA er spesielt oppmerksom på risiko i forbindelse med etterlevelse og implementering av endringer i gjeldende lovverk. Complianceansvarlig har ansvaret for utarbeidelse, dokumentasjon, implementering og vedlikehold av complianceprosessen i Storebrand Bank ASA.

TVISTESAKER

Storebrand Bank ASA har i 2015 politianmeldt 9 saker. 4 gjelder dokumentforfalskning, 3 gjelder kortsvindel. De øvrige gjelder ID-tyveri og fakturasvindel.

Banken mottok 373 klager fra kunder som i perioden 2005-2008 investerte i produktet Storebrand Privat Investor. Klagene omfatter både rådgivning og produkt. Union Corporate ASA var tilrettelegger for produktet. Alle klagene er ferdigbehandlet og avvist, hovedsakelig grunnet foreldelse. 16 av klagerne har tatt saken videre til Finansklagenemnda. Samtlige av disse klagene er også ferdigbehandlet. Ingen av kundene har fått medhold i sine klager/krav mot banken i Finansklagenemndas sekretariat, hovedsakelig grunnet foreldelse. Banken har i 2015 verken mottatt søksmål eller varsel om søksmål med krav knyttet til investeringer i dette produktet.

KAPITALSTYRING

KAPITALDEKNING

Bankkonsernet har ved utgangen av 2015 en netto ansvarlig kapital på 2,6 milliarder kroner. Kapitaldekningen er 17,1 prosent og kjernekapitaldekningen 15,2 prosent, mot henholdsvis 15,0 prosent og 13,3 prosent ved utgangen av 2014. Bankkonsernet har som mål å overholde de til enhver tid gjeldende krav til bufferkapital. Bankkonsernet har tilpasset seg nye kapitalkrav og har som mål å overholde de til enhver tid gjeldende krav til bufferkapital. Selskapet har tilfredsstillende soliditet og likviditet basert på virksomheten. Både bankkonsernet, morbanken og boligkredittforetaket oppfyller gjeldende lovkrav.

Bankkonsernet har per 31.12.2015 tilfredsstillende soliditet og god likviditet.

PERSONAL, ORGANISASJON, STYRENDE ORGANER OG MILJØ

BÆREKRAFT

Storebrand-konsernet har arbeidet systematisk og målrettet med bærekraft i nærmere 20 år. Bærekraftsarbeidet hadde sitt utspring i kapitalforvaltningen, der bærekraft i dag er en del av grunnpilaren i Storebrands investeringsstrategi. Bærekraft er ett av Storebrands seks kundeløfter og ett av konsernets tre hovedbudskap. I løpet av 2015 har Storebrand ytterligere styrket denne satsingen.

Storebrand baserer sitt arbeid med bærekraft og bærekraftige investeringer i globale standarder for miljø- og menneskerettigheter. Vi støtter også FNs konvensjoner og retningslinjer, og har signert FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UNPRI) og FNs prinsipper for bærekraftig forsikring (PSI).

Bærekraft er integrert i Storebrands verdier, visjon, kjerneverdier og kundeløfter, og selskapet har utarbeidet klare retningslinjer som fundament i dette arbeidet. Storebrands minimumsstandard for bærekraftige investeringer gjelder alle Storebrands egne fond og pensjonsporteføljer. Kravene gjelder både aksjer og obligasjoner, i Norge og internasjonalt. Standarden innebærer at vi utelukker enkelte selskaper som bryter med internasjonale normer og konvensjoner eller som er blant de 10 prosent dårligste selskapene i høyrisiko industrier. Se for øvrig omtale i egen artikkel i årsrapporten til Storebrand Konsern for 2015.

ETIKK OG TILLIT

Storebrand lever av tillit. Selskapet stiller krav om at konsernets medarbeidere skal ha en høy etisk standard.

Storebrand har også etiske regler som er et viktig verktøy i hverdagen, og hvert år følges de opp med opplæring og målinger. Ledergrupper på alle nivå i konsernet diskuterer etiske dilemmaer og går gjennom regelverket minst en gang i året. Konsernets regler vedrørende anti-korrupsjon, varsling og arbeid mot interne misligheter inngår i det etiske regelverket og gjelder alle ansatte og konsulenter som arbeider for Storebrand.

MILJØ

Selskapet arbeider målrettet for å redusere forretningsdriftens belastning på miljøet, både gjennom egen drift, investeringer, innkjøp og eiendomsforvaltning. De utslippene vi likevel har, gjennom reiser og energibruk, kompenseres gjennom kjøp av verifiserte klimavoter. Storebrand-konsernet stiller strenge miljøkrav til leverandører og selskapene det investeres i. Selskapets hovedkontor er et lavutslippsbygg hvor det er tatt i bruk fornybare energikilder som solenergi og fjernvarme. Bygget er i tillegg sertifisert til Miljøfyrtårn.

PERSONAL OG ORGANISASJON

Ved utgangen av året var det 102 årsverk i selskapet, mot 107 ved årets begynnelse. Det er 50 prosent menn og 50 prosent kvinner. Gjennomsnittsalderen er 42 år og gjennomsnittlig ansiennitet er 11 år.

MANGFOLD

Storebrand arbeider målrettet for å styrke utviklingen og ha en jevn fordeling mellom kvinner og menn på alle områder og nivåer i selskapet. I 2015 var 60 prosent av styremedlemmene i selskapet kvinner. Ved utgangen av året var det 55 prosent av de ansatte med lederansvar kvinner.

I likhet med samfunnet for øvrig har selskapet utviklet seg i retning av økt kulturelt mangfold. Selskapet tilstreber likebehandling og like muligheter i alle interne og eksterne rekrutterings- og utviklingsprosesser. Hovedkontoret er et universelt utformet bygg.

KOMPETANSE

Høy kompetanse er en av Storebrands viktigste suksessfaktorer, og danner basis for fornyet vekst. I Storebrand er kompetanse ensbetydende med evnen hver enkelt ansatt har til å utføre og håndtere visse oppgaver og situasjoner. Denne evnen bygges opp av både kunnskap og erfaring, ferdigheter, motivasjon og personlighet.

I Storebrand skal alle ansatte ha mulighet til å utvikle seg i takt med selskapets behov. Selskapet har i 2015 hatt fokus på at den aller største og viktigste delen av kompetanseutviklingen skjer gjennom tilrettelegging for utvikling i det daglige arbeidet. Kompetanseutvikling skal skje ved at ansatte får utfordrende arbeidsoppgaver i sin stilling, og at de får mulighet til å utvikle seg for nye krav og oppgaver.

ARBEIDSMILJØ OG SYKEFRAVÆR

Storebrand har jobbet systematisk med å forebygge sykefraværet over flere år og har satt helse og trivsel høyt på agendaen. Selskapet hadde et sykefravær i 2015 på 5,5 prosent, som er en økning på 1,7 prosentpoeng fra året før. Selskapet har vært en inkluderende arbeidslivsbedrift siden 2002, og ledere har gjennom årene opparbeidet gode rutiner knyttet til oppfølging av ansatte ved sykdom. Alle ledere må ta obligatoriske HMS-kurs der oppfølging av sykdom er en del av læringsløpet. For å redusere sykefraværet har Storebrand en egen helseklinikk. Ansatte kan trene i spinning-rom, styrkerom og egen idrettshall i arbeidstiden, der bedriftsidrettslaget har det administrative ansvaret for aktiviteter i hallen.

Det har ikke vært meldte personskader, materielle skader eller ulykker i selskapet i 2015.

REDEGJØRELSE FOR FORETAKSSTYRING

Bankkonsernets systemer for internkontroll og risikostyring tilknyttet regnskapsprosessen følger Storebrandkonsernets retningslinjer. Retningslinjene besluttet i styret årlig. I tillegg kjøper bankkonsernet, gjennom inngåtte tjenesteavtaler, tjenester tilknyttet regnskapsføring og finansiell rapportering fra Storebrand Livsforsikring AS.

Ledelsen og styret i Storebrand ASA vurderer årlig prinsippene for eierstyring og selskapsledelse. Storebrand ASA etablerte prinsipper for eierstyring og selskapsledelse i 1998. Storebrand avlegger i samsvar med regnskapsloven § 3-3b og den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse (som senest ble revidert 30. oktober 2014) en redegjørelse for prinsipper og praksis for eierstyring og selskapsledelse. For en nærmere redegjørelse om Storebrands eierstyring og selskapsledelse samt om foretaksstyring etter regnskapsloven § 3-3b, vises til egen artikkel i årsrapporten til Storebrand Konsern for 2015.

Bankkonsernet offentliggjør fire kvartalsregnskaper i tillegg til ordinært årsregnskap. Regnskapene skal tilfredsstille krav i lover og forskrifter og skal avlegges i henhold til vedtatte regnskapsprinsipper samt følge tidsfrister fastsatt av styret i Storebrand ASA. Bankens regnskap utarbeides av avdelingen Konsernregnskap i Storebrand Livsforsikring AS som sorterer under Storebrandkonsernets CFO. Sentrale ledere i Konsernregnskap har fast årlig kompensasjon som ikke er påvirket av konsernets regnskapsmessige resultater. Det er etablert en rekke risikovurderings- og kontrolltiltak i forbindelse med regnskapsavleggelsene. Det avholdes interne møter, samt møter hvor eksternrevisor deltar, for å identifisere risikoforhold og tiltak knyttet til vesentlige regnskapsposter eller andre forhold. Det avholdes også tilsvarende kvartalsvise møter med ulike fagmiljøer i konsernet som blant annet er sentrale i forbindelse med vurdering og verdsettelse av utlån, finansielle instrumenter og andre vurderingsposter. I disse møtene er det særlig fokus på eventuelle markedsendringer, spesifikke forhold knyttet til misligholdsutvikling, enkelt lån og enkeltinvesteringer, transaksjoner samt operasjonelle forhold mv. Vurderinger knyttet til vesentlige regnskapsposter samt eventuelle prinsippendringer mv, beskrives i et eget dokument (Vurderingspostnotat). Eksternrevisor deltar i styremøter etter behov og i møter i revisjonsutvalg i Storebrand ASA. Det utarbeides månedlige og kvartalsvise driftsrapporter hvor resultater per forretningsområde og produktområde analyseres og vurderes mot fastsatte budsjetter. Driftsrapporteringen avstemmes mot øvrig regnskapsrapportering. For øvrig foretas det løpende avstemminger av fagsystemer mv mot regnskapssystemet.

Styrets arbeidsform reguleres i egen styreinstruks. Styret i Storebrand ASA har i tillegg etablert et overordnet "Styringsdokument for risikostyring og internkontroll i Storebrand 2014" samt en instruks for datterselskapsstyrer. Disse dokumentene beskriver hvordan retningslinjer, planer og strategier vedtatt av konsernstyret forventes å bli fulgt samt hvordan risikostyring og kontroll skal gjennomføres i konsernet. Styret i Storebrand ASA har tre rådgivende underutvalg, felles for Storebrand konsernet: Kompensasjonsutvalget, Revisjonsutvalget og Risikoutvalget.

Banken har ingen vedtektsbestemmelser og fullmakter som gir styret adgang til å beslutte at foretaket skal kjøpe tilbake eller utstede egne aksjer eller egenkapitalbevis.

ENDRINGER I STYRESAMMENSETNING

I representantskapsmøte 9. juni 2015 ble Maria Skotnes valgt som nytt ansattevalgt styremedlem og Rune Salomonsen valgt som nytt ansattevalgt varamedlem. De erstattet Ranveig S. Ofstad og Christian Stang som har gått over til andre stillinger i konsernet. Det har ikke vært andre endringer i styresammensetningen.

AVVIKLING AV KONTROLLKOMITE OG REPRESENTANTSKAP

Bankens kontrollkomite og representantskap er med hjemmel i den nye finansforetaksloven avviklet med virkning fra 1. januar 2016.

REDEGJØRELSE FOR SAMFUNNSANSVAR

Det vises til nærmere redegjørelse i Storebrandkonsernets årsberetning vedrørende bærekraft, inkludert i årsrapporten 2015 for Storebrand Konsern.

FORTSATT DRIFT

Styret bekrefter at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet er avlagt under denne forutsetningen.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Storebrand Bank er som ledd i ordinær virksomhet løpende involvert i rettssaker og tvistesaker. Styret er ikke kjent med at det har inntruffet hendelser etter balansedagen som har vesentlig betydning for det avlagte årsregnskap og konsernregnskap.

STOREBRAND BANK ASA

Årsresultat for morbanken, Storebrand Bank ASA utgjør 8 millioner kroner (149 millioner) for 2014. Netto renteinntekter for Storebrand Bank ASA ble 208 millioner kroner (227 millioner) for 2014. Det er netto kostnadsført 44 millioner kroner (kostnadsført 75 millioner) i nedskrivninger på utlån for året.

Morbanken hadde ved utgangen av året sum eiendeler på 24,5 milliarder kroner. Brutto utlån i morbanken utgjorde 15,1 milliarder kroner (14,2 milliarder kroner). Morbankens egenkapital ved utgangen av året utgjorde 2,3 milliarder kroner. Netto ansvarlig kapital utgjorde ved utgangen av året etter avgitt konsernbidrag 2,5 milliarder kroner (2,5 milliarder). Selskapets kapitaldekning utgjør 20,0 prosent (17,6 prosent) og kjernekapitaldekningen utgjør 17,8 prosent (15,6 prosent).

Bankkonsernets virksomhet med unntak for virksomheten i Storebrand Boligkreditt AS drives av morbanken. I Storebrand Boligkreditt AS ligger deler av Bankkonsernets virksomhetsområde personmarked. Storebrand Bank ASAs bedriftsmarkedsportefølje er under avvikling, og økt andel personmarkedslån reduserer netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital også for morbanken. Beskrivelsen over om resultat- og balanseutviklingen for bankkonsernet er således dekkende for morbanken.

OVERSKUDDSDISPONERING

Storebrand Bank ASA (morbanken) oppnådde for 2015 et årsresultat på 7,8 millioner kroner.

Styret foreslår at det utdeles 101,5 millioner kroner i konsernbidrag med skatteeffekt (74,1 millioner kroner etter skatt) til Storebrand ASA. Styret vurderer bankkonsernets og Storebrand Bank ASAs kapitalforhold som god i forhold til risikoprofil og foreslår overfor bankens generalforsamling følgende disponering av årets resultat:

(NOK mill.)

Avgitt konsernbidrag etter skatt	-74,1
Overført fra annen egenkapitalen	66,3
Totalt disponert	-7,8

Storebrand Bank ASA mottar et skattefritt konsernbidrag fra Storebrand ASA på 74,1 millioner kroner.

STRATEGI OG UTSIKTER FOR 2016

Storebrand Bank vil i 2016 videreføre arbeidet med å bedre lønnsomheten i virksomheten kombinert med vekst i personmarkedet. Konsekvensene av den internasjonale finansuroen for både banksektoren og våre kunder vil følges tett. Banken vil prioritere å opprettholde en moderat til lav risikoprofil med god balanse- og fundingsammensetning.

Innenfor personmarkedet vil banken jobbe videre med å redusere kostnader, øke automatiseringsgraden i kunde- og arbeidsprosesser, samt utvikle bedre mobil- og brettløsninger for kundene. Styrkning av konkurransekraften gjennom fortsatt effektivisering er en prioritert oppgave. Storebrand har i 4. kvartal inngått et strategisk samarbeid med Cognizant hvor deleierskap av Storebrand Baltic UAB inngår. Hensikten med samarbeidet er å legge grunnlaget for kundeorientert utvikling av konsernets IT-løsninger og effektivisere virksomheten.

Som følge av at Bedriftsmarked er under avvikling, vil ikke banken gå inn i nye prosjekter, gi nye lån eller på annen måte ta inn nye kunder innenfor bedriftsmarkedet.

God styring av bankens kreditt- og likviditetsrisiko, og kontroll av den operasjonelle risikoen i sentrale arbeidsprosesser vil stå sentralt også i 2016. Banken vil fortsette den tette oppfølgingen av misligholds- og tapsutviklingen. Utvikling i norske og internasjonale kapitalmarkeder, rentenivå, arbeidsledighet og eiendomsmarkedet vurderes som de vesentligste risikofaktorer som kan påvirke resultatet til Storebrand Bank konsern i 2016.

Lysaker, 16. februar 2016
Styret i Storebrand Bank ASA.

Heidi Skaaret
Styrets leder

Geir Holmgren
Styrets nestleder

Leif Helmich Pedersen
Styremedlem

Inger Roll-Matthiesen
Styremedlem

Maria Skotnes
Styremedlem

Bernt Uppstad
Administerende direktør

Regnskap og noter

Innhold	Sid.		Sid.
STOREBRAND BANK KONSERN		STOREBRAND BANK ASA	
Resultatregnskap	18	Resultatregnskap	73
Totalresultat	18	Totalresultat	73
Balanse	19	Balanse	74
Konsolidert oppstilling over endring i egenkapital	21	Oppstilling over endring i egenkapital	76
Kontantstrømoppstilling	22	Kontantstrømoppstilling	77
Note 1: Selskapsinformasjon og regnskapsprinsipper	23	Note 1: Selskapsinformasjon og regnskapsprinsipper	78
Note 2: Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger	28	Note 2: Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger	82
Note 3: Risikostyring	30	Note 3: Risikostyring	84
Note 4: Kredittrisiko	30	Note 4: Kredittrisiko	84
Note 5: Likviditetsrisiko	42	Note 5: Likviditetsrisiko	94
Note 6: Markedsrisiko	45	Note 6: Markedsrisiko	97
Note 7: Operasjonell risiko	46	Note 7: Operasjonell risiko	98
Note 8: Verdssettelse av finansielle instrumenter	46	Note 8: Verdssettelse av finansielle instrumenter	98
Note 9: Segment	49	Note 9: Segment	101
Note 10: Netto inntekter fra finansielle instrumenter	51	Note 10: Netto inntekter fra finansielle instrumenter	101
Note 11: Provisjoner	53	Note 11: Provisjoner	103
Note 12: Godtgjørelse til ekstern revisor	53	Note 12: Andre inntekter	103
Note 13: Driftskostnader	54	Note 13: Godtgjørelse til ekstern revisor	103
Note 14: Pensjoner	54	Note 14: Driftskostnader	104
Note 15: Tap på utlån og garantier	58	Note 15: Pensjoner	104
Note 16: Skatter	58	Note 16: Tap på utlån og garantier	107
Note 17: Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelser	60	Note 17: Skatter	108
Note 18: Virkelig verdi finansielle eiendeler og forpliktelser til amortisert kost	60	Note 18: Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelser	110
Note 19: Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	60	Note 19: Virkelig verdi finansielle eiendeler og forpliktelser til amortisert kost	110
Note 20: Obligasjoner og andre verdipapirer til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet	61	Note 20: Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	111
Note 21: Obligasjoner til amortisert kost - utlån og fordringer	61	Note 21: Investering i datterselskaper	111
Note 22: Gjenkjøpsavtaler (repoavtaler)		Note 22: Obligasjoner og andre verdipapirer til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet	112
Note 23: Finansielle derivater	62	Note 23: Obligasjoner til amortisert kost - utlån og fordringer	113
Note 24: Valutaeksponering	62	Note 24: Gjenkjøpsavtaler (repoavtaler)	113
Note 25: Utlån og garantier	63	Note 25: Finansielle derivater	114
Note 26: Nedskrivninger av utlån og garantier	64	Note 26: Valutaeksponering	114
Note 27: Immaterielle eiendeler og goodwill	64	Note 27: Utlån og garantier	115
Note 28: Varige driftsmidler	65	Note 28: Nedskrivninger av utlån og garantier	115
Note 29: Innskudd fra kunder	65	Note 29: Immaterielle eiendeler	116
Note 30: Sikringsbokføring	66	Note 30: Varige driftsmidler	16
Note 31: Avsetninger	66	Note 31: Andre eiendeler	116
Note 32: Annen gjeld	68	Note 32: Innskudd fra kunder	117
Note 33: Forpliktelser utenom balansen og betingede forpliktelser	68	Note 33: Sikringsbokføring	118
Note 34: Sikkerhetsstillelser	68	Note 34: Avsetninger	118
Note 35: Kapitaldekning	69	Note 35: Annen gjeld	119
Note 36: Endringer i konsernets sammensetning	71	Note 36: Forpliktelser utenom balansen og betingede forpliktelser	119
Note 37: Nærstående parter	72	Note 37: Sikkerhetsstillelser	120
		Note 38: Kapitaldekning	120
		Note 39: Godtgjørelse til ledende ansatte og tillitsvalgte	124
		Note 40: Nærstående partner	124

Storebrand Bank konsern

Resultatregnskap

1. januar - 31. desember

(NOK mill.)	Note	2015	2014
Renteinntekter		948,8	1 328,3
Rentekostnader		-571,6	-866,5
Netto renteinntekter	10	377,3	461,8
Provisjonsinntekter		52,0	71,6
Provisjonskostnader		-11,4	-14,9
Netto provisjonsinntekter	11	40,6	56,7
Netto gevinster fra finansielle instrumenter til virkelig verdi	10	-26,0	7,3
Andre inntekter		5,6	0,2
Sum andre driftsinntekter		-20,4	7,5
Lønn og andre personalkostnader	13, 14	-117,2	-73,1
Generelle administrasjonskostnader	13	-50,7	-54,2
Andre driftskostnader	12, 13, 27, 28	-98,7	-132,7
Sum driftskostnader		-266,6	-260,0
Driftsresultat før tap		130,9	266,0
Periodens nedskrivninger på utlån, garantier mv.	15	-45,4	-74,2
Resultat av ordinær drift		85,5	191,8
Skatt	16	-26,0	-53,5
Resultat etter skatt solgt/avviklet virksomhet		-0,5	-1,0
Årsresultat		59,0	137,3
Årsresultat kan henføres til:			
Andel tilordnet aksjonærer		50,4	137,3
Andel tilordnet hybridkapitalinvestorer		8,6	0,0
Årsresultat		59,0	137,3

Oppstilling over totalresultat

(NOK mill.)	Note	2015	2014
Årsresultat		59,0	137,3
Øvrige resultatelementer som senere ikke kan reklassifiseres til resultatet			
Endring estimatavvik pensjoner	14	-10,1	-35,1
Skatt på øvrige resultatelementer som senere ikke kan reklassifiseres til resultatet	16	2,9	9,5
Sum øvrige resultatelementer som senere ikke kan reklassifiseres til resultatet		-7,2	-25,6
Øvrige resultatelementer som senere kan reklassifiseres til resultatet			
Urealisert gevinst/tap finansielle instrumenter holdt for omsetning		9,0	
Sum øvrige resultatelementer som senere kan reklassifiseres til resultatet		9,0	0,0
Totalresultat		60,7	111,7
Totalresultat kan henføres til:			
Andel tilordnet aksjonærer		52,1	111,7
Andel tilordnet hybridkapitalinvestorer		8,6	0,0
Årsresultat		60,7	111,7

Storebrand Bank konsern

Balanse

31. desember

EIENDELER

(NOK mill.)	Note	2015	2014
Kontanter og fordringer på sentralbanker	4, 17	188,6	181,0
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4, 8, 17, 18, 19	122,9	207,1
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet:			
Aksjer og andeler	8, 17	10,6	2,0
Obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning	4, 8, 17, 20, 22	2 653,5	3 247,8
Derivater	4, 5, 8, 17, 23	423,0	742,1
Obligasjoner til amortisert kost	4, 8, 17, 18, 21	780,7	1 006,7
Andre kortsiktige eiendeler	17, 18	48,3	9,7
Brutto utlån, amortisert kost	4, 8, 17, 18, 25	28 135,9	27 529,8
Brutto utlån, FVO	4, 8, 17, 25	1 214,8	988,8
Nedskrivninger utlån	25, 26	-88,6	-53,6
Netto utlån til kunder	4, 17, 25	29 262,1	28 465,0
Varige driftsmidler	28	2,0	6,6
Immaterielle eiendeler og goodwill	27	88,5	108,7
Utsatt skattefordel	16	33,3	25,8
Eiendeler solgt/avviklet virksomhet		0,0	0,0
Sum eiendeler		33 613,7	34 002,4

Storebrand Bank konsern

Balanse

31. desember

GJELD OG EGENKAPITAL

(NOK mill.)	Note	2015	2014
Gjeld til kredittinstitusjoner	5, 8, 17, 18	415,7	19,2
Innskudd fra og gjeld til kunder	5, 17, 18, 29	17 824,7	19 358,1
Annen finansiell gjeld:			
Derivater	5, 8, 17, 23	331,3	545,1
Utstedte sertifikater og obligasjoner	5, 17, 18	12 214,2	10 858,6
Annen gjeld	5, 17, 18, 32	113,4	140,0
Gjeld solgt/avviklet virksomhet		0,0	0,1
Avsetning for påløpte kostnader og forpliktelser	31	8,2	12,2
Pensjonsforpliktelse	14	25,3	30,8
Ansvarlig lånekapital	5, 17, 18	277,0	511,6
Sum gjeld		31 209,6	31 475,7
Aksjekapital		960,6	960,6
Overkurs		156,0	156,0
Annen innskutt egenkapital		400,3	400,3
Annen egenkapital		661,3	1 009,9
Hybridkapital		226,0	0,0
Sum egenkapital	35	2 404,2	2 526,7
Sum gjeld og egenkapital		33 613,7	34 002,4

Lysaker, 16. februar 2016
Styret i Storebrand Bank ASA.

Heidi Skaaret
Styrets leder

Geir Holmgren
Styrets nestleder

Leif Helmich Pedersen
Styremedlem

Inger Roll-Matthiesen
Styremedlem

Maria Skotnes
Styremedlem

Bernt H. Uppstad
Administerende direktør

Storebrand Bank konsern

Konsolidert oppstilling over endring i egenkapital

(NOK mill.)	Innskutt egenkapital				Annen egenkapital			Total egenkapital
	Aksje-kapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	sum innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum annen egenkapital	Hybrid-kapital	
Egenkapital 31.12.2013	960,6	156,0	400,3	1 516,8	1 048,6	1 048,6	0,0	2 565,5
Periodens resultat					137,3	137,3		137,3
Endring i estimatawik pensjoner (se note 15)					-25,6	-25,6		-25,6
Sum øvrige resultatelementer som senere ikke kan reklassifiseres til resultatet	0,0	0,0	0,0	0,0	-25,6	-25,6	0,0	-25,6
Totalresultat for perioden	0,0	0,0	0,0	0,0	111,7	111,7	0,0	111,7
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:								
Mottatt konsernbidrag					31,4	31,4		31,4
Utbetalt konsernbidrag					-181,4	-181,4		-181,4
Andre endringer					-0,5	-0,5		-0,5
Egenkapital 31.12.2014	960,6	156,0	400,3	1 516,8	1 009,9	1 009,9	0,0	2 526,7
Periodens resultat					50,4	50,4	8,6	59,0
Endring i estimatawik pensjoner (se note 15)					-7,2	-7,2		-7,2
Sum øvrige resultatelementer som senere ikke kan reklassifiseres til resultatet	0,0	0,0	0,0	0,0	-7,2	-7,2	0,0	-7,2
Urealisert gevinst/tap finansielle instrumenter holdt for omsetning					9,0	9,0		9,0
Sum øvrige resultatelementer som senere kan reklassifiseres til resultatet					9,0	9,0		9,0
Totalresultat for perioden	0,0	0,0	0,0	0,0	52,1	52,1	8,6	60,7
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:								
Fondsobligasjoner klassifisert som hybridkapital					1,5	1,5	226,0	227,5
Utbetaling til hybridkapitalinvestorer							-8,6	-8,6
Utbetalt konsernbidrag					-402,2	-402,2		-402,2
Egenkapital 31.12.2015	960,6	156,0	400,3	1 516,8	661,3	661,3	226,0	2 404,2

Egenkapitalen endrer seg med resultatet i den enkelte periode, egenkapitaltransaksjoner med eierne og poster som innregnes direkte mot totalresultatet. Aksjekapital, overkurs og annen egenkapital vurderes og styres samlet. Overkurs og annen egenkapital kan anvendes i samsvar med allmennaksjelovens bestemmelser.

Storebrand Bank ASA legger vekt på å tilpasse nivået på egenkapital i bankkonsernet fortløpende og planmessig. Nivået tilpasses den økonomiske risikoen og kapitalkrav i virksomheten, hvor vekst og sammensetning av forretningsområder vil være en viktig drivkraft. Kapitalstyringen har som målsetting å sikre en effektiv kapitalstruktur og ivareta en hensiktsmessig balanse mellom interne mål i forhold til regulatoriske og ratingselskapenes krav. Hvis det er behov for ny egenkapital må denne innhentes av holdingselskapet Storebrand ASA.

Storebrand Bank ASA er et delkonsern som har lovmessige krav til ansvarlig kapital etter kapitaldekningsreglene. Ansvarlig kapital omfatter både egenkapital og ansvarlige lånekapital. For Storebrand Bank ASA er det disse lovkravene som har størst betydning for styring av kapitalen.

For nærmere opplysninger om delkonsernets oppfyllelse av kapitalkrav, se note 35.

Storebrand Bank ASA har 2 fondsobligasjoner som ble utstedt i 2013 og 2014 på henholdsvis 150 og 75 millioner kroner. Instrumentene er evigvarende men banken kan tilbakebetale kapitalen på gitte tidspunkt, første gang 5 år etter utstedelse. Renten på lånene er flytende pluss en margin på 3,30 og 3,95 prosent. Instrumentene inngår i kjernekapitalen og er hybridkapitalinstrumenter i henhold til Beregningsforskriften § 3a. Storebrand Bank ASA har en rett til å ikke betale renter til investorene. Disse fondsobligasjonene er fra og med 2. kvartal 2015 klassifisert som Hybridkapital innenfor konsernets egenkapital. Renter etter skatt inngår ikke i resultatet, men presenteres direkte i egenkapitalen. Påløpte renter inngår i Hybridkapitalen.

Storebrand Bank konsern

Kontantstrømoppstilling

1. januar - 31. desember

(NOK mill.)	Note	2015	2014
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Innbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder		972,1	1 201,1
Utbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer til kunder		-314,9	-523,3
Netto inn-/utbetalinger på utlån kunder		-853,6	5 351,4
Netto inn-/utbetalinger av kundeinnskudd bank		-1 533,4	-1 370,0
Netto inn-/utbetalinger vedrørende verdipapirer til virkelig verdi		1 544,5	-38,7
Netto inn-/utbetalinger vedrørende eiendomsinvesteringer		6,6	
Utbetalinger til drift		-302,7	-245,5
Netto inn-/utbetalinger vedrørende andre operasjonelle aktiviteter		0,5	-1,9
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-481,0	4 373,1
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Netto innbetalinger ved salg av datterselskaper			14,5
Netto innbetalinger/utbetalinger ved salg/kjøp av driftsmidler	27, 28	-4,6	-51,1
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-4,6	-36,6
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Utbetalinger ved nedbetaling av lån		-2 091,8	-2 456,5
Innbetaling ved opptak av lån		2 900,0	
Utbetaling av renter lån		-280,4	-327,6
Innbetaling av ansvarlig lånekapital			200,0
Utbetalinger ved tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital		-32,6	-275,8
Utbetaling av renter på ansvarlig lånekapital		-13,9	-31,2
Utbetaling av renter på hybridkapital		-8,6	
Netto inn-/utbetalinger av gjeld til kredittinstitusjoner		396,5	-1 002,3
Innbetaling av mottatt konsernbidrag			31,4
Utbetaling av konsernbidrag/utbytte		-460,0	-251,9
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		409,0	-4 113,9
Netto kontantstrøm i perioden		-76,6	222,6
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		-76,6	222,6
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens start for solgte selskaper			-6,7
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens start		388,1	172,3
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodeslutt		311,5	388,1
Kontanter og fordringer på sentralbanker		188,6	181,0
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	19	122,9	207,1
Sum beholdning av kontanter og kontantekvivalenter i balansen		311,5	388,1

Kontantstrømoppstillingen viser konsernets kontantstrømmer for operasjonelle, investerings- og finansieringsaktiviteter i henhold til den direkte metoden. Kontantstrømmene viser en overordnet endring av betalingsmidler gjennom året.

OPERASJONELLE AKTIVITETER

I et finanskonsern vil en betydelig del av aktivitetene klassifiseres som operasjonelle.

INVESTERINGSAKTIVITETER

Omfatter kontantstrømmer for eierinteresser i konsernselskaper og varige driftsmidler.

FINANSIERINGSAKTIVITETER

I finansieringsaktiviteter inngår kontantstrømmer for egenkapital, ansvarlig lån og andre innlån som er en del av finansiering av konsernets virksomhet. Utbetalinger av renter på innlån og utbetaling av konsernbidrag er en finansieringsaktivitet.

KONTANTER/KONTANTEKVIVALENTER

Kontanter/kontantekvivalenter er definert som fordringer på sentralbanker og utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner.

Noter

Storebrand Bank konsern

Note 01 | Selskapsinformasjon og regnskapsprinsipper

1. SELSKAPSFORRETNING

Storebrand Bank ASA er et norsk allmennaksjeselskap med obligasjoner notert på Oslo Børs. Konsernregnskapet for 2015 ble godkjent av styret 16. februar 2016.

Storebrand Bank ASA er en nettbasert bank som tilbyr tradisjonelle bankprodukter til det norske markedet. Bankens hovedmålgruppe er personer som har sin tjenestepensjon i Storebrand. Disse kundene er for øvrig omfattet av konsernets fordelsprogram, Storebrand Fordel. Bankens tilbud er integrert i konsernets fordelsprogram. Storebrand Bank ASA består av forretningsområdene bedriftsmarked, personmarked og treasury. Storebrand Bank ASA har hovedkontor i Professor Kohts vei 9, Lysaker.

2. GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

Regnskapsprinsippene som benyttes i konsernregnskapet er beskrevet nedenfor. Prinsippene er benyttet konsistent for like transaksjoner og andre hendelser under like omstendigheter.

Konsernregnskapet for Storebrand Bank ASA er avgitt i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS), som er godkjent av EU, og tilhørende fortolkninger, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av lover og forskrifter.

BRUK AV ESTIMAT I UTARBEIDELSEN AV ÅRSREGNSKAPET

Utarbeidelsen av årsregnskapet i overensstemmelse med IFRS krever at ledelsen gjør vurderinger og estimer og tar forutsetninger som påvirker eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader, noteopplysninger og opplysning om potensielle forpliktelser. Faktiske tall kan avvike fra benyttede estimer. Se nærmere omtale om dette i note 2.

3. OPPSUMMERING AV SENTRALE REGNSKAPSPRINSIPPER FOR VESENTLIGE BALANSEPOSTER

Eiendelssiden i Storebrand Bank konsernets balanse består hovedsakelig av finansielle instrumenter. Hoveddelen av de finansielle instrumenter inngår i kategorien Utlån og fordringer, vurderes til amortisert kost. I balansen inngår også aktiverte immaterielle eiendeler. Gjeldssiden i konsernets balanse består hovedsakelig av finansielle instrumenter (forpliktelser). Med unntak for derivater som vurderes til virkelig verdi, vurderes hoveddelen av de finansielle forpliktelser til amortisert kost.

Regnskapsprinsippene er utdypet nedenfor.

4. ENDRINGER I REGNSKAPSPRINSIPPER

Det er ikke implementert nye regnskapsstandarder i 2015 som har hatt vesentlig effekt for konsernregnskapet.

NYE STANDARDER OG ENDRINGER I STANDARDER SOM IKKE ER GJORT GJELDENE

En sentral standard for Storebrand Banks konsernregnskap vil være IFRS 9 Finansielle instrumenter. Standarden omhandler blant annet klassifisering av finansielle instrumenter (bruk av virkelig verdi og amortisert kost) samt regler for måling og nedskrivning av finansielle instrumenter. Det kan forventes at denne standarden vil tre i kraft med virkning fra og med 2018, men det kan også være aktuelt at denne standarden ikke vil bli gjeldende for forsikringsdominerte konsern før IFRS 4 Fase II blir gjeldende, som tidligst forventes å komme i 2020.

Det forventes ikke ikrafttredelse av noen nye regnskapsstandarder i 2016 som vil få vesentlig effekt for Storebrands konsernregnskap.

5. KONSOLIDERING

Konsernregnskapet inkluderer Storebrand Bank ASA og selskaper hvor Storebrand Bank ASA har bestemmende innflytelse. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier, enten direkte eller indirekte, mer enn 50 prosent av aksjene i selskapet samt at konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet. Minoritetsinteresser inngår i konsernets egenkapital.

Storebrand Boligkreditt AS, Ring Eiendom AS, Bjørndalen Panorama AS og MPV 7 Holding AS er datterselskaper som eies direkte av Storebrand Bank ASA.

ELIMINERING AV INTERNE TRANSAKSJONER

Interne mellomværende, interne gevinster og tap, renter og utbytte og lignende mellom konsernselskapene er eliminert i konsernregnskapet. Dette inkluderer også Storebrand Bank ASAs investeringer i utstedte obligasjoner med fortrinnsrett av Storebrand Boligkreditt AS.

6. VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNING

Ved overtakelse av virksomhet anvendes overtakelsesmetoden. Vederlaget måles til virkelig verdi. Direkte overtakelsesutgifter kostnadsføres når de oppstår, med unntak av utgifter knyttet til opptak av gjeld og egenkapital (emisjon).

Ved investeringer blir det vurdert om kjøpet omfatter kjøp av virksomhet i henhold til IFRS 3. Når slike kjøp ikke omfatter kjøp av virksomhet anvendes ikke overtakelsesmetoden slik den følger av IFRS 3 Foretaksintegrasjon, slik at det blant annet avsettes ikke for utsatt skatt slik som i en foretaksintegrasjon.

7. INNTEKTSFØRING

NETTO RENTEINNETEKTER BANKVIRKSOMHET

Renteinntekter innregnes i resultatregnskapet ved bruk av effektiv rentes metode.

INNETEKTER FRA EIENDOMMER OG FINANSIELLE EIENDELER

Inntekter fra eiendommer og finansielle eiendeler er beskrevet i avsnitt 9.

ANDRE INNETEKTER

Honorar innregnes når inntekten kan måles pålitelig og er opptjent, faste honorarer inntektsføres etter hvert som tjenesten leveres og suksesshonorarer inntektsføres når suksesskriteriet er oppfylt.

8. GOODWILL OG IMMATERIELLE EIENDELER

Merverdi ved kjøp av virksomhet som ikke kan allokere til eiendeler eller gjeldsposter på datoen for oppkjøpet, er klassifisert som goodwill i balansen. Goodwill vurderes til anskaffelseskost på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskaper er klassifisert som immateriell eiendel.

Goodwill avskrives ikke, men testes for verdifall og nedskrivningsbehov. Goodwill testes for verdifall dersom det er indikatorer som tilsier at et verdifall har funnet sted. Det gjennomføres minst én årlig vurdering av gjenvinnbart beløp.

Dersom den relevante diskonterte kontantstrøm er lavere enn regnskapsført verdi, vil goodwill bli nedskrevet til virkelig verdi. Nedskrivning av goodwill reverseres ikke selv om det i etterfølgende perioder skulle foreligge informasjon om at nedskrivningsbehovet ikke lenger eksisterer eller at nedskrivningsbehovet er blitt mindre. For senere testing av behov for nedskrivning av goodwill, blir denne allokert til aktuelle kontantstrømgenererende enheter som forventes å få fordeler av oppkjøpet. Kontantstrømgenererende enheter blir identifisert i henhold til driftssegmenter.

Goodwill ved kjøp av andel i tilknyttede selskaper er inkludert i investeringen i tilknyttet selskap, og testes for nedskrivning som en del av balanseført verdi på nedskrivningen.

Immaterielle eiendeler med begrenset utnyttbar levetid vurderes til anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Avskrivningstid og -metode vurderes årlig. Ved balanseføring av nye immaterielle eiendeler må det kunne påvises at det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler som kan henføres til eiendelen vil tilflyte konsernet. I tillegg må eiendelens kostpris kunne estimeres pålitelig. Det foretas vurdering av nedskrivningsbehov når det foreligger indikasjoner på verdifall, for øvrig behandles nedskrivning på immaterielle eiendeler og reversering av nedskrivning på samme måte som beskrevet for varige driftsmidler.

Immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid avskrives ikke, men testes for nedskrivningsbehov årlig og ellers når det foreligger indikasjoner på verdifall.

9. FINANSIELLE INSTRUMENTER

9-1. GENERELLE PRINSIPPER OG DEFINISJONER

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes i balansen når Storebrand Bank blir part i instrumentets kontraktsmessige bestemmelser. Alminnelige kjøp og salg av finansielle eiendeler er regnskapsført på transaksjonsdagen og finansielle forpliktelser er regnskapsført på oppgjørsdagen. Når en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse blir førstegangsinnregnet måles den til virkelig verdi. Førstegangsinnregningen inkluderer transaksjonsutgifter som er direkte henførbare på anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen/forpliktelsen, i de tilfeller den finansielle eiendelen/forpliktelsen ikke er til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes fra balansen når de har opphørt — det vil si når plikten angitt i kontrakten er oppfylt, kansellert eller utløpt.

Definisjon av amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles lån og fordringer samt finansielle forpliktelser som ikke er tilordnet til virkelig verdi over resultatet, til amortisert kost etter effektiv rentes metode. Ved beregning av den effektive renten estimeres kontantstrømmer og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning (for eksempel førtidig betaling, kjøpsopsjoner og tilsvarende opsjoner). Beregningen omfatter alle honorarer og rentepunkter betalt eller mottatt mellom parter i kontrakten som er en integrert del av den effektive renten, transaksjonsutgifter og alle andre merbetalinger eller rabatter.

Definisjon av virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte, frivillige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markeds plass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til kurs på siste handelsdag frem til og med balansedagen.

Dersom markedet for et finansielt instrument ikke er aktivt, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av anerkjente verdsettingsmetoder. Verdsettingsmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømsberegning og opsjonsprisermodeller. Dersom det er en verdsettingsmetode som er i vanlig bruk av deltakerne i markedet for å prissette instrumentet og denne metoden har vist seg å gi pålitelige estimater av priser oppnådd i faktiske markedstransaksjoner, benyttes denne metoden.

Ved beregning av virkelig verdi av utlån legges gjeldende markedsrente på tilsvarende utlån til grunn. Det tas hensyn til endring i kredittrisiko.

Verdifall på og tapsutsatte finansielle eiendeler

For finansielle eiendeler som er innregnet til amortisert kost, vurderes det på hver balansedag om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall, har påløpt, måles tapet som differansen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av de estimerte framtidige kontantstrømmene (eksklusiv framtidige kredittap som ikke har påløpt), diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rente (effektiv rente beregnet ved førstegangsinnregning). Tapsbeløpet innregnes i resultatet.

Tap som forventes som følge av framtidige hendelser, uansett graden av sannsynlighet, blir ikke innregnet.

9-2. KLASSIFIKASJON OG MÅLING AV FINANSIELLE EIENDELER OG GJELD

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av de etterfølgende kategorier:

- Finansielle eiendeler holdt for omsetning
- Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjonen
- Finansielle eiendeler utlån og fordringer

Holdt for omsetning

En finansiell eiendel er klassifisert som holdt for omsetning når den:

- i hovedsak er anskaffet eller pådratt med det formål å selge den eller kjøpe den tilbake på kort sikt, er en del av en portefølje av identifiserte finansielle instrumenter som blir styrt sammen, og som det er godtgjort at det foreligger et nylig faktisk mønster for kortsiktig realisering av overskudd for, eller
- er et derivat, med unntak for et derivat som er øremerket og effektivt sikringsinstrument.

Med unntak for derivater faller kun en begrenset andel av Storebrands finansielle instrumenter inn under denne gruppen.

Finansielle eiendeler holdt for omsetning måles til virkelig verdi på balansetidspunktet. Endringer i virkelig verdi føres over resultatregnskapet.

Til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjon

En betydelig andel av Storebrands finansielle instrumenter er klassifisert til kategorien virkelig verdi over resultatet på grunn av:

- klassifiseringen reduserer mismatch i måling eller innregning som ellers ville oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser, eller at
- de finansielle eiendeler inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi

Regnskapsføringen er tilsvarende som for gruppen holdt for omsetning (instrumentene vurderes til virkelig verdi og verdiendringer føres i resultatoppstillingen).

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivative finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette, og som ikke blir notert i et aktivt marked, unntatt de som foretaket har til hensikt å selge umiddelbart eller på kort sikt, som skal klassifiseres som holdt for omsetning, og de som foretaket ved førstegangsinnregning øremerker til virkelig verdi over resultatet.

Utlån og fordringer regnskapsføres til amortisert kost etter effektiv rentes metode.

Utlån og fordringer som er øremerket som sikringsobjekter, er underlagt måling i henhold til kravene til sikringsbokføring.

9-3. DERIVATER

Definisjon av et derivat

Et derivat er et finansielt instrument eller en annen kontrakt som omfattes av IAS 39, og som har alle de tre følgende kjennetegnene:

- Derivatets verdi endres som reaksjon på endringer i en nærmere angitt rentesats, pris på finansielle instrumenter, råvarepris, valutakurs, en indeks for priser eller satser, kredittverdighet eller kredittindeks, eller en annen variabel (ofte kalt «underliggende»)
- det krever ingen innledende nettoinvestering eller en innledende nettoinvestering som er mindre enn det som ville kreves for andre typer kontrakter som forventes å ha en tilsvarende reaksjon på endringer i markedsfaktorer
- det skal gjøres opp på et framtidig tidspunkt

Regnskapsføring av derivater som ikke er et sikringsinstrument

Derivater som ikke faller inn under kriteriene for sikring regnskapsføres i gruppen finansielle instrumenter holdt for omsetning. Virkelig verdi av derivatene klassifiseres henholdsvis som en eiendel eller som en forpliktelse, med endringer i virkelig verdi over resultatet.

Hoveddelen av de derivater som løpende benyttes i forvaltningen faller inn under denne kategorien.

9-4. SIKRINGSBOKFØRING

Virkelig verdi sikring

Storebrand Bank benytter seg av virkelig verdi sikring, sikringsobjektene er finansielle eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost. Derivater regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet. Verdiendringer på sikringsobjektet som er henførbare til den sikrede risikoen, justerer sikringsobjektets balanseførte verdi og innregnes i resultatet.

9-5. FINANSIELLE FORPLIKTELSE

Etter førstegangsinnregning måles alle finansielle forpliktelser til amortisert kost ved en effektiv rentemetode, eller til virkelig verdi ved bruk av virkelig verdi opsjonen.

10. PENSJONSFORPLIKTELSER EGNE ANSATTE

I Storebrand Bank er pensjonsordning fra 1. januar 2015 endret fra ytelsesordning til innskuddspensjon. Ordningen innregnes etter IAS 19. Effekten av denne endringen ble innregnet i regnskapet pr. 31.12.2014. Storebrand er med i den norske AFP-ordningen (avtalefestet pensjon). Den norske AFP-ordningen er vurdert å være en ytelsesordning, men det foreligger ikke tilstrekkelig kvantitativ informasjon til å kunne estimere pålitelige regnskapsmessige forpliktelser og kostnader

10-1. YTELSESDORDNING

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser for ytelsesplaner beregnes etter lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag, basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, uførhet og frivillig avgang. Periodens netto pensjonskostnad består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelse, samt forventet avkastning av pensjonsmidlene.

Estimatawik og virkningen av endrede forutsetninger blir regnskapsført mot totalresultatet i oppstillingen over regnskapsførte inntekter, kostnader og verdiendringer i den perioden de oppstår. Virkningen av endringer i pensjonsplan blir løpende resultatført, med mindre planendringen er betinget av fremtidig opptjening. Virkningen fordeles da lineært over tiden til ytelsen er fullt ut opptjent. Arbeidsgiveravgift inngår som en del av pensjonsforpliktelsen og som en del av estimatawiket som vises i totalresultatet.

Storebrand Bank har både forsikret og uforsikret pensjonsordning. Den forsikrede ordningen i Norge er tegnet i Storebrand Livsforsikring AS. Når ansatte avslutter arbeidsforholdet før pensjonsalder eller går ut av ordningen, vil det utstedes ordinære fripoliser.

10-2. INNSKUDDSDORDNING

Innskuddsbasert pensjonsordning innebærer at konsernet betaler et årlig innskudd til de ansattes kollektive pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelse knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning for påløpte pensjonsforpliktelser i slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger blir kostnadsført direkte.

11. VARIGE DRIFTSMIDLER

Konsernets varige driftsmidler består av maskiner og inventar. Maskiner og inventar vurderes til anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger.

Avskrivningsperiode og – metode blir vurdert årlig for å sikre at metoden og perioden som brukes samsvarer med den økonomiske levetiden for driftsmiddelet. Tilsvarende gjelder for utrangeringsverdi. For bygninger foretas dekomponering, dersom ulike deler har forskjellig brukstid. Avskrivningsperiode og – metode vurderes da separat for hver del.

Det blir foretatt vurdering av nedskrivningsbehov når det foreligger indikasjon på verdifall. Eventuell nedskrivning resultatføres som differansen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag for salgskostnader og bruksverdi. Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler.

12. SKATT

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt, og er basert på regnskapsstandarden IAS 12 Resultatskatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført i totalresultatet. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet på forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld.

Utsatt skatt beregnes med utgangspunkt i konsernets skattemessige fremførbare underskudd, skattereduserende midlertidige forskjeller og skatteøkende midlertidige forskjeller.

13. AVSATT KONSERNBIDRAG OG UTBYTTE

I henhold til IAS 10 som omhandler hendelser etter balansedagen, skal foreslått utbytte/konsernbidrag klassifiseres som egenkapital inntil det er vedtatt av generalforsamlingen.

14. LEIEAVTALER

En leieavtale klassifiseres som finansiell leieavtale dersom den i det vesentlige overfører risiko og avkastning forbundet med eierskap. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Storebrand Bank har ingen finansielle leieavtaler.

15. KONTANTSTRØMSOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den direkte metoden og viser kontantstrømmene gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Kontanter er definert som kontanter, fordringer på sentralbanker og fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist. Kontantstrømoppstillingen spesifiseres på operasjonelle, investerings- og finansierings aktiviteter.

16. AKSJEBASERT AVLØNNING

Storebrand Bank konsernet har aksjebasert avlønning til nøkkelpersoner. Virkelig verdi på aksjeopsjoner fastsettes ved tildelingsdato. Verdsattelsen gjøres basert på anerkjente verdsettelsesmodeller tilpasset egenskapene til de aktuelle opsjonene. Verdien fastsatt på tildelingstidspunktet periodiseres i resultatregnskapet over opsjonens opptjeningstid med tilsvarende økning i egenkapital. Beløpet innregnes som en kostnad og justeres for å gjenspeile faktisk antall aksjeopsjoner opptjent. Opptjeningstiden er perioden fra etableringen av ordningen og til opsjonene er fullt ut opptjent.

Note 02

Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet må ledelsen foreta estimer, skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger av usikre størrelser. Estimer og vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventning om fremtidige hendelser og representerer ledelsens beste skjønn på tidspunkt for regnskapsavleggelsen. De faktiske resultatene kan avvike fra regnskapsestimatene.

Konsernets mest vesentlige estimer og vurderinger som kan gi vesentlig justering av innregnede verdier, er omtalt nedenfor:

NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN

For utlån som er vurdert til amortisert kost vurderes det om det på balansedagen finnes objektive indikasjoner på at et utlån eller en gruppe av utlån har falt i verdi. Det må anvendes en viss grad av skjønn ved vurdering av om det foreligger et verdifall og verdifallets størrelse. Usikkerheten blir større når det er uro i finansmarkedene. Vurderingene omfatter kreditt-, markeds- og likviditetsrisiko. Endringer i forutsetninger for disse faktorene vil påvirke om det vurderes å foreligge indikasjoner på et verdifall. Det vil dermed være usikkerhet knyttet til størrelsene på innregnede individuelle nedskrivning og gruppenedskrivninger.

INDIVIDUELLE NEDSKRIVNINGER

Ved estimering av nedskrivning på enkeltkunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling samt tilhørende sikkerhetstilstander. For engasjementer i bedriftsmarkedet vurderes også markedssituasjonen for kunden og sikkerhetene/panteobjektene, markedsforholdene innenfor aktuell bransje og generelle markedsforhold av betydning for engasjementet. Videre vurderes mulighetene for restrukturering, refinansiering og rekapitalisering. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm og tilbakebetalingsevne. Neddiskonteringsperioden estimeres individuelt eller baseres på erfaringsdata om perioden frem til en løsning på de forhold som har forårsaket at engasjementet er utsatt for verdifall.

GRUPPENEDSKRIVNINGER

Ved hvert balansetidspunkt estimeres verdifall for engasjementer som ikke er fanget opp av individuelle vurderinger. Banken differensierer mellom bedriftsmarkeds- og personkunder og det er gjort ytterligere gruppering for å sikre mest mulig like risikoegenskaper i de ulike gruppene. Gruppenedskrivninger utføres når objektive kriterier for nedskrivninger har inntruffet. Disse kriteriene er i) endring i risikoklasse og ii) endring i makroøkonomiske forhold.

- i. Ved betydelig endring i risikoklassifiseringen i negativ retning er det nødvendig å gjøre en gruppenedskrivning basert på porteføljens sannsynlige fremtidige kontantstrøm. Vurderingen gjøres på kontonivå, og kundens klassifisering i dag vurderes mot klassifiseringen ved innvilgelse av det enkelte engasjement. Det er negative endringer i klassifisering fra etableringstidspunkt av engasjementene til dagens klassifisering som avgjør om et engasjement er i en gruppe det skal tas nedskrivninger for eller ikke. Nedskrivningene baserer seg på nedskrivningssatser som er fastsatt etter bankens beste skjønn og under forutsetningene om at det er en tidsmessig forsinkelse fra tapshendelsen inntreffer til at den blir oppdaget.

- ii. Gruppenedskrivninger grunnet makrofaktorer foretas i lys av objektive makroøkonomiske hendelser. Eksempler på slike hendelser kan være økning i arbeidsledighet, økt rentenivå, dårlige konjunkturprognoser, fallende boligpriser med mer. Gruppenedskrivninger beregnes ved å multiplisere samlet engasjementsbeløp innenfor en gruppe av engasjementer som antas å være påvirket av slike makroøkonomiske hendelser med en nedskrivningssats for makroforhold.

OBLIGASJONER TIL AMORTISERT KOST

Se beskrivelse ovenfor vedrørende utlån til amortisert kost. De samme vurderinger må gjøres for verddivurderingen av obligasjoner til amortisert kost.

FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

Det vil være usikkerhet knyttet til prisingen av finansielle instrumenter som ikke prises i et aktivt marked. Dette gjelder særlig for de typer verdipapirer som er priset på bakgrunn av ikke-observerbare forutsetninger, og for disse investeringene benyttes ulike verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi, herunder fastrenteutlån og andre finansielle instrumenter hvor det nyttes teoretiske modeller ved prisingen. Eventuelle endringer i forutsetninger vil kunne påvirke innregnede verdier.

Det vil være usikkerhet knyttet til prising av fastrenteutlån klassifisert til virkelig verdi da det er større variasjon i rentebetingelsene som bankene tilbyr, samtidig som etterspørselen etter fastrentelån er redusert. Som følge av dette har det vært vanskeligere å finne observerbare forutsetninger.

Det vises for øvrig til note 8 hvor verdsettelse av finansielle instrumenter til virkelig verdi beskrives ytterligere.

IMMATERIELLE EIENDELER

Immaterielle eiendeler med udefinert utnyttbar levetid testes årlig for nedskrivningsbehov. Ved verdifastsettelsen i testen er det nødvendig å estimere de kontantstrømmer som oppstår i den relevante kontantstrømgenererende enhet, samt benytte en relevant rente ved diskonteringen. Varige driftsmidler og øvrige immaterielle eiendeler vurderes årlig for å sikre at metoden og perioden som brukes samsvarer med de økonomiske realiteter.

PENSJONER EGNE ANSATTE

Nåverdien på pensjonsforpliktelser avhenger av fastsettelsen av økonomiske og demografiske forutsetninger. De beregningsforutsetninger som benyttes skal være realistiske, innbyrdes konsistente og oppdaterte i den forstand at de skal baseres på en enhetlig antagelse om fremtidig økonomisk utvikling. I konsernet er det både sikrede og usikrede pensjonsordninger (pensjon over drift). Det vil være usikkerhet knyttet til disse estimatene.

BETINGEDE FORPLIKTELSE

Selskapene i Storebrand Bank konsernet kan bli part i rettsvister. Betingede forpliktelser vurderes i hvert enkelt tilfelle og vil baseres på juridiske vurderinger.

Note 03 | Risikostyring

Kontinuerlig overvåking og aktiv styring av risiko er et kjerneområde i bankens virksomhet og organisasjon. Grunnlaget for risikostyringen legges i styrets årlige behandling av strategi- og planprosessen med fastsettelse av overordnede risikorammer for virksomheten. Ansvar for risikostyring og internkontroll er en integrert del av lederansvaret i Storebrand konsernet.

ORGANISERING AV RISIKOSTYRINGEN

Storebrandkonsernets organisering av risikostyringsansvar følger en modell basert på 3 forsvarslinjer. Modellen skal ivareta risikostyringsansvar både på selskaps- og konsernnivå.

Styret i Storebrand Bank ASA har det overordnede ansvaret for å begrense og følge opp virksomhetens risikoer. Styret fastsetter årlig rammer og retningslinjer for virksomhetens risikotakning, mottar rapporter over faktisk risikonivå og gjør en framoverskuende vurdering av risikobildet.

Ledere på alle nivåer i virksomheten har ansvar for risikohåndteringen innen eget ansvarsområde. God risikohåndtering forutsetter arbeid med mål, strategier og handlingsplaner, identifisering og vurdering av risikoer, dokumentasjon av prosesser og rutiner, prioritering og gjennomføring av forbedringstiltak, samt kommunikasjon, informasjon og rapportering.

Alle ansatte skal være kjent med at bevissthet omkring risikoer og risikohåndtering er viktige elementer i konsernets kultur.

Ledere på nivå 2 og administrerende direktør i Storebrand Boligkreditt AS, skal hvert år avgi en lederbekræftelse som dokumenterer hvordan enhetens risikohåndtering har fungert i perioden.

UAVHENGIGE KONTROLLFUNKSJONER

Storebrand Bank ASA har uavhengige kontrollfunksjoner for virksomhetens risikohåndtering (Chief Risk Officer) og for regeletterlevelse (Compliance) som er direkte underlagt administrerende direktør og har rapportering til bankens styre. Funksjonelt har de uavhengige kontrollfunksjonene tilhørighet til CRO Konsern, som er underlagt konsernsjefen og har rapportering til styret i Storebrand ASA.

Internrevisjonen er direkte underlagt styret og skal gi styret en bekreftelse på hensiktsmessigheten og effektiviteten i virksomhetens risikohåndtering, herunder hvordan forsvarslinjene fungerer.

Note 04 | Kredittisiko

Kredittisiko er risiko for tap knyttet til at motparter ikke oppfyller gjeldsforpliktelser. Risikoen omfatter tap på utlån og tap knyttet til bankinnskudd eller manglende kontraktsoppfyllelse fra motparter i gjenforsikringsavtaler eller finansielle derivater.

RISIKOSTYRING

Risikostrategien gir uttrykk for hvor mye kredittisiko bankkonsernet er villig til å akseptere. Risikoviljen er tilpasset bankens risikoappetitt og målsetninger om risikoprofil, soliditet og vekst. Kredittpolicyer beskriver overordnede prinsipper for kredittgivning. Bankkonsernets rutiner for kredittbehandling er fastsatt i kredithåndbøker for Bedriftsmarked og Personmarked. Kredithåndbøkene retter seg i første rekke mot kundeansvarlige og andre som deltar i saksbehandlingsprosessen. Kredithåndbøkene inneholder felles retningslinjer (eller regler) for kredittvirksomheten i bankkonsernet, og skal sikre en enhetlig og konsistent behandling av kreditter.

I kredithåndbøkene og i vedtatte rutiner gis spesifikke kriterier for oppfølging av mislighold, covenants på lån, tapsvurdering og årlig engasjementsgjennomgang. Videre sikrer modeller for risikoklassifisering enhetlig porteføljesisikovurdering og rapportering av utvikling i risiko. Det er etablert spesialistfunksjoner for depot, låneetablering og administrasjon av kundeporteføljen. Kredittinnvilgelsen skjer iht. en styrevedtatt fullmaktsstruktur.

Treasury har kredittisiko for sine motparter i investeringsporteføljen. Tillatte motparter og porteføljesammensetning er beskrevet i motpartsrisikopolicy for bankkonsernet.

Motpartsrisiko i forbindelse med handel av finansielle derivater med kunder som motparter, inngår under kredittisiko og styres etter egen policy ut fra rating og forvaltningsstørrelse. Kundederivathandlene sikres ved å gjøre motforretninger i derivater. Tillatte finansielle derivater i banken er angitt i renterisikopolicy.

RISIKOKONTROLL

Den viktigste kontrollen av kredittrisiko gjennomføres og administreres av kredittsjef som har et løpende ansvar for at etablerte rutiner i kredittområdene er i samsvar med vedtatt risikoprofil og at de følges i det daglige arbeidet.

Eksposering i forbindelse med handler med finansielle derivater for kunder følges av Back Office. Kursutviklingen følges opp mot engasjement, klarert linje og bruddklausuler. Middle Office gjennomfører fortløpende stikkprøvekontroller på dette.

Handler Treasury gjennomfører med motparter, kontrolleres av Middle Office iht. egne rutiner og arbeidsbeskrivelser.

CRO rapporterer løpende om utvikling i kredittrisiko til styret.

KREDITTRISIKO FORDELT PÅ KLASSER AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Maksimal kreditteksponering er summen av brutto utlån, garantier, trukne beløp på rammekreditter, samt ikke trukne beløp på rammekreditter. Netto reduksjon i maksimal kreditteksponering fra utgangen av 2014 er i all vesentlighet knyttet til reduksjon i likviditetsporteføljen, utlån og fordringer sentralbanken samt derivater og en økning i engasjementer mot kunder.

(NOK mill.)	Maksimal kreditteksponering	
	2015	2014
Likviditetsporteføljen	3 435,2	4 261,2
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanken	311,5	388,1
Sum engasjementer kunder *)	33 128,3	32 399,8
Renteswapper	423,0	742,1
Terminkontrakter	0,2	
Sum	37 298,2	37 791,3
*) Herav netto utlån og fordringer på kunder vurdert til virkelig verdi:	1 214,8	988,8

De oppgitte beløp for de ulike finansielle instrumenter utgjør balanseført verdi, med unntak av netto utlån til og fordringer på kunder som også inkluderer ubenyttede trekkfasiliteter og garantier (se "Kreditteksponering på utlån" nedenfor).

KREDITTRISIKO FOR LIKVIDITETSPORTEFØLJEN

RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER VURDERT TIL VIRKELIG VERDI KREDITTRISIKO FORDELT PÅ MOTPART

Rentebærende verdipapirer som eies kortsiktig
Debitorkategori etter garantist

(NOK mill.)	AAA Virkelig verdi	AA Virkelig verd	A Virkelig verd	BBB Virkelig verd	Ikke ratet Virkelig verd	Sum 2015 virkelig verdi	Sum 2014 virkelig verdi
Stat og statsgaranterte obligasjoner	219,2					219,2	100,4
Finans- og foretaksobligasjoner		196,5				196,5	900,3
Verdipapiriserte obligasjoner	2 237,8					2 237,8	2 247,1
Sum	2 457,0	196,5				2 653,5	3 247,8

Ratingklasser er basert på Standard & Poors.

Verdiendringer:

Sum verdiendringer balanse	-18,1	-0,2				-18,3	17,8
Resultatførte verdiendringer i perioden	-34,8	-1,3				-36,1	11,6

RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER VURDERT TIL AMORTISERT KOST KREDITTRISIKO FORDELT PÅ MOTPART

Rentebærende verdipapirer som eies kortsiktig
Debitorkategori etter garantist

(NOK mill.)	AAA Virkelig verdi	AA Virkelig verd	A Virkelig verd	BBB Virkelig verd	Ikke ratet Virkelig verd	Sum 2015 virkelig verdi	Sum 2014 virkelig verdi
Offentlig utsteder og/eller statsgarantert	401,4					401,4	628,4
Finans- og foretaksobligasjoner							
Verdipapiriserte obligasjoner	300,2	30,1			50,0	380,2	385,1
Sum	701,6	30,1			50,0	781,7	1 013,5

Ratingklasser er basert på Standard & Poors.

KREDITTRISIKO FOR UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KREDITTINSTITUSJONER OG SENTRALBANKEN

KREDITTRISIKO FORDELT PÅ MOTPART

(NOK mill.)	AAA Virkelig verdi	AA Virkelig verd	A Virkelig verd	BBB Virkelig verd	Ikke ratet Virkelig verd	Sum 2015 virkelig verdi	Sum 2014 virkelig verdi
Norge	188,6					188,6	181,0
Sum fordringer på sentralbanken	188,6					188,6	181,0
Norge	0,0	71,6		0,0		71,6	152,8
Danmark			51,2			51,2	54,3
Sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	71,6	51,2	0,0		122,9	207,1
Sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanken	188,6	71,6	51,2	0,0		311,5	388,1

KREDITTEKSPONERING UTLÅN

BEDRIFTSMARKED

Brutto utlån i Bedriftsmarked utgjør om lag 2,4 milliarder kroner. Videre er det om lag 49 millioner kroner i garantier. I tillegg forvaltes utlån på drøyt 2,1 milliarder kroner som er syndikert til Storebrand Livsforsikring AS.

Som følge av en konsernprioritering på kapitalbruk i Storebrand og en strategisk vurdering av fremtidig retning for konsernet, er bedriftsmarkedssegmentet i banken ikke lenger prioritert som kjernevirksomhet og skal bygges ned og på sikt avvikles.

Storebrand Bank ASA har fra 2013 tatt i bruk en intern modell for klassifisering av bankens bedriftsmarkedsengasjementer. Modellen estimerer engasjementets misligholdssannsynlighet (PD, Probability of Default). Porteføljen av inntektsgenererende eiendom (IGE) og utviklingseiendom består av få kunder og få mislighold, og risikovurdering av debitor er omfattende og komplekst. Som følge av dette er PD-modellen for Bedriftsmarked utviklet som en ekspertmodell, i motsetning til den statistiske modellen for Personmarked.

Fastsettelse av PD foregår i to steg. Først beregnes en PD-score basert på en risikovurdering av debitor og tilhørende prosjekt. Storebrand Bank finansierer på den enkelte debitor. PD-score er en poengsum mellom 0 og 100. PD-score mappes så over til risikoklasse og tilhørende PD, hvor bankens masterskala legges til grunn. Masterskalaen består av 11 risikoklasser fra A til K, der A indikerer lavest misligholdssannsynlighet og K inneholder misligholdte engasjementer.

Det er utarbeidet scorekort for prosjekt innen både inntektsgenererende eiendom (IGE) og utviklingseiendom. Utviklingseiendom er videre splittet i tre scorekort for å fange opp ulike karakteristika i denne type prosjekt. I scorekort for IGE og byggelån for utleie inngår eiendommens beskaffenhet, leietakerrisiko, utviklings- og reguleringsrisiko i eiendomsvurderingen, samtidig som det vurderes nedsiderisiko og styrke av kontantstrømmen. I scorekortet for byggelån for utleie vurderes kostnadsrisiko, konverterings- og gjennomføringsrisiko i risikodimensjonen prosjektrisiko, men leietakerrisiko og beliggenhet inngår i eiendomsvurderingen. Det vurderes også nedsiderisiko og styrke av kontantstrømmen. I scorekortet for byggelån for salg vurderes kostnadsrisiko og gjennomføringsrisiko i risikodimensjonen prosjektrisiko, og residualrisiko salgbuffer, kvalitet i forhåndssalg og beliggenhet i risikodimensjonen salgsrisiko. I scorekortet for tomtelån vurderes likviditetsrisiko, belåningsgrad og sensitivitet byggekostnad i risikodimensjonen finansiell risiko, og prosjektkompleksitet og byggherrens erfaring/kompetanse i risikodimensjonen gjennomføringsrisiko. I tillegg vurderes risikodimensjonen politisk risiko. Det er også utviklet et enkelt debitorscorekort hvor det foretas kvalitative vurderinger innenfor risikodimensjoner forretningsrisiko, finansiell risiko og eierskap. For IGE tillegges kontantstrømvurderingen størst vekt. For byggelån er prosjektrisikoen den vesentligste risikodimensjonen. Tilsvarende er finansiell risiko den vesentligste risikodimensjonen for tomtelån.

I vurdering av kvaliteten på sikkerheten for lånene benyttes tallkarakterer fra 1 til 5 hvor 1 er best.

Basert på Bedriftsmarked ekspertmodellen er omtrent 92 % av utlånene til IGE. Resterende utlån er lån til diverse formål eller lån utenfor modellens gyldighetsområde. Bedriftsmarkeds portefølje er sikret i det vesentlig med pant i næringsseiendom.

Om lag 50 % av porteføljen er til konserndebitorer med samlet engasjement over 200 millioner kroner. Konserndebitor er definert etter definisjon i forskrift om store engasjementer. 29 % av porteføljen er mot konserndebitorer med samlet engasjement under 50 millioner kroner. 21 % av utlånene er mot kunder med konsolidert eksponering på mellom 50 og 200 millioner kroner. Bankens har 5 konsern (med 6 debitorer samlet sett) med samlet engasjement over 200 millioner kroner, og 7 konserndebitorer (med 11 debitorer samlet sett) med totale utlån på mellom 50 og 200 millioner kroner.

Bankens eksponering er sikret med pant i Oslo tilsvarende knapt 35 %. Ytterlige 40% av bankens eksponering er sikret med pant i området rundt Oslo og resten av Østlandet. Bankens eksponering i Oppland utgjør 6 % og Rogaland 12 %. Pantene vurderes til omsetningsverdi i tillegg til egne vurderinger basert på yieldvurdering.

Per utgangen av 2015 er omtrent 64 % av innvilget beløp knyttet til engasjementer i risikoklasse A til D, mens omtrent 15 % er i risikoklasse G til J. Engasjementene skal klassifiseres så vel ved etablering, som ved engasjementsendringer. I tillegg skal bedriftsmarkedskundene reklassifiseres årlig eller ved behov. Klassifiseringene skal således gi et bilde av den til enhver tid gjeldende risikoeksponering i porteføljen. Bankens måler bedriftsmarkedsporteføljens fordeling i risikoklasser kvartalsvis.

Av lån som ikke er i mislighold eller i restanse, er om lag 85 % av utlånene innenfor en belåningsgrad på 80 %. Om lag 89 % av utlånene er innenfor 90 % belåningsgrad. Øvrige friske utlån har i det vesentlige belåningsgrad under 100 %.

Der er ingen engasjementer/kunder i mislighold uten verdifall per utgangen av 2015.

For lån med mislighold med verdifall, har nedskrivningene som er gjort, hensyntatt at sikkerhetene ikke dekker engasjementene samt andre kostnader forbundet med misligholdet. Tapene som er tatt, er vurdert som tilstrekkelige. Banken mener at det ikke skal oppstå nye tap på disse kundene per i dag.

Ved mislighold vil banken selge sikkerhetene eller overta eiendelene dersom det er mest hensiktsmessig. I dagens portefølje er det ingen overtatte eiendeler.

PERSONMARKED

Privatkunder vurderes etter evne og vilje til å betale lånet. I tillegg til betjeningsevne sjekkes kundene ift. policyregler, og kundene scores i en scoringmodell. For øvrige personkunder er det lagt til grunn den overordnede belåningsgraden og betjeningsevnen (følger av bankens kredittpolicy mot segmentet) som er gjeldende for porteføljen. Sikkerhetene for porteføljen ligger i all hovedsak innenfor bolig for privatporteføljen.

Storebrand Bank ASA har utviklet interne modeller for klassifisering av boligengasjementer. Modellene estimerer et engasjements misligholdssannsynlighet (PD, Probability of Default), tapsgrad (LGD, Loss Given Default) og eksponering ved misligholdstidsunkt (EAD, Exposure At Default). Estimering av PD baserer seg på en logistisk regresjonsmodell der betalingsanmerkninger, purringer, overtrekk og opplysninger om formue sentrale forklaringsvariabler i prediksjon av mislighold. I estimering av LGD er belåningsgraden den mest sentrale forklaringsvariablen. Boligengasjementer klassifiseres iht. bankens masterskala bestående av 11 risikoklasser fra A til K, der A indikerer lavest misligholdssannsynlighet og K inneholder misligholdte engasjementer. Klassifiseringen av boligengasjementer oppdateres automatisk månedelig. Per utgangen av 2015 er om lag 59 % av EAD knyttet til boligengasjementer i risikoklasse A, mens under 2 % av EAD er i risikoklasse G til J. Minst årlig gjennomføres det en validering av modellene, der modellenes treffsikkerhet sammenholdes med faktisk utfall.

Ved inngåelse av låneengasjement innhenter Storebrand Bank ASA informasjon av betydning for boligens verdi. Hvert kvartal innhenter banken oppdatert, uavhengig verdivurdering av boliger fra Eiendomsverdi. For boliger Eiendomsverdi ikke har oppdatert verdivurdering av (eksempelvis enkelte borettslagsleiligheter, aksjeleiligheter og enkelte fritidsboliger) vil sist oppdaterte markedsverdi benyttes videre. I den grad Eiendomsverdi ikke med høy sikkerhet kan fastslå markedsverdien på en bolig benyttes en "hair-cut", slik at risikoen for å oppgi en for høy antatt markedsverdi er redusert. Dersom Eiendomsverdi aldri har hatt informasjon om boligens markedsverdi, vil verdi registrert ved kontraktsinngåelse (depotverdi) bli benyttet. Slike engasjementer utgjør i underkant av 1 % av total eksponering for porteføljen.

I Personmarkedet er det hovedsaklig lån med pant i boligeiendom. Det er om lag 26,6 milliarder kroner i utlån til boligengasjementer med ytterligere 2,6 milliarder kroner i ubenyttede trekkrettigheter. Totalt engasjement i boligengasjement er dermed om lag 29,2 milliarder kroner. Gjennomsnittlig veid belåningsgrad er om lag 58 % for boligengasjementene. I overkant av 84 % av engasjementene er innenfor 80 % belåningsgrad og om lag 97 % er innenfor 90 % belåningsgrad. Om lag 49 % av boligengasjementene er innenfor 60 % belåningsgrad. Belåningsgraden i porteføljen har vært økende mot slutten av året. Ubenyttede trekkrettigheter hensyntas ikke ved beregning av belåningsgrad. Porteføljen anses å inneha lav til moderat kredittrisiko, i tråd med bankens risikoappetitt.

Sikkerheten for misligholdte lån uten verdifall hos privatkunder er i det vesentlige god. Gjennomsnittlig belåningsgrad for disse lånene er 59 %. Boliglån som inngår i misligholdsvolumet utgjør 75 millioner kroner. Om lag 62 millioner av disse er innenfor 80 % belåningsgrad. Alle misligholdte engasjementer til boligformål er innenfor 90 % belåningsgrad. Sikkerheten er også god for forfalte boliglån mellom 1 og 90 dager. I Privatmarkedet selges pantesikkerhetene. De overtas ikke av banken.

I kredittkortporteføljen er det trukket om lag 198 millioner kroner, og det er om lag 862 millioner kroner i utrukne rammer. For kontokreditter er det trukket om lag 75 millioner kroner og ubenyttede rammer er om lag 285 millioner kroner.

ENGASJEMENTER FORDELT PÅ KUNDEGRUPPER

(NOK mill.)	2015			Sum engasjementer
	Utlån til og fordringer på kunder	Garantier ¹⁾	Ubenyttede kreditt-rammer	
Utvikling av byggeprosjekter	29,6	2,1		31,7
Omsetning og drift av fast eiendom	1 650,8	46,3	0,1	1 697,2
Tjenesteytende næringer	696,5		1,6	698,1
Lønnstakere o.a.	26 808,2	0,8	3 702,2	30 511,1
Andre	165,7		24,5	190,2
Sum	29 350,8	49,2	3 728,3	33 128,3
Individuelle nedskrivninger	-57,9			-57,9
Gruppenedskrivninger	-30,7	-0,5		-31,3
Sum utlån til og fordringer på kunder	29 262,1	48,7	3 728,3	33 039,1

1) Gruppenedskrivning på garantier er balansert i posten "Avsetning for påløpte kostnader og forpliktelser" på passivasiden i balansen.

(NOK mill.)	2014			Sum engasjementer
	Utlån til og fordringer på kunder	Garantier	Ubenyttede kreditt-rammer	
Utvikling av byggeprosjekter	250,3	2,9	13,2	266,5
Omsetning og drift av fast eiendom	2 760,2	85,6	35,5	2 881,3
Tjenesteytende næringer	1 155,0		24,5	1 179,5
Lønnstakere o.a.	24 185,9	0,6	3 739,7	27 926,1
Andre	167,2	0,5	31,4	199,1
Sum	28 518,6	89,6	3 844,3	32 452,5
Individuelle nedskrivninger	-32,9			-32,9
Gruppenedskrivninger	-20,7			-20,7
Sum utlån til og fordringer på kunder	28 465,0	89,6	3 844,3	32 398,9

Inndelingen i kundegrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering. Den enkelte kundes innplassering er bestemt av kundens hovedvirksomhet.

GJENNOMSNTTLIG VOLUM ENGASJEMENTER FORDELT PÅ KUNDEGRUPPER

(NOK mill.)	2015			Sum gjennomsnittlige engasjementer
	Gj. snitt utlån til og fordringer på kunder	Gj. snitt volum garantier	Gj. snitt volum ubenyttede kredittrammer	
Utvikling av byggeprosjekter	139,7	2,5	6,6	148,8
Omsetning og drift av fast eiendom	2 202,9	66,0	17,8	2 286,7
Tjenesteytende næringer	924,7		13,0	937,8
Lønnstakere o.a.	25 474,7	0,7	3 720,9	29 196,3
Andre	166,3	0,3	28,0	194,5
Sum	28 908,4	69,4	3 786,3	32 764,1

(NOK mill.)	2014			Sum gjennomsnittlige engasjementer
	Gj. snitt utlån til og fordringer på kunder	Gj. snitt volum garantier	Gj. snitt volum ubenyttede kredittrammer	
Utvikling av byggeprosjekter	814,3	17,8	37,5	869,7
Omsetning og drift av fast eiendom	4 286,5	133,3	136,3	4 556,1
Tjenesteytende næringer	1 584,9	16,0	57,2	1 658,1
Lønnstakere o.a.	24 166,8	0,3	3 690,8	27 857,9
Andre	253,8	16,0	31,1	300,9
Sum	31 106,4	183,5	3 952,7	35 242,6

ENGASJEMENTER FORDELT PÅ GEOGRAFISK OMRÅDE

2015

(NOK mill.)	Utlån til og fordringer på kunder	Garantier	Ubenyttede kreditt- rammer	Sum engasje- menter	Mislighold uten identifisert verdifall	Mislighold med identifisert verdifall	Brutto misligholdte engasje- menter	Individuelle ned- skrivninger	Netto misligholdte engasje- menter
Østlandet	23 043,1	49,1	2 857,1	25 949,3	55,2	90,4	145,6	55,9	89,7
Vestlandet	4 365,4	0,1	614,5	4 980,0	19,8	5,4	25,2	1,2	24,1
Sørlandet	423,0		66,6	489,6	3,1	1,9	5,1		5,0
Midt-Norge	759,6		99,2	858,9	3,1	1,3	4,4	0,4	4,0
Nord-Norge	608,4		66,1	674,5	1,9	0,4	2,3	0,4	1,9
Utlandet	151,3		24,7	176,0	4,3		4,3		4,3
Sum	29 350,8	49,2	3 728,3	33 128,3	87,4	99,5	186,9	57,9	129,0

2014

(NOK mill.)	Utlån til og fordringer på kunder	Garantier	Ubenyttede kreditt- rammer	Sum enga- sjementer	Mislighold uten identifisert verdifall	Mislighold med identifisert verdifall	Brutto misligholdte engasje- menter	Individuelle ned- skrivninger	Netto misligholdte engasje- menter
Østlandet	23 167,4	88,8	2 995,5	26 251,6	52,0	70,2	122,2	30,5	91,7
Vestlandet	3 605,5	0,8	590,3	4 196,6	16,3	2,1	18,4	1,2	17,2
Sørlandet	373,0		70,4	443,5	1,9	1,9	3,9		3,8
Midt-Norge	755,2		94,1	849,3	1,8	1,8	3,6	0,9	2,7
Nord-Norge	490,0		69,4	559,4	4,1	0,4	4,5	0,3	4,2
Utlandet	127,5		24,6	152,1	0,3	0,1	0,4		0,4
Sum	28 518,6	89,6	3 844,3	32 452,5	76,4	76,5	152,9	32,9	120,1

SAMLET ENGASJEMENTSBELØP FORDELT ETTER GJENSTÅENDE AVTALT LØPETID

(NOK mill.)	2015			Sum engasjementer
	Utlån til og fordringer på kunder	Garantier	Ubenyttede kredittrammer	
Inntil 1 mnd	17,6			17,6
1 - 3 mnd	140,1		1,1	141,2
3 mnd - 1 år	495,9	3,5	62,3	561,6
1 - 5 år	2 823,1	45,8	993,8	3 862,7
over 5 år	25 874,1		2 671,1	28 545,2
Sum	29 350,8	49,2	3 728,3	33 128,3

(NOK mill.)	2014			Sum engasjementer
	Utlån til og fordringer på kunder	Garantier	Ubenyttede kredittrammer	
Inntil 1 mnd	13,6			13,6
1 - 3 mnd	269,9	1,4	34,2	305,5
3 mnd - 1 år	1 272,7	38,7	23,4	1 334,7
1 - 5 år	3 567,5	47,3	1 013,3	4 628,1
over 5 år	23 394,8	2,2	2 773,4	26 170,5
Sum	28 518,6	89,6	3 844,3	32 452,5

ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE ENGASJEMENTER UTEN NEDSKRIVNING

(NOK mill.)	2015			Sum engasjementer
	Utlån til og fordringer på kunder	Garantier	Ubenyttede kredittrammer	
Forfalt 1 - 30 dager	464,9	17,8	5,4	488,1
Forfalt 31 - 60 dager	89,3		0,2	89,5
Forfalt 61- 90 dager	30,3		0,2	30,5
Forfalt over 90 dager	87,4		0,6	87,9
Sum	672,0	17,8	6,4	696,1
Forfalte engasjementer over 90 dager fordelt på geografisk område:				
Østlandet	55,2		0,4	55,7
Vestlandet	19,8		0,1	19,9
Sørlandet	3,1			3,1
Midt-Norge	3,1			3,1
Nord-Norge	1,9			1,9
Utlandet	4,3			4,3
Sum	87,4		0,6	87,9

(NOK mill.)	2014			Sum engasjementer
	Utlån til og fordringer på kunder	Garantier	Ubenyttede kredittrammer	
Forfalt 1 - 30 dager	870,8		3,7	874,6
Forfalt 31 - 60 dager	109,6		0,4	110,0
Forfalt 61- 90 dager	60,0		1,2	61,2
Forfalt over 90 dager	76,4		1,1	77,5
Sum	1 116,8		6,4	1 123,2
Forfalte engasjementer over 90 dager fordelt på geografisk område:				
Østlandet	52,0		0,7	52,7
Vestlandet	16,3		0,2	16,4
Sørlandet	1,9		0,1	2,0
Midt-Norge	1,8			1,8
Nord-Norge	4,1		0,1	4,2
Utlandet	0,3			0,3
Sum	76,4		1,1	77,5

Kun misligholdte engasjementer blir fordelt per geografisk område i denne oversikten. For forfalte engasjementer så benyttes det samme definisjon som i Kapitalkravsforskriften, men hvor antall dager i definisjonen tilsvarer aldersfordelingen.

Engasjementer vurderes som misligholdt

- når en kreditt er overtrukket mer enn 90 dager
- når et nedbetalingslån har restanse mer enn 90 dager
- når et kredittkort har restanse mer enn 90 dager og det er overtrekk i forhold til kredittramme. Dersom det er avtalt nedbetalingsplan med kunden som er overholdt, vurderes overtrekket ikke som misligholdt.

Når en av de tre tilfellene beskrevet over inntreffer, skal engasjementet og resten av kundens engasjementer vurderes som misligholdt. Antall dager telles fra restansen er mer enn 2.000 kroner. Friskmelding av konto inntreffer når det ikke er restanse lenger. Ved rapporteringstidspunktet kan restansebeløpet være mindre enn 2.000 kroner.

KREDITTRISIKO OPPDELT ETTER KUNDEGRUPPER

		2015					Sum resultatførte verdiendringer i perioden
(NOK mill.)	Misligholdte engasjementer med verdifall	Misligholdte engasjementer uten verdifall	Brutto misligholdte engasjementer	Individuelle nedskrivninger	Netto misligholdte engasjementer	Sum verdiendringer	
Utvikling av byggeprosjekter							
Omsetning og drift av fast eiendom	32,2		32,2	33,5	-1,3		24,0
Tjenesteytende næringer							
Lønnstakere o.a.	64,9	82,8	147,7	23,6	124,1		1,1
Andre	2,4	4,6	7,0	0,8	6,2		0,0
Sum	99,5	87,4	186,9	57,9	129,0		25,0

		2014					Sum resultatførte verdiendringer i perioden
(NOK mill.)	Misligholdte engasjementer med verdifall	Misligholdte engasjementer uten verdifall	Brutto misligholdte engasjementer	Individuelle nedskrivninger	Netto misligholdte engasjementer	Sum verdiendringer	
Utvikling av byggeprosjekter							
Omsetning og drift av fast eiendom	9,6		9,6	9,5	0,1		-41,5
Tjenesteytende næringer							
Lønnstakere o.a.	64,4	75,8	140,2	22,5	117,7		-7,6
Andre	2,5	0,6	3,1	0,8	2,3		-0,7
Sum	76,5	76,4	152,9	32,9	120,1		-49,8

OVERTATTE PANTSATTE EIENDELER

Ved mislighold vil Storebrand Bank ASA selge sikkerhetene eller overta eiendelene dersom det er mest hensiktsmessig.

FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET (FVO)

(NOK mill.)	Utlån		Likviditetsportefølje	
	2015	2014	2015	2014
Balanseført verdi maksimal eksponering for kredittrisiko	1 214,8	988,8	2 653,5	3 247,8
Balanseført verdi av tilknyttede kredittderivater som reduserer kredittrisikoen (nettingsavtaler)				
Sikkerhetsstillelser				
Netto kredittrisiko	1 214,8	988,8	2 653,5	3 247,8
Årets endring i virkelig verdi av lån og fordringer på kunder som skyldes endringer i kredittrisiko	-0,7		-26,1	5,0
Akkumulert endring i virkelig verdi av lån og fordringer på kunder som skyldes endringer i kredittrisiko	-15,6	-14,9	-18,3	7,9
Årets endring i virkelig verdi på tilknyttede kredittderivater				
Akkumulert endring i virkelig verdi på tilknyttede kredittderivater				

Fastrente utlån til kunder måles til virkelig verdi basert på verdsettingsteknikker. I verdsettingsteknikkene benyttes rentekurver hentet fra Reuters og kredittspreader for tilsvarende nye lån per utgangen av desember.

Finansielle eiendeler øremerkes til virkelig verdi over resultatet (FVO) ved førstegangsinnregning i de tilfeller en annen måling ville medført inkonsistens i resultatregnskapet. På de papirer der det finnes objektive markedspriser benyttes disse. For de resterende papirene benyttes verdsettelsesteknikker hvor det benyttes rentekurver fra Reuters og kredittspreader fra eksterne leverandører.

FINANSIELLE FORPLIKTELSE TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET (FVO)

(NOK mill.)	2015	2014
Årets endring i virkelig verdi på forpliktelser som skyldes endringer i kredittrisiko		0,4
Differanse mellom forpliktelsesenes balanseførte verdi og det kontraktsmessige beløpet ved forfall		
Akkumulert endring i virkelig verdi på forpliktelser som skyldes endringer i kredittrisiko		
Differanse mellom forpliktelsesenes balanseførte verdi og det kontraktsmessige beløpet ved forfall		

KREDITTRISIKO FOR DERIVATER

Formålet med bruk av finansielle derivater er å avdekke og redusere valuta- og renterisiko. Motpartsrisiko i forbindelse med handelen av finansielle derivater inngår under kredittrisiko. Bankens risikostراتيجier og policyer setter rammer for hvor mye kredittrisiko bankkonsernet er villig til å akseptere. Storebrand Bank ASA sikrer alle kundederivathandlene ved å gjøre motforretninger i derivater for å minimere valuta- og renteeksponeringen. Tabellen viser brutto eksponering, banken har kun sikkerhet for kredittrisikoen mot ikke-finansielle foretak. Nettoeksponering for 2015 er 81,6 millioner kroner, se note 23.

KREDITTRISIKO FORDELT PÅ MOTPART

(NOK mill.)	AAA	AA	A	BBB	Ikke ratet	Sum 2015	Sum 2014
	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Norge		27,1	180,5	215,3		422,9	734,7
Sverige							6,7
Danmark			0,2			0,2	0,7
Sum		27,1	180,6	215,3		423,0	742,1
Verdiendringer:							
Sum verdiendringer balanse		27,1	180,6	215,3		423,0	742,1
Resultatførte verdiendringer i perioden		-23,3	-76,0	-219,8		-319,1	49,0

AKSJEOPSJONER, RENTESWAPPER, VALUTARENTESWAPPER OG TERMINKONTRAKTER

Derivater inngås for sikringsformål. Derivatforretninger er inngått med motparter som er ratet til "investment grade".

Note 05 | Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at selskapet ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

RISIKOSTYRING

Risikostrategien setter overordnede rammer for hvor mye likviditetsrisiko bankkonsernet er villig til å akseptere. Policy for likviditetsrisiko beskriver prinsipper for likviditetsstyring og spesifiserer stresstesting, minimums likviditetsbeholdning og indikatorer for måling av likviditetsrisiko. I tillegg utarbeider Treasury-avdelingen årlig en fundingstrategi og fundingplan som legger overordnede rammer for bankkonsernets fundingvirksomhet.

Stresstester benyttes for å synliggjøre forventete effekter av ulike scenarioer på balansen og på kontantstrømmer. Resultater fra stresstestene legges til grunn når rammer for likviditetsrisiko vurderes. Det utarbeides årlig en beredskapsplan for å sikre god håndtering av likviditetssituasjonen i stressede perioder.

Treasury-funksjonen er ansvarlig for bankens likviditetsstyring, og Middle Office overvåker og rapporterer utnyttelse av rammer ift. likviditetspolicy.

RISIKOKONTROLL

Risikokontroll av likviditetsrisiko gjennomføres blant annet gjennom månedlige rapporteringer av likviditetsindikatorer og oppfølging av utviklingen i forfallsprofil. Begge deler inngår i CROs løpende rapportering til styret. Likviditetsindikatorer som følges er beskrevet i likviditetsrisikopolicy. Middle Office kontrollerer handler Treasury gjennomfører i etterkant for å sjekke om handlene er iht. gjeldende policyregler.

UDISKONTERTE KONTANTSTRØMMER FINANSIELLE FORPLIKTELSE

(NOK mill.)	0 - 6 mnd	6 mnd - 12 mnd	1 - 3 år	3 - 5 år	Over 5 år	Sum	Balanseført verdi
Gjeld til kredittinstitusjoner	415,7					415,7	415,7
Innskudd fra og gjeld til kunder	17 824,7					17 824,7	17 824,7
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdi- papirer	3 549,2	161,9	6 909,3	4 803,1		15 423,3	12 214,2
Annen gjeld	113,4					113,4	113,4
Ansvarlig lånekapital	5,5	5,4	159,4	127,7		298,0	277,0
Ubenyttede kredittrammer	3 728,3					3 728,3	
Lånetilsagn	1 981,3					1 981,3	
Sum finansielle forpliktelser 2015	27 618,0	167,2	7 068,7	4 930,7	0,0	39 784,6	30 844,9
Derivater knyttet til innlån 31.12.2015	10,0	-52,6	-91,9	-45,9	0,3	-180,0	91,8
Sum finansielle forpliktelser 2014	25 230,2	269,4	6 803,8	3 162,4	11,7	35 477,5	30 887,5

Beløpene inkluderer opptjente renter.

Forfallsoversikten er inkludert renter. For å beregne rentekostnadene for innlån med FRN betingelser benyttes implisitte forward renter basert på yieldkurven den 31.12.2015. Det er benyttet call dato som forfallsdato på de innlån som har call-dato. Innskudd fra og gjeld til kunder er innskudd uten binding, eller innskudd med binding under 6 mnd.

SPESIFIKASJON AV ANSVARLIG LÅNEKAPITAL *)

(NOK mill.) ISIN nummer	Utstedende selskap	Netto pålydende	Valuta	Rente	Call-dato	Balanseført verdi
Tidsbegrenset ansvarlig lån						
NO0010641657	Storebrand Bank ASA	150,0	NOK	Flytende	12.04.2017	151,2
NO0010714314	Storebrand Bank ASA	125,0	NOK	Flytende	09.07.2019	125,8
Sum ansvarlig lånekapital 2015						277,0
Sum ansvarlig lånekapital 2014						511,6

*) Fondsobligasjoner er omklassifisert til egenkapital med virkning fra 2. kvartal 2015. Se Konsolidert oppstilling over endring i egenkapital for mer informasjon.

SPESIFIKASJON AV GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER

(NOK mill.)	2015	2014
Sum gjeld til kredittinst. uten avtalt løpetid til amortisert kost	11,6	19,2
Reproavtaler, forfall 2016	404,1	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid til virkelig verdi (FVO)	404,1	0,0
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	415,7	19,2

SPESIFIKASJON AV SERTIFIKATGJELD OG OBLIGASJONGJELD

(NOK mill.)						Balanseført verdi
ISIN nummer	Utstedende selskap	Netto pålydende	Valuta	Rente	forfall	
Obligasjoner						
NO0010513237	Storebrand Bank ASA	265,0	NOK	Fast	25.05.2016	278,1
NO0010660806	Storebrand Bank ASA	300,0	NOK	Fast	08.10.2019	321,9
NO0010670979	Storebrand Bank ASA	100,0	NOK	Flytende	29.01.2016	100,3
NO0010641079	Storebrand Bank ASA	800,0	NOK	Flytende	27.03.2017	800,8
NO0010662752	Storebrand Bank ASA	300,0	NOK	Flytende	13.11.2017	300,9
NO0010751316	Storebrand Bank ASA	300,0	NOK	Flytende	09.11.2018	300,5
NO0010729387	Storebrand Bank ASA	600,0	NOK	Flytende	14.01.2020	601,7
Sum obligasjonslån						2 704,3
Obligasjoner med fortrinnsrett						
NO0010575913	Storebrand Boligkreditt AS	45,0	NOK	Flytende	03.06.2016	44,2
NO0010612294	Storebrand Boligkreditt AS	943,0	NOK	Flytende	15.06.2016	941,3
NO0010635071	Storebrand Boligkreditt AS	2 575,0	NOK	Flytende	21.06.2017	2 582,5
NO0010660822	Storebrand Boligkreditt AS	2 500,0	NOK	Flytende	20.06.2018	2 517,2
NO0010548373	Storebrand Boligkreditt AS	1 250,0	NOK	Fast	28.10.2019	1 425,4
NO0010736903	Storebrand Boligkreditt AS	2 000,0	NOK	Flytende	17.06.2020	1 999,4
Sum obligasjoner og obligasjoner med fortrinnsrett						9 509,9
Sum sertifikatgjeld og obligasjonsgjeld 2015						12 214,2
Sum sertifikatgjeld og obligasjonsgjeld 2014						10 858,6

Til inngåtte låneavtaler er det knyttet standard covenantskrav.

Storebrand Bank ASA og Storebrand Boligkreditt AS har i 2015 innfridd alle betingelser og vilkår i henhold til inngåtte låneavtaler. I henhold til låneprogrammet i

Storebrand Boligkreditt AS er selskapets krav til overpantsettelse på 109,5 prosent oppfylt

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for endring i verdier som skyldes at finansmarkedspriser eller volatilitet avviker fra det som er forventet.

RISIKOSTYRING

Risikostrategien setter overordnede rammer for markedsrisiko som knytter seg i hovedsak til bankkonsernets langsiktige investeringer i egenkapitalinstrumenter og rentepapirer. Bankkonsernet er i mindre grad eksponert for valutarisiko.

Policyer for markedsrisiko angir grenser for den markedsrisikoen bankkonsernet er villig til å akseptere. Bankkonsernets markedsrisiko styres og kontrolleres hovedsakelig gjennom daglig oppfølging av risikoeksponeringer ift. policyene og løpende analyser av utestående posisjoner.

Rammene for eksponering gjennomgås og fornyes av styret minimum én gang per år. Størrelsen på rammene fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av markedsbevegelser.

RISIKOKONTROLL

Middle Office har ansvaret for den løpende, uavhengige overvåkingen av markedsrisikoen. Risikokontroll av markedsrisiko gjennomføres blant annet gjennom månedlige rapporteringer av indikatorer for markedsrisiko. Markedsrisikoindikatorer som følges, er beskrevet i renterisikopolicy og valutarisikopolicy, og inngår i CROs løpende rapportering til styret.

Ved endringer av markedsrisiko som inntreffer i løpet av 1 år vil innvirkning for resultat og egenkapital bli som fremstilt nedenfor basert på balansen per 31.12.2015:

Innvirkning på regnskapsmessige inntekter

(NOK mill.)	BELØP
Renter -1,0%	-10,4
Renter +1,0%	10,4

Innvirkning på regnskapsmessig resultat/egenkapital ¹⁾

(NOK mill.)	BELØP
Renter -1,0%	-10,4
Renter +1,0%	10,4

1) Før skatteeffekter

Økonomisk renterisiko

(NOK mill.)	BELØP
Renter -1,0%	6,5
Renter +1,0%	-6,5

Noten viser den regnskapsmessige effekten over en 12 måneders periode samt den umiddelbare økonomiske effekt av en umiddelbar parallell renteendring på henholdsvis + 1,0%-poeng og - 1,0%-poeng. Ved beregning av den regnskapsmessige risikoen er det tatt hensyn til den engangseffekt en slik umiddelbar renteendring har på de poster som føres til virkelig verdi og sikringsverdi og på de effekter renteendringen har på resultatet for gjenværende rentedurasjonsperiode før renteendringen får inntekts-/og kostnadsmessig effekt. Poster som påvirkes av engangseffekter og som føres til virkelig verdi er investeringsporteføljen, utlån til fastrente, gjenkjøpsavtaler (repo'er) og derivater. Poster som påvirkes av engangseffekter og som sikringsbokføres er innlån med fastrente. Ved beregning av den økonomiske effekt er det sett på endring i markedsverdi på alle poster på balansen som en slik umiddelbar renteendring vil medføre.

Se også note 24 vedrørende valutaeksponering.

Note 07 | Operasjonell risiko

OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risiko for økonomisk tap, svekket omdømme eller sanksjoner knyttet til brudd på internt eller eksternt regelverk som følge av ineffektive, utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eksterne hendelser eller at regler og retningslinjer ikke etterleves.

RISIKOSTYRING

I Storebrand-konsernet er operasjonell risikostyring og etterlevelse av lover, forskrifter og internt regelverk en integrert del av ledelsesansvaret for alle ledere. Risikovurderinger registreres og dokumenteres fortløpende i Easy Risk Manager (ERM, et risikostyringssystem levert av Det Norske Veritas).

RISIKOKONTROLL

CRO støtter ledergruppen i prosessen og har ansvar for å sammenstille og rapportere områdets risikobilde, følge opp forbedringstiltak og kontrollere at risikoregistreringen er oppdatert i ERM. Resultater av risikovurderingsprosessen rapporteres til styret.

For å kunne identifisere problemområder internt har bankkonsernet implementert rutiner for løpende rapportering av hendelser til CRO, som er ansvarlig for loggføring og oppfølging av meldte hendelser. CRO gjennomgår de vesentligste hendelsene med styret.

I forbindelse med måneds-, kvartals- og årsregnskapene foretar Middle Office flere kontroller og avstemminger for å kontrollere og redusere den operasjonelle risikoen. I tillegg gjennomfører compliancefunksjonen og internrevisor stikkprøver innenfor en rekke av de viktigste arbeidsprosesser. Resultatene av disse rapporteres til ledelsen og styret.

COMPLIANCE RISIKO

Compliance risiko er risikoen for at selskapet pådrar seg økonomisk tap eller offentlige sanksjoner som følge av manglende etterlevelse av eksternt og internt regelverk.

RISIKOSTYRING

Compliancerisiko i Storebrand Bank styres gjennom instruks for compliance. Compliancefunksjonens hovedansvar er å understøtte foretakets styre og ledelse i arbeidet med å etterleve relevante lov og forskriftsbestemmelser ved å selvstendig og uavhengig identifisere, vurdere, overvåke og rapportere compliancerisiko. Funksjonen skal arbeide forebyggende gjennom rådgivning og sikring av at det er etablert effektive prosesser for informasjon og implementering av gjeldende og fremtidig regelverk. Compliancefunksjonen skal ha en risikobasert tilnærming.

RISIKOKONTROLL

Compliancefunksjonen gjennomfører kontrollaktiviteter for å påse faktisk etterlevelse.

Note 08 | Verdsettelse av finansielle instrumenter

VERDSETTELSE AV FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST

Virkelig verdi på utlån til kunder med regulerbar rente er vurdert til bokført verdi. Virkelig verdi på utlån til bedriftskunder med marginlån er imidlertid svakt lavere enn bokført verdi da enkelte lån løper med lavere margin enn de ville gjort dersom de var tatt opp per 31.12.2015. Mindreverdien er beregnet ved å neddiskontere differansen mellom avtalt margin og dagens markedspris over gjenværende løpetid. I tillegg er virkelig verdi justert for individuelle nedskrivninger. Virkelig verdi på utlån, gjeld til kredittinstitusjoner og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer er basert på verdsettingsteknikker. I verdsettingsteknikkene benyttes rentekurver og kredittspreader fra eksterne leverandører, dog med unntak av utlån som vurderes til spreader for tilsvarende nye lån.

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3				
	Kvoterte	Observerbare	Ikke			Balanseført	Balanseført
(NOK mill.)	priser	forutsetninger	observerbare	Virkelig verdi	Virkelig verdi	verdi	verdi
			forutsetninger	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Finansielle eiendeler							
Obligasjoner klassifisert som utlån og fordring		781,7		781,7	1 013,5	780,7	1 006,7
Utlån og fordringer på kreditt-institusjoner, amortisert kost		122,9		122,9	207,1	122,9	207,1
Utlån til kunder, amortisert kost, netto		25 701,8	2 314,2	28 016,0	27 436,2	28 047,4	27 476,2
Sum virkelig verdi 31.12.2015		26 603,3	2 314, 2	28 920,6			
Sum virkelig verdi 31.12.2014		28 656,7			28 656,7		
Finansielle forpliktelser							
Gjeld til kredittinstitusjoner, amortisert kost		11,6		11,6	19,2	11,6	19,2
Innskudd fra kunder, amortisert kost		17 824,7		17 824,7	19 358,1	17 824,7	19 358,1
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, amortisert kost		12 183,9		12 183,9	11 024,7	12 214,2	10 858,6
Ansvarlig lånekapital, amortisert kost		277,0		277,0	523,0	277,0	511,6
Sum virkelig verdi 31.12.2015		30 297,1		30 297,1			
Sum virkelig verdi 31.12.2014		30 925,0			30 925,0		

VERDSETTELSE AV FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

Storebrand Bank konsern gjennomfører en omfattende prosess for å sikre en mest mulig markedsriktig verdifastsettelse av finansielle instrumenter. Børsnoterte finansielle instrumenter verdsettes basert på offisielle sluttkurser fra børs innhentet gjennom Reuters og Bloomberg. Obligasjoner verdsettes som hovedregel basert på innhentede kurser fra Reuters og Bloomberg. Obligasjoner som ikke kvoteres regelmessig vil normalt verdsettes basert på anerkjente teoretiske modeller. Sistnevnte gjelder i særlig grad obligasjoner denominert i norske kroner. Som grunnlag for slik verdsettelse benyttes diskonteringsrenter bestående av swaprenter tillagt en kredittpremie. Kredittpremien vil oftest være utstederspesifikk, og normalt basert på konsensus av kredittspreader kvotert av et utvalg meglerforetak.

Unoterte derivater, herunder primært rente- og valutainstrumenter, verdsettes også teoretisk. Pengemarkedsrenter, swaprenter, valutakurser og volatiliteter som danner grunnlag for verdsettelse hentes fra Reuters, Bloomberg og Norges Bank.

Storebrand Bank konsern gjennomfører løpende kontroll for å sikre kvaliteten på innhentede markedsdata fra eksterne kilder. Slike kontroller vil generelt omfatte sammenligning av multiple kilder samt kontroll og rimelighetsvurdering av unormale endringer.

Storebrand konsernet kategoriserer finansielle instrumenter som verdsettes til virkelig verdi på tre forskjellige nivåer som er nærmere beskrevet nedenfor. Nivåene gir uttrykk for ulik grad av likviditet og ulike målemetoder. Selskapet har etablert verdsettelsesmodeller for å fange opp informasjon fra et bredt utvalg med godt informerte kilder med henblikk på å minimere usikkerhet knyttet til verdsettelsen. Verdien av fastrenteutlånene fastsettes ved at avtalte kontantstrømmer neddiskonteres over gjenværendeløpetid med gjeldene diskonteringsfaktor justert for markedsspread. Diskonteringsfaktoren som benyttes tar utgangspunkt i en swaprente (mid swap) med en løpetid som tilsvarer gjenværende bindingstid på underliggende. Markedsspread som benyttes på balansedag fastsettes ved å vurdere av markedsforskjellene, markedspris og tilhørende swaprente.

Under aksjer er det primært investering i VISA Norge FLI verdsatt basert på informasjon om gjennomføring av transaksjon mellom VISA Europa Ltd og VISA Inc. Det foreligger stor usikkerhet knyttet til verdien, både hva gjelder gjennomføring av transaksjonen, andel som tilfaller Visa Norge og andelen som tilfaller Storebrand Bank ASA. Det er også knyttet betydelig usikkerhet til hva verdien av medlemskapet i Visa Norge er verdt i ett tilfelle der transaksjonen ikke blir gjennomført.

SENSITIVITETSVURDERING :

Økning/reduksjon i virkelig verdi	Fastrenteutlån til kunder		Aksjer	
	Endring markedsspread		Endring verdi	
	+ 10 bp	- 10 bp	+ 25 BP	- 25 BP
Endring virkelig verdi per 31.12.2015 (NOK Mill.)	-3,9	3,9	0,2	-0,2
Endring virkelig verdi per 31.12.2014 (NOK Mill.)	-2,7	2,7		

Nivå 1: Finansielle instrumenter der verdsettelse er basert på kvoterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler

Obligasjoner, sertifikater eller tilsvarende instrumenter utstedt av nasjonal stat er generelt klassifisert på nivå 1. Når det gjelder derivater vil standardiserte aksjeindeks- og rentefutures omfattes på dette nivå.

Nivå 2: Finansielle instrumenter der verdsettelse er basert på observerbar markedsinformasjon ikke omfattet av nivå 1

Denne kategorien omfatter finansielle instrumenter som verdsettes basert på markedsinformasjon som kan være direkte observerbar eller indirekte observerbar. Markedsinformasjon som er indirekte observerbar innebærer at prisene kan være avledet fra observerbare relaterte markeder. Nivå 2 omfatter aksjer eller tilsvarende egenkapitalinstrumenter der markedskurser er tilgjengelig, men der omsetningsvolum er for begrenset til å oppfylle kriteriet for nivå 1. Normalt vil aksjene på dette nivå være omsatt i løpet av siste måned. Obligasjoner og tilsvarende instrumenter er generelt klassifisert på dette nivå. Videre er rente- og valutaswap'er, ikke-standardiserte rente- og valutaderivater klassifisert på nivå 2.

Nivå 3: Finansielle instrumenter der verdsettelse er basert på informasjon som ikke er observerbar iht nivå 2

Investeringer klassifisert på nivå 3 omfatter primært fastrenteutlån.

SPESIFIKASJON AV FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI

(NOK mill.)	Kvoterte priser	Observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger	Balanseført verdi 31.12.2015	Balanseført verdi 31.12.2014
Aksjer		1,6	9,0	10,6	2,0
Sum aksjer 31.12.2014		2,0			
Utlån til kunder			1 214,8	1 214,8	988,8
Sum utlån til kunder 31.12.2014			988,8		
Stat og statsgaranterte obligasjoner	0,0	219,2		219,2	1 000,7
Finans- og foretaksobligasjoner		196,5		196,5	0,0
Verdipapiriserte obligasjoner		2 237,8		2 237,8	2 247,1
Sum obligasjoner	0,0	2 653,5	0,0	2 653,5	
Sum obligasjoner 31.12.2014		3 247,8			3 247,8
Rentederivater		91,6		91,6	197,0
Valutaderivater		0,2		0,2	
Sum derivater	0,0	91,8	0,0	91,8	
herav derivater med positiv markedsverdi		423,0		423,0	742,1
herav derivater med negativ markedsverdi		-331,3		-331,3	-545,1
Sum derivater 31.12.2014		197,0			197,0
Spesifikasjon av finansielle forpliktelser til virkelig verdi					
Gjeld til kredittinstitusjoner		404,1		404,1	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner 31.12.2014		0,0			

Det er ingen bevegelser mellom kvoterte priser og observerbare forutsetninger for de ulike finansielle instrumentene i året.

**SPESIFIKASJON AV FINANSIELLE INSTRUMENTER ETTER VERDSETTELSESTEKNIKKER
(IKKE OBSERVERBARE FORUTSETNINGER)**

(NOK mill.)	Aksjer	Utlån til kunder
Balanse 1.1.2015		988,8
Netto gevinster/tap på finansielle instrumenter	9,0	-6,7
Tilgang/kjøp		553,2
Salg/forfalte oppgjør		-320,4
Overført fra observerbare forutsetninger til ikke observerbare forutsetninger		
Omregningsdifferanser utenlandsk valuta		
Annet		
Balanse 31.12.2015	9,0	1 214,8

Note
09

Segment

RESULTATPOSTER OG BALANSEPOSTER PER VIRKSOMHET:

(NOK mill.)	Bedriftsmarked		Personmarked		Treasury/annet		Totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Resultatposter:								
Netto renteinntekter	37,7	81,2	365,9	393,4	-26,3	-12,8	377,3	461,8
Netto provisjonsinntekter	7,8	7,4	39,6	53,2	-6,8	-3,9	40,6	56,7
Sum andre inntekter	1,8	2,9	-6,8	2,4	-15,4	2,3	-20,4	7,5
Driftskostnader	-42,1	-54,2	-217,8	-185,9	-6,6	-19,9	-266,6	-260,0
Driftsresultat før tap	5,2	37,3	180,8	263,0	-55,1	-34,3	130,9	266,0
Tap på utlån, garantier mv.	-40,3	-75,5	-5,2	1,3	0,2		-45,4	-74,2
Resultat før skatt for videreført virksomhet	-35,1	-38,2	175,6	264,3	-54,9	-34,3	85,5	191,8
Resultat etter skatt for avviklet virksomhet	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5	-1,0	-0,5	-1,0
Balanseposter:								
Brutto utlån	2 371,8	3 968,4	26 860,8	24 440,9	118,2	109,3	29 350,8	28 518,6
Nedskrivninger utlån	-57,6	-27,5	-31,6	-26,1	0,5		-88,6	-53,6
Netto utlån til kunder	2 314,2	3 940,9	26 829,2	24 414,8	118,7	109,3	29 262,1	28 465,0
Innskudd fra og gjeld til kunder	400,0	775,2	17 434,9	18 590,9	-10,3	-8,0	17 824,7	19 358,1
Nøkkeltall:								
Renteinntekter i % av gj.sn.forvaltningskapital	1,05 %	1,04 %	1,24 %	1,39 %			1,13 %	1,26 %
Kostnader i % av inntekter	89 %	59 %	55 %	41 %			67 %	49 %
Innskuddsdekning	17 %	20 %	65 %	76 %			61 %	68 %
Total avsetningsgrad nedskrivninger	132 %	104 %	22 %	21 %			48 %	35 %

Storebrand Bank er en forretningsbank med hovedkontor på Lysaker i Bærum kommune. Virksomheten foregår hovedsakelig i Norge.

BESKRIVELSE AV SEGMENTENE:

Bedriftsmarked: Segmentet omfatter innskudd og utlån til næringskunder, hovedsakelig eiendomsbesittere/-utviklere. Kapitalmarkedsvirksomhet for kunder innen bankens bedriftsmarkedssegment presenteres under segmentet Bedriftsmarked.

Personmarked: Innskudd fra og utlån til personlige kunder, inkl. kredittkort. Utlån består hovedsakelig av lån med pant i bolig. Segmentet inkluderer utlån i Storebrand Boligkreditt AS. Kapitalmarkedsvirksomhet for kunder innen bankens personmarkedssegment presenteres under segmentet Personmarked. I 2. kvartal 2015 ble en innskuddsportefølje knyttet til mindre SMB kunder og privatpersoner som tidligere ble rapportert som en del av Bedriftsmarkedssegmentet flyttet til Personmarked. Porteføljen var på 4,5 milliarder kroner ved utgangen av 1. kvartal 2015. Endringen er også gjort i sammenlignbare tall .

Fordeling av ikke direkte henførbare inntekter og kostnader er allokert basert på antatt forbruk av ressurser. Elimineringer av dobbeltføringer gjelder hovedsakelig kundeforretninger som utføres på tvers av segmentene. Effekter av økonomisk sikring og likviditetsporteføljen er ikke allokert ut på forretningsområdene og rapporteres kun under treasury/annet.

Netto inntekter fra finansielle instrumenter

NETTO RENTEINNTEKTER

(NOK mill.)	2015	2014
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	9,8	5,8
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	870,2	1 232,7
Renter og lignende innt. av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende papirer	63,1	82,4
Andre renteinntekter og lignende inntekter	5,7	7,3
Sum renteinntekter *)	948,8	1 328,3
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	-3,2	-7,8
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	-303,3	-508,1
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	-234,2	-301,8
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	-14,7	-31,2
Andre rentekostnader og lignende kostnader	-16,2	-17,6
Sum rentekostnader **)	-571,6	-866,5
Sum netto renteinntekter	377,3	461,8
*) Herav sum renteinntekter for utlån mv. som ikke vurderes til virkelig verdi	801,7	1 147,5
**) Herav sum rentekostnader for innskudd mv. som ikke vurderes til virkelig verdi	-571,7	-861,9

(NOK mill.)	2015	2014
Rentekostnader innlån FVO	-0,9	-4,3
Verdiendringer innlån FVO		0,4
Netto kostnader innlån til virkelig verdi (FVO)	-0,9	-3,9

NETTO INNTEKTER OG GEVINSTER FRA FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE:

	2015	2014
Aksjer og andeler		
Mottatt utbytte av aksjer og andeler	0,3	
Netto gevinst/tap ved realisasjon av aksjer og andeler		0,1
Netto endring virkelig verdi aksjer og andeler	-0,3	0,2
Sum gevinst/tap på aksjer og andeler, FVO	0,1	0,2
Sertifikater og obligasjoner		
Realiserte gevinst/tap på sertifikater og obligasjoner, FVO	-8,9	9,7
Urealiserte gevinst/tap på sertifikater og obligasjoner, FVO	-26,1	1,6
Sum gevinst/tap på sertifikater og obligasjoner, FVO	-35,0	11,3
Utlån til kunder		
Urealisert gevinst/tap på utlån til kunder, FVO	-7,0	19,6
Sum gevinst/tap på utlån til kunder, FVO	-7,0	19,6
Gjeld til kredittinstitusjoner og andre innlån		
Realisert gevinst/tap på gjeld til kredittinstitusjoner og andre innlån, FVO		
Urealisert gevinst/tap på gjeld til kredittinstitusjoner og andre innlån, FVO	-0,4	0,4
Sum gevinst/tap på gjeld til kredittinstitusjoner og andre innlån, FVO	-0,4	0,4
Finansielle derivater og valuta		
Realiserte gevinster/tap på finansielle derivater, holdt for omsetning	66,9	23,3
Urealiserte gevinster/tap på finansielle derivater, holdt for omsetning	-25,2	-71,5
Sum finansielle derivater og valuta	41,8	-48,2
Netto inntekter og gevinster fra finansielle instrumenter til virkelig verdi	-0,5	-16,7
Virkelig verdi sikring		
Realisert gevinst/tap på derivater og obligasjoner, virkelig verdi sikring	-0,1	24,9
Urealisert gevinst/tap på derivater og obligasjoner, virkelig verdi sikring	-1,2	1,5
Netto gevinst/tap fra finansielle instrumenter virkelig verdi sikring	-1,3	26,4
Sertifikater og obligasjoner		
Realisert gevinst/tap på sertifikater og obligasjoner til amortisert kost		5,8
Sum gevinst/tap på sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	0,0	5,8
Utstedte obligasjoner		
Realisert gevinst/tap på utstedte obligasjoner til amortisert kost	-24,2	-8,2
Sum gevinst/tap på utstedte obligasjoner til amortisert kost	-24,2	-8,2
Netto inntekter og gevinster fra finansielle instrumenter til amortisert kost	-24,2	-2,4
Netto inntekter og gevinster fra finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi	-26,0	7,3
Netto gevinst/tap på eiendeler til virkelig verdi:		
Eiendeler øremerket til virkelig verdi ved førstegangsinnregning	-43,5	38,2
Eiendeler klassifisert som holdt for omsetning	32,6	-15,0
Endringer i virkelig verdi på eiendeler som skyldes endring i kredittrisiko	-33,9	-7,0
Netto gevinst/tap på forpliktelser til virkelig verdi:		
Forpliktelser øremerket til virkelig verdi ved førstegangsinnregning		0,4
Forpliktelser klassifisert som holdt for omsetning		

Noten inkluderer gevinst/tap på investeringer i obligasjoner og sertifikater, alle finansielle derivater, utlån vurdert til virkelig verdi, innlån vurdert til virkelig verdi, resultateffekt av virkelig verdi sikring og alle utstedte sertifikater og obligasjoner. Øvrige finansielle instrumenter er ikke inkludert.

Note
11

Provisjoner

(NOK mill.)	2015	2014
Gebyrer bankvirksomhet	36,5	43,3
Provisjoner spareprodukter	10,2	21,9
Gebyrer og forvaltning utlån	5,3	6,4
Sum provisjonsinntekter *)	52,0	71,6
Gebyrer og provisjoner bankvirksomhet	-8,9	-10,4
Provisjoner spareprodukter	-1,6	-4,1
Øvrige gebyrer	-0,9	-0,4
Sum provisjonskostnader **)	-11,4	-14,9
Netto provisjonsinntekter	40,6	56,7
*) Herav sum provisjonsinntekter fra balanseførte finansielle eiendeler og forpliktelser som ikke vurderes til virkelig verdi	41,8	49,8
***) Herav sum provisjonskostnader fra balanseførte finansielle eiendeler og forpliktelser som ikke vurderes til virkelig verdi	-8,9	-10,4

Note
12

Godtgjørelse til ekstern revisor

GODTGJØRELSE EKSKL. MVA:

(NOK 1000)	2015	2014
Lovpålagt revisjon	1 580	986
Andre attestasjonstjenester	84	297
Andre tjenester utenfor revisjonen	62	30
Sum	1 726	1 314
Herav godtgjørelse til Deloitte AS (ekskl. mva)		
Lovpålagt revisjon	1 580	986
Andre attestasjonstjenester	84	297
Andre tjenester utenfor revisjonen	62	30
Sum	1 726	1 314

Note
13

Driftskostnader

(NOK mill.)	2015	2014
Ordinære lønnskostnader	-89,5	-98,0
Arbeidsgiveravgift	-11,5	-11,1
Øvrige personalkostnader	-4,7	-6,6
Pensjonskostnader (se note 14) ¹⁾	-11,4	42,6
Sum lønn og øvrige personalkostnader	-117,2	-73,1
IT-kostnader ²⁾	-45,9	-49,4
Trykksaker, porto og lignende	-1,3	-2,0
Reise, representasjon, kurs, møter	-2,1	-1,3
Øvrige salgs- og informasjonskostnader	-1,5	-1,4
Sum generelle administrasjonskostnader	-50,7	-54,2
Avskrivninger og nedskrivninger driftsmidler og immaterielle eiendeler (se note 28 og 29)	-26,4	-38,7
Kjøpte personaltjenester (se note 12)	-8,3	-10,3
Husleie og husværekostnader	-9,8	-10,1
Kjøpte tjenester fra konsernet ²⁾	-42,9	-56,1
Øvrige driftskostnader	-11,2	-17,6
Sum andre driftskostnader	-98,7	-132,7
Sum driftskostnader	-266,6	-260,0

1) Positiv pensjonskostnad i 2014 skyldes inntektsføring på 44,5 millioner kroner vedrørende fraregning av pensjonsordning for ansatte som følge av beslutning om å avvikle ytelsesordningen (se note 14).

2) Kjøpte tjenester fra konsernet inneholder kostnader vedrørende bankproduksjon, IT-tjenester, felles administrative funksjoner, økonomi- og juridiske tjenester, markedsføringsaktiviteter, personal og kompetanseutvikling, innkjøpsfunksjon, informasjonstjenester samt sparerådgivning.

Note
14

Pensjoner

Storebrandkonsernet har landspesifikke pensjonsordninger. De ansatte i Storebrand i Norge har med virkning fra 1. januar 2015 en innskuddsbasert pensjonsordning for alderspensjon. Frem til utgangen av 2014 hadde Storebrand i Norge både en innskuddsbasert og en ytelsesbasert pensjonsordning avhengig av tidspunkt for ansettelse i konsernet. Effekten av endringen i pensjonsordningen ble innregnet i årsregnskapet 2014.

Premiesatser og innhold for innskuddspensjonsordningen er følgende:

- Sparingen starter fra første lønnskroner
- Sparesats på 7 prosent av lønn fra 0 til 12 G (Grunnbetrag utgjør kr 90.068 pr 31.12.15)
- I tillegg spares 13 prosent av lønn mellom 7,1 til 12 G
- Sparesats for lønn over 12 G er 20 prosent

Alle som er medlemmer i pensjonsordningene har en tilknyttet barne-, etterlatte- og uføredækning, som regnskapsføres som en ytelsesbasert pensjonsordning. Det foreligger også ytelsesforpliktelser i balansen knyttet til driftspensjoner for enkelte tidligere ansatte og tidligere styremedlemmer. For ansatte og tidligere ansatte som har hatt lønn over 12G frem til 31.12.2014 ble det gitt et tilbud om kontantutløsning av de opptjente rettigheter, med utbetaling i starten av 2015. For ansatte i konsernledelsen blir denne utbetalingen fordelt over 5 år.

De norske selskapene er med i Fellesordningen for avtalefestet pensjon AFP. Den private AFP-ordningen gir et livslangt tillegg til den ordinære pensjonen og er en flerforetaksordning pensjonsordning, men det foreligger ikke tilgjengelig pålitelig informasjon for innregning av forpliktelsen i balansen. Ordningen blir finansiert gjennom årlig premie som fastsettes som en prosent av lønn mellom 1 og 7,1G, og premiesatsen i 2015 var på 2,4 %. De ansatte i Storebrand i Norge som er født før 1. januar 1956 kan velge mellom å ta ut AFP eller gå av ved 65 års alder og motta en driftspensjon fra foretaket frem til fylte 67 år. De ansatte kan velge å ta ut fra AFP-ordningen fra og med fylte 62 år og fortsette å stå i jobb.

AVSTEMMING AV EIENDELER OG GJELD BOKFØRT I BALANSEN

(NOK mill.)	2015	2014
Nåverdi av forsikret pensjonsforpliktelse inkl. arbeidsgiveravgift	40,2	35,4
Virkelig verdi på pensjonsmidler	-32,1	-33,5
Netto pensjonsforpliktelse/midler forsikret ordning	8,1	1,9
Nåverdi av uforsikret pensjonsforpliktelse	17,1	28,9
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	25,3	30,8

Inkl. arbeidsgiveravgift på netto underfinansiert forpliktelse som inngår i bruttoforpliktelsen.

BOKFØRT I BALANSEN

(NOK mill.)	2015	2014
Pensjonseiendel		
Pensjonsforpliktelser	25,3	30,8

ENDRINGENE I DEN YTELSESBASERTE PENSJONSFORPLIKTELSEN I LØPET AV ÅRET

(NOK mill.)	2015	2014
Netto pensjonsforpliktelse 1.1 inkl avsatt arbeidsgiveravgift	64,3	167,1
Periodens pensjonsopptjening inklusive avsatt arbeidsgiveravgift	2,8	8,8
Rentekostnader på forpliktelsen	1,7	7,0
Estimatawik	3,9	29,2
Utbetalt pensjon	-14,6	-6,8
Tilbakeføring arbeidsgiveravgift	-0,7	-1,6
Planendring / endring av pensjonsordning		-139,3
Netto pensjonsforpliktelse 31.12.	57,4	64,3

ENDRINGENE I PENSJONSMIDLENES VIRKELIGE VERDI

(NOK mill.)	2015	2014
Virkelig verdi av pensjonsmidler 1.1	33,5	109,3
Forventet avkastning	0,9	3,6
Estimatavik	-6,3	-5,9
Innbetalt premie	4,9	11,5
Utbetalte pensjoner	-1,0	-2,4
Planendringer/ending pensjonsordning/oppgjør		-82,6
Netto pensjonsmidler 31.12.	32,1	33,5
Forventede innbetalinger av premie (ytelse) i 2016:	0,5	
Forventede innbetalinger av premie (innskudd) i 2016:	7,2	
Forventede innbetalinger AFP i 2016:	1,8	
Forventede utbetalinger over drift (usikret ordning) i 2016:	2,0	

PENSJONSMIDLENE ER BASERT PÅ STOREBRAND LIVSFORSIKRINGS FINANSIELLE MIDLER SOM HAR FØLGENDE SAMMENSETNING PER 31.12.:

(NOK mill.)	2015	2014
Bygninger og fast eiendom	12 %	10 %
Obligasjoner til amortisert kost	45 %	40 %
Aksjer og andeler	11 %	15 %
Obligasjoner	27 %	28 %
Sertifikater	4 %	8 %
Sum	100 %	100 %

Tabellen viser prosentvis plassering ved utgangen av året av pensjonsmidler som administreres av Storebrand Livsforsikring.

Bokført (realisert) avkastning av eiendelene	5,4 %	5,4 %
--	-------	-------

NETTO PENSJONSKOSTNAD I RESULTATREGNSKAPET, SPESIFISERT SOM FØLGER:

(NOK mill.)	2015	2014
Periodens pensjonsopptjening inkl avsatt arbeidsgiveravgift	2,8	8,8
Rentekostnader på forpliktelsen	0,8	3,4
Planendring		-56,7
Sum ytelsesbaserte ordninger	3,6	-44,5
Periodens kostnad til innskuddsordninger	6,6	1,0
Periodens kostnad til AFP	1,1	0,9
Netto pensjonskostnad resultatført i perioden	11,4	-42,6

Netto pensjonskostnad inkluderer arbeidsgiveravgift og inngår i driftskostnader. Se note 14.

ANALYSE AV AKTUARIELT TAP (GEVINST) I PERIODEN

(NOK mill.)	2015
Tap (gevinst) - endring i diskonteringsrenten	
Tap (gevinst) - endring i andre økonomiske forutsetninger	
Tap (gevinst) - endring i tabell for dødelighet	
Tap (gevinst) - endring i andre demografiske forutsetninger	
Tap (gevinst) - opplevd DBO	8,3
Tap (gevinst) - opplevd Pensjonsmidler	6,0
Investerings-/administrasjonskostnader	0,3
Øvre grense pensjonsmidler	
Aktuarielt tap (gevinst) i perioden	14,6

HOVEDFORUTSETNINGER BENYTTET I BEREKNINGENE AV NETTO PENSJONSFORPLIKTELSE

	31.12.2015	31.12.2014
Diskonteringsrente	2,7 %	3,0 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler i regnskapsperioden	3,0 %	3,0 %
Forventet lønnsvekst	2,25 %	3,0 %
Forventet årlig regulering folketrygd	2,25 %	3,0 %
Forventet årlig regulering utbetaling av pensjoner	0,0 %	0,1 %
Uførhetstabell	KU	KU
Dødelighetstabell	K2013BE	K2013BE

ØKONOMISKE FORUTSETNINGER:

Fastsettelse av økonomiske forutsetninger er basert på reglene i IAS 19. Det vil særlig være betydelig usikkerhet knyttet til langsiktige antagelser som fremtidig inflasjon, realrente, reallønnsvekst og G-regulering. Det er i Norge benyttet en diskonteringsrente fastsatt med utgangspunkt i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Basert på observert markeds- og volumutvikling må det norske OMF-markedet etter Storebrands oppfatning defineres som et dypt marked.

Ved fastsettelse av økonomiske forutsetninger vurderes også bedriftsspesifikke forhold herunder forventet vekst i direkte lønn.

AKTUARIELLE FORUTSETNINGER:

I Norge er det standardiserte forutsetninger om døds-/uføreutvikling samt andre demografiske faktorer utarbeidet av Finansnæringens Fellesorganisasjon. Det ble med virkning fra 2014 innført et nytt dødelighetsgrunnlag K2013 for kollektive pensjonsforsikringer i livsforsikringsselskaper og pensjonskasser. Storebrand har benyttet dødelighetstabell K2013BE (beste estimat) i aktuarberegningene per 31.12.2015. Gjennomsnittlig fratredelseshyppighet er lagt inn med 2-3 prosent for hele arbeidstokken sett under ett og det er lagt inn synkende fratredelse ved økt alder.

Note
15

Tap på utlån og garantier

(NOK mill.)	2015	2014
Periodens nedskrivninger på utlån og garantier		
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-23,9	49,8
Periodens endring i gruppenedskrivninger	-10,6	9,5
Andre korreksjoner i nedskrivningene		4,5
Periodens endring i individuelle nedskrivninger garantier	0,1	
Konstaterte tap som det tidligere er avsatt for		-137,9
Konstaterte tap som det tidligere ikke er avsatt for	-12,4	-1,2
Inngått på tidligere konstaterte tap	1,4	1,0
Periodens nedskrivninger på utlån og garantier	-45,4	-74,2

Note
16

Skatter

SKATTEKOSTNAD I RESULTATET

(NOK mill.)	2015	2014
Betalbar skatt i resultatet	-27,4	-56,8
Betalbar skatt i egenkapitalen	-3,3	
Endring i utsatt skatt	4,6	3,3
Sum skattekostnad	-26,0	-53,5

BETALBAR SKATT I BALANSEN

(NOK mill.)	2015	2014
Betalbar skatt	-27,4	-57,1
- skatteeffekt på avgitt konsernbidrag		
Betalbar skatt i balansen (note 32)	-27,4	-57,1

AVSTEMMING AV FORVENTET SKATTEKOSTNAD TIL FAKTISK SKATTEKOSTNAD

(NOK mill.)	2015	2014
Ordinært resultat før skatt	85,5	191,8
Forventet inntektsskatt med nominell skattsats	-23,1	-51,8
Skatteeffekten av :		
Realiserte aksjer	-0,1	0,1
Permanente forskjeller	-0,2	-1,6
Endring ikke balanseført utsatt skatt	0,3	-0,2
Endring i skatteregler	-2,5	
Endring tidligere år	-0,5	
Skattekostnad	-26,0	-53,5

Skattekostnaden påvirkes av skatteeffekter knyttet til tidligere år.

**BEREGNING AV UTSATT SKATTEFORDEL OG UTSATT SKATT AV MIDLERTIDIGE FORSKJELLER OG UNDERSKUDD
TIL FREMFØRING**

(NOK mill.)	2015	2014
Skatteøkende midlertidige forskjeller		
Gevinst-/tapskonto		0,1
Annet	0,6	0,4
Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	0,6	0,5
Skattereduserende midlertidige forskjeller		
Pensjon	-25,3	-30,8
Finansielle instrumenter	-72,7	-20,5
Driftsmidler	-15,4	-18,2
Avsetninger	-18,3	-26,8
Gevinst-/tapskonto	-1,0	
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-132,6	-96,3
Fremførbare underskudd/godtgjørelse	-1,2	-0,5
Netto grunnlag utsatt skatt/skattefordel	-133,2	-96,3
Nedvurdering av grunnlag for utsatt skattefordel		0,9
Netto grunnlag for utsatt skatt og utsatt skattefordel	-133,2	-95,4
Netto utsatt fordel/forpliktelse i balansen	33,3	25,8

Stortinget vedtok i desember 2015 å redusere selskapsskattesatsen fra 27 til 25 prosent med virkning fra 1. januar 2016. Ved balanseføring av utsatt skatt/skattefordel benyttes derfor 25 prosent.

SPESIFIKASJON AV BETALBAR OG UTSATT SKATT FØRT MOT EGENKAPITALEN:

(NOK mill.)	2015	2014
Estimatawik pensjoner	-2,9	-9,5
Sum	-2,9	-9,5

Balanseført utsatt skattefordel er først og fremst knyttet til skattereduserende midlertidige forskjeller på driftsmidler, pensjonsforpliktelse og finansielle instrumenter. Banken har positiv inntjening og dette forventes også fremover. Utsatt skattefordel balanseføres i tilknytning til Storebrand Bank ASA da det vurderes som sannsynlig at fordelen kan utnyttes.

Note 17 | Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelser

(NOK mill.)	Lån og fordringer	Virkelig verdi, trading	Virkelig verdi, FVO	Tilgjengelig for salg	Forpliktelser amortisert kost	Sum balanseført verdi
Finansielle eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	188,6					188,6
Utlån til kredittinstitusjoner	122,9					122,9
Aksjer og andeler			1,6	9,0		10,6
Obligasjoner og andre verdipapir med fast avkastning	780,7		2 653,5			3 434,2
Derivater		423,0				423,0
Utlån til kunder, netto ¹⁾	28 047,3		1 214,8			29 262,1
Andre kortsiktige eiendeler	48,3					48,3
Sum finansielle eiendeler 2015	29 187,8	423,0	3 870,0	9,0	0,0	33 489,8
Sum finansielle eiendeler 2014	28 880,7	742,1	4 238,6	0,0	0,0	33 861,3
Finansielle forpliktelser						
Gjeld til kredittinstitusjoner			404,1		11,6	415,7
Innskudd fra kunder i bankvirksomhet					17 824,7	17 824,7
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer					12 214,2	12 214,2
Derivater		331,3				331,3
Annen kortsiktig gjeld					113,4	113,4
Ansvarlig lånekapital					277,0	277,0
Sum finansielle eiendeler 2015	0,0	331,3	404,1	0,0	30 440,8	31 176,2
Sum finansielle eiendeler 2014	0,0	545,1	0,0	0,0	30 887,5	31 432,6

1) Nedskrivning utlån er fratrullet porteføljen klassifisert som "Lån og fordringer".

Note 18 | Virkelig verdi finansielle eiendeler og forpliktelser til amortisert kost

Virkelig verdi på utlån til kunder med regulerbar rente er vurdert til amortisert kost. Virkelig verdi på utlån til bedriftskunder med marginlån er imidlertid marginalt lavere enn amortisert kost da enkelte lån løper med lavere margin enn de ville gjort dersom de var tatt opp per utgangen av 2015. Mindreverdien er beregnet ved å neddiskontere differansen mellom avtalt margin og dagens markedspris over gjenværende løpetid. I tillegg er virkelig verdi justert for nedskrivninger. Virkelig verdi på utlån, gjeld til kredittinstitusjoner og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer er basert på verdsettingsteknikker. I verdsettingsteknikkene benyttes rentekurver og kredittspreader fra eksterne leverandører, dog med unntak av utlån som vurderes til spreader for tilsvarende nye lån.

(NOK mill.)	2015		2014	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler				
Utlån og fordringer:				
Obligasjoner,	780,7	781,7	1 006,7	1 013,5
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	122,9	122,9	207,1	207,1
Utlån til kunder, amortisert kost, netto	28 047,3	28 016,0	27 476,2	27 436,2
Andre kortsiktige eiendeler	48,3	48,3	9,7	9,7
Forpliktelser				
Gjeld til kredittinstitusjoner, amortisert kost	11,6	11,6	19,2	19,2
Innskudd fra kunder	17 824,7	17 824,7	19 358,1	19 358,1
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	12 214,2	12 183,9	10 858,6	11 024,7
Annen gjeld	113,4	113,4	140,0	140,0
Ansvarlig lånekapital	277,0	277,0	511,6	523,0

Note 19 | Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner

(NOK mill.)	2015	2014
	Balanseført verdi	Balanseført verdi
Sum utlån og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid til amortisert kost	122,9	207,1
Sum utlån og fordringer på kredittinstitusjoner til amortisert kost	122,9	207,1

Note 20 | Obligasjoner og andre verdipapirer til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

(NOK mill.)	2015	2014
	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Stat- og statsgaranterte verdipapirer	219,2	100,4
Finans- og foretaksobligasjoner	196,5	900,3
Verdipapiriserte obligasjoner	2 237,8	2 247,1
Sum obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	2 653,5	3 247,8
Modifisert durasjon	0,31	0,19
Gjennomsnittlig effektiv rente per 31.12.	1,55 %	1,53 %

Alle verdipapirer er i norske kroner. Sammenvektingen til gjennomsnittlig effektiv rente for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total rentefølsomhet som vektor.

Note 21 | Obligasjoner til amortisert kost - Utlån og fordringer

(NOK mill.)	2015		2014	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Offentlig utsteder og/eller statsgarantert	400,6	401,4	626,7	628,4
Verdipapiriserte obligasjoner	380,1	380,2	380,0	385,1
Sum obligasjoner til amortisert kost	780,7	781,7	1 006,7	1 013,5
Modifisert durasjon		0,17		0,13
Gjennomsnittlig effektiv rente per 31.12.		1,37 %		1,50 %

Alle verdipapirer er i norske kroner. Sammenvektingen til gjennomsnittlig effektiv rente for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total rentefølsomhet som vektor. Basert på vurdering av papirenes likviditet på kjøpstidspunktet inngår disse papirene i kategorien utlån og fordringer.

Note 22 | Gjengkjøpsavtaler (Repoavtaler)

(NOK mill.)	2015	2014
	Balanseført verdi	Balanseført verdi
Overførte obligasjoner som fortsatt balanseføres	402,5	
Forpliktelser tilknyttet eiendelene ¹⁾ (se note 18)	404,1	

1) Rapporteres på linjen Gjeld til kredittinstitusjoner i balansen.

Overførte obligasjoner som inngår i gjengkjøpsavtaler fraregnes ikke da all risiko og avkastning på papirene beholdes av Storebrand Bank ASA.

Note 23 | Finansielle derivater

Finansielle derivater er knyttet til underliggende størrelser som ikke bokføres i balansen. For å kvantifisere omfanget av derivater refereres det til slike underliggende størrelser betegnet som underliggende hovedstol, nominelt volum og lignende. Nominelt volum beregnes ulikt for ulike typer finansielle derivater, og det gir et visst uttrykk for omfang og risiko av posisjonene av finansielle derivater.

Brutto nominelt volum gir først og fremst informasjon om omfanget, mens netto nominelt volum gir et visst uttrykk for risikoposisjoner. Nominelt volum for ulike instrumenter er imidlertid ikke nødvendigvis sammenlignbare med tanke på risikoeksponering. I motsetning til brutto nominelt volum tar beregningen av netto nominelt volum også hensyn til fortegnet til instrumentenes markedsrisikoeksponering, ved å skille mellom såkalte eiendelsposisjoner og gjeldsposisjoner.

En eiendelsposisjon i et aksjederivat innebærer en positiv verdiøkning ved økning i aksjekurser. For rentederivater medfører en eiendelsposisjon en positiv verdiøkning ved rentenedgang - tilsvarende som for obligasjoner. En eiendelsposisjon i et valutaderivat gir positiv verdiendring ved økning i den aktuelle valutakursen mot NOK. Gjennomsnittlig brutto nominelt volum er basert på daglige beregninger av brutto nominelt volum.

(NOK mill.)	Brutto nom. volum ¹⁾	Brutto balanse- førte fin. eiendeler	Brutto balanseført gjeld	Nettoført fin. eiende- ler/ gjeld i balansen	Beløp som kan, men ikke er presentert netto i balansen		
					Fin. eiendeler	Fin. gjeld	Netto beløp
Rentederivater ²⁾	9 567,6	422,9	331,3				91,6
Valutaderivater	41,3	0,2					0,2
Sum derivater 31.12.2015	9 608,9	423,0	331,3	0,0	0,0	0,0	91,8
Sum derivater 31.12.2014	15 689,4	742,1	545,1				197,0

1) Verdier per 31.12.

2) Rentederivater er inklusive opptjente ikke forfalte renter.

INVESTERINGER UNDERLAGT NETTING AGREEMENTS / CSA

(NOK mill.)	Sikkerhetsstillelser					Netto eksponering
	Balanseførte eiendeler	Balanseførte forpliktelser	Netto eiendeler	Kontanter (+/-)	Verdipapirer (+/-)	
Investeringer underlagt netting agreements/CSA	199,7	331,3	-131,6		400,0	-531,6
Investeringer ikke underlagt netting agreements/CSA	223,3					
Sum 2015	423,0	331,3				

Note 24 | Valutaeksponering

FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE I UTENLANDSK VALUTA

(NOK mill.)	Balanseposter		Valutaterminer netto salg	Nettoposisjon	
	Eiendeler	Forpliktelser		i valuta	i NOK
CHF	1,7	1,8		0,0	-0,1
DKK	0,6	0,6		0,0	0,0
EUR	3,4	22,8	19,2	0,0	-0,2
GBP	1,7	2,0		0,0	-0,2
SEK	1,7	1,9		0,0	-0,2
USD	2,3	24,1	22,0	0,0	0,2
Andre	0,1	0,1		0,0	0,0
Sum nettoposisjon 2015					-0,4
Sum nettoposisjon 2014					-0,7

Storebrand Bank ASA sikrer nettoposter i balansen med terminkontrakter, derfor splittes ikke terminsalg og terminkjøp mot hhv. eiendeler og forpliktelser.

Note 25 | Utlån og garantier

(NOK mill.)	2015 Balanseført verdi	2014 Balanseført verdi
Utlån til kunder til amortisert kost	28 135,9	27 529,8
Utlån til kunder til virkelig verdi, FVO	1 214,8	988,8
Sum brutto utlån til kunder	29 350,8	28 518,6
Individuelle nedskrivninger (se note 26)	-57,9	-32,9
Gruppenedskrivninger (se note 26)	-30,7	-20,7
Netto utlån til kunder	29 262,1	28 465,0

Se note 4 for spesifikasjon av utlån og garantier per sektor.

Note 26 | Nedskrivninger av utlån og garantier

(NOK mill.)	2015 Balanseført verdi	2014 Balanseført verdi
Nedskrivninger på individuelle utlån 1.1	32,8	82,7
Periodens konstaterte tap hvor det tidligere har vært foretatt individuell nedskrivning	-1,1	-137,9
Periodens nedskrivning på individuelle utlån	27,9	93,6
Periodens reversering av nedskrivning på individuelle utlån	-1,8	-4,7
Andre korreksjoner i nedskrivningene		-0,8
Nedskrivninger på individuelle utlån 31.12.	57,9	32,9
Gruppenedskrivning utlån, garantier mv. 1.1.	20,7	30,2
Periodens gruppenedskrivning	10,0	-9,5
Gruppenedskrivning utlån, garantier mv. 31.12.	30,7	20,7
Sum nedskrivninger (se note 25)	88,6	53,6

Banken har NOK 0,5 mill. i avsetning på garantier per 31.12.2015. Avsetning på garantier per 31.12.2014 var NOK 0,1 mill. Se også note 33.

Note
27

Immaterielle eiendeler og goodwill

(NOK mill.)	IT-systemer	Sum balanseført verdi 2015	Sum balanseført verdi 2014
Anskaffelseskost 1.1.	173,1	173,1	247,0
Tilgang i perioden:			
Kjøpt separat	5,3	5,3	53,3
Avgang i perioden		0,0	-126,1
Anskaffelseskost 31.12.	178,4	178,4	174,2
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1.1.	64,4	64,4	147,9
Avskrivning i perioden (se note 13)	19,4	19,4	24,6
Avgang i perioden		0,0	119,5
Nedskrivninger i perioden (se note 13)	6,0	6,0	12,5
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	89,8	89,8	65,5
Balanseført verdi per 31.12.	88,5	88,5	108,7

Immaterielle eiendeler avskrives lineært fra 2 til 10 år.

IT-systemer i denne noten består av utvikling av systemer, datavarehus, bruksrett til systemer og lignende. All utvikling av systemer foretas av ekstene ressurser. Det foretas en årlig vurdering av estimat på økonomisk levetid.

Note
28

Varige driftsmidler

(NOK mill.)	Inventar	Fast eiendom ¹⁾	Sum balanseført verdi 2015	Sum balanseført verdi 2014
Balanseført verdi per 1.1.	3,0	3,6	6,6	9,5
Avgang		-3,6	-3,6	-1,4
Avskrivning (se note 13)	-1,0		-1,0	-1,5
Balanseført verdi per 31.12.	2,0	0,0	2,0	6,6
Anskaffelseskost IB	10,2	5,9	16,0	24,3
Anskaffelseskost UB	10,2	0,0	10,2	22,8
Akkumulert av- og nedskrivning IB	7,2	2,3	9,4	17,8
Akkumulert av- og nedskrivning UB	8,2	0,0	8,2	16,2

Metode for måling av kostpris	Anskaffelses- kost	Anskaffelses- kost
Avskrivningsmetode	lineær	lineær
Avskrivningsplan og økonomisk levetid	2 - 10 år	15 år

1) Gjelder hytter som vurderes etter kostmetoden.

Avskrivninger på driftsmidler er inkludert i linjen "Andre driftskostnader" i resultatregnskapet, se note 12.

Det eksisterer ingen begrensning i eiendomsretten på driftsmidler. Det er ingen driftsmidler som er stillet som sikkerhet for forpliktelser.

Note 29 | Innskudd fra kunder

(NOK mill.)	2015 Balanseført verdi	2014 Balanseført verdi
Innskudd fra kunder uten avtalt løpetid	17 623,8	19 158,0
Innskudd fra kunder med avtalt løpetid	200,9	200,1
Sum innskudd fra kunder	17 824,7	19 358,1

Innskudd med avtalt løpetid er innskudd som har kontraktsfestet oppgjørstidspunkt.
Innskudd uten avtalt løpetid har ingen binding og kunden disponerer innskuddene etter eget ønske.

INNSKUDD FORDELT PÅ SEKTOR OG GEOGRAFI:

(NOK mill.)	2015 Balanseført verdi	2014 Balanseført verdi
Sektor og næringsfordeling		
Utvikling av byggeprosjekter	160,0	166,0
Omsetning og drift av fast eiendom	1 646,4	1 878,6
Tjenesteytende næringer	1 513,7	1 879,4
Lønnstakere o.a.	12 876,7	13 391,8
Andre	1 627,9	2 042,3
Sum	17 824,7	19 358,1
Geografisk fordeling		
Østlandet	13 446,5	14 807,0
Vestlandet	2 317,8	2 440,5
Sørlandet	377,9	381,4
Midt-Norge	578,9	563,8
Nord-Norge	687,6	750,8
Utlandet	415,9	414,6
Sum	17 824,7	19 358,1

Note 30 | Sikringsbokføring

Storebrand benytter seg av virkelig verdi sikring på renterisiko. Sikringsobjektene er finansielle forpliktelser som måles til amortisert kost. Derivater regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet. Verdiendringer på sikringsobjektet som er henførbare til den sikrede risikoen, justerer sikringsobjektets balanseførte verdi og innregnes i resultatet. Sikringseffektiviteten følges opp på papirnivå. Ved etablering av sikringseffektivitet måles effektiviteten på bakgrunn av et 2%-poeng rentesjokk på enkeltinstrumentnivå. Sikringseffektivitet vil i etterfølgende perioder måles basert på enkel Dollar Offset metode både med hensyn til prospektiv og retrospektiv beregning. Det forventes at sikringen er høyst effektiv i perioden.

(NOK mill.)	2015			2014		
	Kontrakt/ nominell verdi	virkelig verdi ¹⁾		Kontrakt/ nominell verdi	virkelig verdi ¹⁾	
		Eiendeler	Gjeld		Eiendeler	Gjeld
Renteswapper	1 815,0	207,3		2 906,5	288,0	
Sum rentederivater	1 815,0	207,3		2 906,5	288,0	
Sum derivater	1 815,0	207,3		2 906,5	288,0	

(NOK mill.)	Kontrakt/ nominell verdi	Sikringsverdi ¹⁾		Kontrakt/ nominell verdi	Sikringsverdi ¹⁾	
		Eiendeler	Gjeld		Eiendeler	Gjeld
Sum underliggende sikringsobjekter	1 815,0		2 025,4	2 906,5	0,0	3 203,8
Sikringseffektivitet - prospektiv			87 %			89 %
Sikringseffektivitet - retrospektiv			102 %			99 %

Gevinst/tap virkelig verdi sikring: ²⁾

(NOK mill.)	2015 Gevinst / tap	2014 Gevinst / tap
På sikringsinstrumentet	-31,9	29,2
På objektet som sikres	29,3	-27,8

1) Balanseførte verdier per 31.12.

2) Beløpene inngår i regnskapslinjen "Netto gevinster fra finansielle instrumenter".

Note 31

Avsetninger

(NOK mill.)	Avsetning for omstrukturering	
	2015	2014
Avsetning 1.1.	12,1	18,3
Avsetninger brukt i perioden	-4,5	-6,2
Sum avsetning 31.12.	7,6	12,1
Klassifisert som:		
Avsetning for påløpte kostnader og forpliktelser	7,6	12,1

På linjen "Avsetning for påløpte kostnader og forpliktelser" i balansen for 2015, ligger det også en gruppenedskrivning på garantier på 0,5 millioner kroner. Tilsvarende tall for 2014 er 0,1 millioner kroner (se også note 26).

Avsetningen er relatert til kostnadsprogrammet i Storebrand og gjelder i hovedsak kostnader knyttet til nedbemanning. Avsetningen er vurdert i henhold til IAS 37 og omstrukturingsplanen er kunngjort til alle parter som er berørt.

Note 32 | Annen gjeld

(NOK mill.)	2015 Balanseført verdi	2014 Balanseført verdi
Betalingsformidling	29,8	20,6
Påløpte kostnader og ikke opptjente inntekter	41,3	47,7
Leverandørgjeld	3,4	2,7
Betalbar skatt (se note 16)	27,4	57,1
Annen gjeld	11,5	12,0
Sum annen gjeld	113,4	140,0

Note 33 | Forpliktelser utenom balansen og betingede forpliktelser

(NOK mill.)	2015	2014
Garantier	49,2	89,6
Ubenyttede kredittrammer	3 763,2	3 783,7
Lånetilsagn bedriftsmarkedet		30,5
Sum betingede forpliktelser	3 812,4	3 903,8

Banken har i tillegg 2 milliarder kroner i lånetilsagn til personmarkedet per 31.12.2015.

Garantier gjelder i hovedsak betalingsgarantier og kontraktsgarantier. Se forøvrig note 4. Ubenyttede kredittrammer gjelder innvilget og ubenyttet kreditt på kontokreditter og kredittkort, samt ubenyttet ramme på boligkreditt.

Note 34 | Sikkerhetsstillelser

MOTTATTE OG AVGITTE SIKKERHETSSTILLELSER

Bankkonsernet har ingen mottatte eller avgitte sikkerhetsstillelser utenom verdipapirer som er stillet som sikkerhet for F-lån i Norges Bank.

SIKKERHETS- OG PANTSTILLELSER

(NOK mill.)	2015	2014
Balanseført verdi av verdipapirer stillet som sikkerhet for bankens D-lån og F-lån i Norges Bank	650,5	650,6
Balanseført verdi av verdipapirer stillet som sikkerhet i andre kredittinstitusjoner		
Sum	650,5	650,6

Verdipapirer stillet som sikkerhet knytter seg til låneadgangen i Norges Bank, hvor lån iht. forskrift skal være fullt ut sikret med pantsettelse av rentebærende verdipapirer og/eller av bankens innskudd i Norges Bank. Storebrand Bank ASA har ingen F-lån i Norges Bank per 31.12.2015.

SIKKERHETSSTILLELSE UTLÅN I STOREBRAND BOLIGKREDITT AS

Av samlede utlån på 29,3 milliarder kroner i bankkonsernet, er 14,3 milliarder kroner pantsatt i forbindelse med utstedelser av obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) i Storebrand Boligkreditt AS. Utlån i Storebrand Boligkreditt AS er sikkerhet for utstedte obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) i foretaket, og disse aktivaene er dermed pantsatt gjennom obligasjonseiers fortrinn til sikringsmassen i foretaket. Storebrand Boligkreditt AS har en overpantsettelse (OC) på 25 prosent, men forpliktet OC er 9,5 prosent. Storebrand Boligkreditt AS har derfor en sikkerhetsmasse som er 1,9 milliarder kroner mer enn forpliktet i låneprogrammet. Storebrand Bank ASA vurderer at risikoen knyttet til overføringsgraden av boliglån til Storebrand Boligkreditt AS er lav.

Note 35 | Kapitaldekning

ANSVARLIG KAPITAL

(NOK mill.)	2015	2014
Aksjekapital	960,6	960,6
Øvrig egenkapital	1 443,6	1 566,1
Egenkapital	2 404,2	2 526,7
Hybridkapital inkludert i egenkapital	-225,0	
Påløpte renter på kjernekapitalinstrumenter inkludert i egenkapital	-1,0	
Egenkapital som inngår i ren kjernekapital	2 178,1	2 526,7
Fradrag:		
Goodwill og immaterielle eiendeler	-88,5	-108,7
Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller	-0,3	-25,8
Avsatt konsernbidrag	-74,1	-400,0
Tillegg:		
Mottatt konsernbidrag	74,1	
Kjernekapital uten fondsobligasjoner (ren kjernekapital)	2 089,3	1 992,3
Annen godkjent kjernekapital:		
Fondsobligasjoner	225,0	225,0
Tillegg		
Kjernekapital	2 314,3	2 217,3
Ansvarlig lånekapital, fratrukket egen beholdning	274,8	283,9
Annen tilleggskapital		
Fradrag fra tilleggskapital		
Netto ansvarlig kapital	2 589,1	2 501,2

MINIMUMSKRAV ANSVARLIG KAPITAL

(NOK mill.)	2015	2014
Kredittrisiko	1 110,6	1 209,5
Herav:		
Lokale og regionale myndigheter	9,8	14,4
Institusjoner	10,0	12,7
Foretak	2,5	2,7
Engasjementer med pant i fast eiendom	951,3	1 050,9
Massemarkedsengasjementer	88,0	88,6
Forfalte engasjementer	12,4	10,7
Obligasjoner med fortrinnsrett	20,9	21,0
Øvrige engasjementer	15,7	8,6
Sum minimumskrav kredittrisiko	1 110,6	1 209,5
Oppgjørsrisiko		
Sum minimumskrav markedsrisiko	0,0	0,0
Operasjonell risiko	88,4	89,5
CVA-risiko *)	17,8	38,6
Fradrag		
Gruppenedskrivninger	-2,5	-1,7
Minimumskrav ansvarlig kapital	1 214,4	1 336,0

*) Kapitalkrav for risiko for svekket kredittverdighet hos motpart.

KAPITALDEKNING

	2015	2014
Kapitaldekning	17,1 %	15,0 %
Kjernekapitaldekning	15,2 %	13,3 %
Ren kjernekapitaldekning	13,8 %	11,9 %

Det benyttes standardmetoden for kredittrisiko og markedsrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Samlet krav til ren kjernekapital og ansvarlig kapital er henholdsvis 11 og 14,5 prosent fra 30. juni 2015 etter innføring av krav til motsyklisk kapitalbuffer på 1 prosent. Nivået på det motsykliske kapitalbufferkravet økes ytterligere med 0,5 prosentpoeng fra 30. juni 2016, med tilsvarende økning på krav til ren kjernekapital og ansvarlig kapital fra denne datoen.

SPESIFIKASJON AV BEREGNINGSGRUNNLAG (RISIKOVEKTET VOLUM)

(NOK mill.)	2015	2014
Kredittrisiko	13 882,5	15 119,2
Herav:		
Lokale og regionale myndigheter	122,6	180,1
Institusjoner	124,6	158,7
Foretak	30,6	33,5
Engasjementer med pant i bolig	11 891,8	13 136,4
Massemarkedsengasjementer	1 100,4	1 107,1
Forfalte engasjementer	154,8	133,2
Obligasjoner med fortrinnsrett	261,8	262,7
Øvrige engasjementer	195,8	107,5
Sum beregningsgrunnlag kredittrisiko	13 882,5	15 119,2
Oppgjørsrisiko		
Sum beregningsgrunnlag markedsrisiko	0,0	0,0
Operasjonell risiko	1 105,1	1 118,8
CVA-risiko	222,6	482,2
Fradrag		
Gruppenedskrivninger	-30,7	-20,7
Sum beregningsgrunnlag for minimumskrav ansvarlig kapital	15 179,4	16 699,4

Note 36

Endringer i konsernets sammensetning

Storebrand Bank ASA besluttet å avvikle eierskapet i Ring Eiendomsmegling AS med datterselskaper i desember 2011. Resultat, eiendeler og forpliktelser for Ring Eiendomsmegling AS er klassifisert som solgt/avviklet virksomhet i bankens konsernregnskap.

Storebrand Bank ASA kjøpte selskapet Start Up 338 AS høsten 2015. Selskapet har senere endret navn til MPV7 Holding AS. Selskapet har ingen virksomhet.

Nærstående parter

TRANSAKSJONER MED KONSERNSELSKAPER

(NOK mill.)	2015 Øvrige konsernselskaper ¹⁾	2014 Øvrige konsernselskaper ¹⁾
Renteinntekter		
Rentekostnader		
Solgte tjenester	3,1	4,2
Kjøpte tjenester	43,6	55,4
Tilgode	13,7	0,7
Gjeld	9,8	1,9

1) Øvrige konsernselskaper omfatter alle Storebrand selskaper utenfor delkonsern bank.

Transaksjoner med konsernselskaper er basert på prinsipp om armlengdes avstand.

TRANSAKSJONER MED ANDRE NÆRSTÅENDE PARTER

Storebrand Bank ASA definerer Storebrand Optimér ASA som annen nærstående part basert på formålet med selskapet er å tilby alternative spareprodukter til bankens kunder. Storebrand Optimér ASA har ingen ansatte og selskapet har inngått avtale med Storebrand Bank ASA for den daglige forvaltningen av selskapet. Banken er også tilrettelegger for Storebrand Optimér ASA ved gjennomføring av emisjoner i selskapet. Banken har inntektsført 7,9 millioner kroner i regnskapet for 2015, og har et tilgodehavende fra selskapet på 1,4 millioner kroner per 31.12.2015. Honorar til banken er basert på prinsipp om armlengdes avstand.

Storebrand Bank ASA definerer også Storebrand Infrastruktur ASA som annen nærstående part, basert på formålet med selskapet er å tilby alternative spareprodukter til bankens kunder. Storebrand Infrastruktur ASA har ingen ansatte og selskapet har inngått avtale med Storebrand Bank ASA for den daglige forvaltningen av selskapet. Banken er også tilrettelegger for Storebrand Infrastruktur ASA ved gjennomføring av emisjoner i selskapet. Banken har inntektsført 0,3 millioner kroner i regnskapet for 2015. Honorar til banken er basert på prinsipp om armlengdes avstand.

Storebrand Bank ASA har transaksjoner med nærstående parter som gjøres som en del av de normale forretninger. Disse transaksjoner gjennomføres til markedsmessige betingelser. Vilkår for transaksjoner med ledende ansatte og nærstående fremgår av note 39 for Storebrand Bank ASA.

LÅN TIL ANSATTE

(NOK mill.)	2015	2014
Lån til ansatte i Storebrand Bank ASA	181,5	186,9
Lån til ansatte i Storebrand konsern ekskl. Storebrand Bank ASA	2 285,7	2 339,9

Lån til ansatte er delvis gitt på bakgrunn av betingelser for ansattelån, dvs. lån inntil 3,5 mill. kroner til rentesats tilsvarende normrenten fastsatt av Finansdepartementet. Lån utover 3,5 mill. kroner er gitt på ordinære markedsbetingelser. Det er ikke gitt sikkerhetsstillelser til fordel for ansatte.

BEMANNING OG PERSONALFORHOLD

	2015	2014
Antall ansatte per 31.12.	103	110
Antall ansatte omregnet til årsverk	102	109

Storebrand Bank ASA

Resultatregnskap

1. januar - 31. desember

(NOK mill.)	NOTE	2015	2014
Renteinntekter		622,3	899,2
Rentekostnader		-414,2	-671,8
Netto renteinntekter	10	208,1	227,4
Provisjonsinntekter		74,4	83,8
Provisjonskostnader		-11,4	-14,9
Netto provisjonsinntekter	11	63,0	68,9
Netto gevinster fra finansielle instrumenter	10	-35,9	12,7
Andre inntekter	12	103,2	214,1
Sum andre driftsinntekter		67,3	226,7
Lønn og andre personalkostnader	14, 15	-117,0	-73,0
Generelle administrasjonskostnader	14	-50,5	-53,7
Andre driftskostnader	13, 14, 29, 30	-95,9	-113,7
Sum driftskostnader		-263,3	-240,3
Driftsresultat før tap		75,0	282,6
Periodens nedskrivninger	16	-43,5	-74,6
Resultat av ordinær drift		31,5	208,0
Skatt	17	-23,7	-59,3
Årsresultat		7,8	148,8
Årsresultat henføres til:			
Andel tilordnet aksjonærer		-0,8	148,8
Andel tilordnet hybridkapitalinvestorer		8,6	
Årsresultat		7,8	148,8
Disponeringer:			
Annen egenkapital		66,3	251,2
Avgitt konsernbidrag		-74,1	-400,0
Sum disponeringer		-7,8	-148,8

Oppstilling over totalresultat

(NOK mill.)	NOTE	2015	2014
Årsresultat		7,8	148,8
Øvrige resultatelementer som senere ikke kan reklassifiseres til resultatet			
Endring estimatawik pensjoner	15	-10,1	-35,1
Skatt på estimatawik pensjoner	17	2,9	9,5
Sum øvrige resultatelementer som senere ikke kan reklassifiseres til resultatet		-7,2	-25,6
Urealisert gevinst/tap finansielle instrumenter holdt for omsetning		9,0	
Sum øvrige resultatelementer som senere kan reklassifiseres til resultatet		9,0	0,0
Totalresultat		9,5	123,2
Totalresultat henføres til:			
Andel tilordnet aksjonærer		0,9	123,2
Andel tilordnet hybridkapitalinvestorer		8,6	
Totalresultat		9,5	123,2

Storebrand Bank ASA

Balanse

31. desember

EIENDELER

(NOK mill.)	Note	2015	2014
Kontanter og fordringer på sentralbanker	4, 18	188,6	181,0
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4, 8, 18, 19, 20	2 094,8	2 848,2
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet:			
Aksjer og andeler	8, 18	10,6	2,0
Obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning	4, 8, 18, 22, 24	4 922,6	6 181,7
Derivater	4, 5, 8, 18, 25, 33	249,8	511,7
Obligasjoner til amortisert kost	4, 18, 19, 23	780,7	1 006,7
Andre eiendeler	18, 19, 31	1 176,1	1 120,2
Brutto utlån, amortisert kost	4, 8, 18, 19, 27	13 844,3	13 204,4
Brutto utlån, FVO	4, 8, 27	1 214,8	988,8
Nedskrivninger utlån	4, 18, 19	-84,6	-51,0
Netto utlån til kunder	4, 18, 27	14 974,5	14 142,2
Varige driftsmidler	30	2,0	3,6
Immaterielle eiendeler	29	88,5	108,7
Utsatt skattefordel	17	34,2	25,2
Sum eiendeler		24 522,5	26 131,3

Storebrand Bank ASA

Balanse

31. desember

GJELD OG EGENKAPITAL

(NOK mill.)	Note	2015	2014
Gjeld til kredittinstitusjoner	5, 8, 18, 19, 24	726,3	325,9
Innskudd fra og gjeld til kunder	5, 18, 19, 32	17 835,0	19 366,1
Annen finansiell gjeld:			
Derivater	8, 18, 25	331,3	545,1
Utstedte sertifikater og obligasjoner	5, 18, 19, 33	2 704,3	2 677,2
Annen gjeld	5, 18, 19, 35	292,8	568,2
Avsetning for påløpte kostnader og forpliktelser	34	8,2	12,2
Pensjonsforpliktelse	15	25,3	30,8
Ansvarlig lånekapital	5, 18, 19	277,0	511,6
Sum gjeld		22 200,0	24 037,1
Aksjekapital		960,6	960,6
Overkurs		156,0	156,0
Annen innskutt egenkapital		645,9	571,8
Annen egenkapital		334,1	405,7
Hybridkapital		226,0	
Sum egenkapital	38	2 322,5	2 094,1
Sum gjeld og egenkapital		24 522,5	26 131,3

Lysaker, 16. februar 2016
Styret i Storebrand Bank ASA.

Heidi Skaaret
Styrets leder

Geir Holmgren
Styrets nestleder

Leif Helmich Pedersen
Styremedlem

Inger Roll-Matthiesen
Styremedlem

Maria Skotnes
Styremedlem

Bernt H. Uppstad
Administerende direktør

Storebrand Bank ASA

Oppstilling over endring i egenkapital

(NOK mill.)	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital				Total egenkapital
	Aksje-kapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Sum innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum annen egenkapital	Hybrid-kapital	
Egenkapital 31.12.2013	960,6	156,0	571,8	1 688,3	682,8	682,8		2 371,2
Periodens resultat					148,8	148,8		148,8
Endring i estimatawik pensjoner (se note 15)					-25,6	-25,6		-25,6
Sum øvrige resultatelementer som senere ikke kan reklassifiseres til resultatet	0,0	0,0	0,0	0,0	-25,6	-25,6	0,0	-25,6
Totalresultat for perioden	0,0	0,0	0,0	0,0	123,2	123,2	0,0	123,2
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:								
Avgitt konsernbidrag (se note 17)					-400,0	-400,0		-400,0
Endring avgitt konsernbidrag 2013					0,7	0,7		0,7
Endring mottatt konsernbidrag 2013					-0,9	-0,9		-0,9
Egenkapital 31.12.2014	960,6	156,0	571,8	1 688,3	405,8	405,8	0,0	2 094,1
Periodens resultat					-0,8	-0,8	8,6	7,8
Endring i estimatawik pensjoner (se note 15)					-7,2	-7,2		-7,2
Sum øvrige resultatelementer som senere ikke kan reklassifiseres til resultatet	0,0	0,0	0,0	0,0	-7,2	-7,2	0,0	-7,2
Urealisert gevinst/tap finansielle instrumenter hodlt for omsetning					9,0	9,0		9,0
Sum øvrige resultatelementer som senere kan reklassifiseres til resultatet					9,0	9,0		9,0
Totalresultat for perioden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,9	8,6	9,5
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:								
Fondsobligasjoner klassifisert som hybridkapital					1,5	1,5	226,0	227,5
Utbetaling til hybridkapitalinvestorer							-8,6	-8,6
Mottatt konsernbidrag			74,1	74,1				74,1
Avgitt konsernbidrag					-74,1	-74,1		-74,1
Egenkapital 31.12.2015	960,6	156,0	645,9	1 762,4	334,1	334,1	226,0	2 322,5

Hele aksjekapitalen på 960,6 millioner kroner, fordelt på 64.037.183 aksjer (pålydende 15,-) eies av Storebrand ASA.

Egenkapitalen endrer seg med resultatet i den enkelte periode, egenkapitaltransaksjoner med eierne og poster som innregnes direkte mot totalresultatet. Aksjekapital, overkurs og annen egenkapital vurderes og styres samlet. Overkurs og annen egenkapital kan anvendes i samsvar med allmennaksjelovens bestemmelser. Storebrand Bank ASA legger vekt på å tilpasse nivået på egenkapital i bankkonsernet fortløpende og planmessig. Nivået tilpasses den økonomiske risikoen og kapitalkrav i virksomheten, hvor vekst og sammensetning av forretningsområder vil være en viktig drivkraft. Kapitalstyringen har som målsetting å sikre en effektiv kapitalstruktur og ivareta en hensiktsmessig balanse mellom interne mål i forhold til regulatoriske og ratingselskapenes krav. Hvis det er behov for ny egenkapital må denne innhentes av holdingselskapet Storebrand ASA.

Storebrand Bank ASA er et selskap som har lovmessige krav til ansvarlig kapital etter kapitaldekningsreglene. Ansvarlig kapital omfatter både egenkapital og ansvarlige lånekapital. For Storebrand Bank ASA er det disse lovkravene som har størst betydning for styring av kapitalen.

For nærmere opplysninger om delkonsernets oppfyllelse av kapitalkrav, se note 38.

Storebrand Bank ASA har 2 fondsobligasjoner som ble utstedt i 2013 og 2014 på henholdsvis 150 og 75 millioner kroner. Instrumentene er evigvarende men banken kan tilbakebetale kapitalen på gitte tidspunkt, første gang 5 år etter utstedelse. Renten på lånene er flytende pluss en margin på 3,30 og 3,95 prosent. Instrumentene inngår i kjernekapitalen og er hybridkapitalinstrumenter i henhold til Beregningsforskriften § 3a. Storebrand Bank ASA har en rett til å ikke betale renter til investorene. Disse fondsobligasjonene er fra og med 2. kvartal 2015 klassifisert som Hybridkapital innenfor konsernets egenkapital. Renter etter skatt inngår ikke i resultatet, men presenteres direkte i egenkapitalen. Påløpte renter inngår i Hybridkapitalen inntil rentene utbetales til hybridkapitalinvestorene.

Storebrand Bank ASA

Kontantstrømoppstilling

1. januar - 31. desember

(NOK mill.)	Note	2015	2014
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Innbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder		592,1	730,5
Utbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer til kunder		-314,9	-523,3
Netto inn-/utbetalinger på utlån kunder		-885,0	4 797,0
Netto inn-/utbetalinger av kundeinnskudd bank		-1 531,2	-1 382,9
Netto innbetalinger/utbetalinger vedrørende verdipapirer til virkelig verdi		1 592,5	36,8
Utbetalinger til drift		-261,7	-228,9
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-808,2	3 429,1
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Netto innbetalinger ved salg av datterselskaper	21		14,5
Netto utbetalinger ved kjøp/kapitalisering av datterselskaper	21	-0,1	0,0
Netto innbetalinger/utbetalinger ved salg/kjøp av driftsmidler/IT-systemer	29, 30	-4,6	-51,1
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-4,7	-36,6
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Utbetalinger ved nedbetaling av lån		-848,4	-1 371,9
Innbetaling ved opptak av lån		900,0	
Utbetaling av renter lån		-97,1	-124,2
Innbetaling av ansvarlig lånekapital			200,0
Utbetalinger ved tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital		-32,6	-275,8
Utbetaling av renter på ansvarlig lånekapital		-14,0	-31,2
Utbetaling av renter på hybridkapital		-8,6	
Netto inn-/utbetalinger på gjeld til kredittinstitusjoner		400,4	-997,4
Innbetaling av mottatt konsernbidrag		224,4	279,1
Utbetaling av konsernbidrag/utbytte		-457,1	-260,6
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		67,1	-2 582,0
Netto kontantstrøm i perioden		-745,9	810,5
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		-745,9	810,5
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens start		3 029,2	2 218,7
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodeslutt		2 283,4	3 029,2
Kontanter og fordringer på sentralbanker		188,6	181,0
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	20	2 094,8	2 848,2
Sum beholdning av kontanter og kontantekvivalenter i balansen		2 283,4	3 029,2

Kontantstrømoppstillingen viser selskapets kontantstrømmer for operasjonelle, investerings- og finansieringsaktiviteter i henhold til den direkte metoden. Kontantstrømmene viser en overordnet endring av betalingsmidler gjennom året.

OPERASJONELLE AKTIVITETER

I en bank vil en betydelig del av aktivitetene klassifiseres som operasjonelle.

INVESTERINGSAKTIVITETER

Omfatter kontantstrømmer for eierinteresser i konsernselskaper og varige driftsmidler.

FINANSIERINGSAKTIVITETER

I finansieringsaktiviteter inngår kontantstrømmer for egenkapital, ansvarlig lån og andre innlån som er en del av finansiering av selskapets virksomhet. Utbetalinger av renter på innlån og utbetaling av konsernbidrag er en finansieringsaktivitet.

KONTANTER/KONTANTEKVIVALENTER

Kontanter/kontantekvivalenter er definert som fordringer på sentralbanker og utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner.

Noter

Storebrand Bank ASA

Note 01 | Selskapsinformasjon og regnskapsprinsipper

1. SELSKAPSFØRINGSINFORMASJON

Storebrand Bank ASA er et norsk allmennaksjeselskap med obligasjoner notert på Oslo Børs. Selskapsregnskapet for 2015 ble godkjent av styret 16. februar 2016.

Storebrand Bank ASA er en nettbasert bank som tilbyr tradisjonelle bankprodukter til det norske markedet. Bankens hovedmålgruppe er personer som har sin tjenestepensjon i Storebrand. Disse kundene er for øvrig omfattet av konsernets fordelsprogram, Storebrand Fordel. Bankens tilbud er integrert i konsernets fordelsprogram. Storebrand Bank ASA består av forretningsområdene bedriftsmarked, personmarked og treasury. Storebrand Bank ASA har hovedkontor i Professor Kohts vei 9, Lysaker.

2. GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

Regnskapsprinsippene som benyttes i selskapsregnskapet er beskrevet nedenfor. Prinsippene er benyttet konsistent for like transaksjoner og andre hendelser under like omstendigheter.

Selskapsregnskapet for Storebrand Bank ASA er avgitt i samsvar med regnskapsloven og § 1-5 i årsregnskapsforskriften for banker, finansieringsforetak, m.m. som handler forenklet anvendelse av EU-godkjente International Financial Reporting Standards (IFRS) og tilhørende fortolkninger, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av lover og forskrifter.

BRUK AV ESTIMAT I UTARBEIDELSEN AV ÅRSREGNSKAPET

Utarbeidelsen av årsregnskapet i overensstemmelse med IFRS krever at ledelsen gjør vurderinger og estimerer og tar forutsetninger som påvirker eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader, noteopplysninger og opplysning om potensielle forpliktelser. Faktiske tall kan avvike fra benyttede estimer. Se nærmere omtale om dette i note 2.

3. OPPSUMMERING AV SENTRALE REGNSKAPSPRINSIPPER FOR VESENTLIGE BALANSEPOSTER

Eiendelssiden i selskapets balanse består hovedsakelig av finansielle instrumenter. Hoveddelen av de finansielle instrumenter inngår i kategorien Utlån og fordringer, vurderes til amortisert kost. I balansen inngår også aktiverte immaterielle eiendeler. Gjeldssiden består hovedsakelig av finansielle instrumenter (forpliktelser). Med unntak for derivater som vurderes til virkelig verdi, vurderes hoveddelen av de finansielle forpliktelser til amortisert kost.

Regnskapsprinsippene er utdypet nedenfor.

4. ENDRINGER I REGNSKAPSPRINSIPPER

Det er ikke implementert nye regnskapsstandarder i 2015 som har hatt vesentlig effekt for selskapsregnskapet.

NYE STANDARDER OG ENDRINGER I STANDARDER SOM IKKE ER GJORT GJELDENDE

IFRS 9 Finansielle instrumenter vil være en sentral standard for Storebrand Banks selskapsregnskap. Standarden omhandler blant annet klassifikasjon av finansielle instrumenter (bruk av virkelig verdi og amortisert kost) samt regler for måling og nedskrivning av finansielle instrumenter. Det kan forventes at denne standarden vil tre i kraft med virkning fra og med 2018, men det kan også være aktuelt at denne standarden ikke vil bli gjeldende for forsikringsdominerte konsern før IFRS 4 Fase II blir gjeldende, som tidligst forventes å komme i 2020.

Det forventes ikke ikrafttredelse av noen nye regnskapsstandarder i 2016 som vil få vesentlig effekt for Storebrand Banks selskapsregnskap.

5. INNTEKTSFØRING

NETTO RENTEINNTEKTER BANKVIRKSOMHET

Renteinntekter innregnes i resultatregnskapet ved bruk av effektiv rentes metode.

INNTEKTER FRA FINANSIELLE EIENDELER

Inntekter fra finansielle eiendeler er beskrevet i avsnitt 7.

ANDRE INNTEKTER

Honorar innregnes når inntekten kan måles pålitelig og er opptjent, faste honorarer inntektsføres etter hvert som tjenesten leveres og suksesshonorarer inntektsføres når suksesskriteriet er oppfylt.

6. IMMATERIELLE EIENDELER

Immaterielle eiendeler med begrenset utnyttbar levetid vurderes til anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Avskrivningstid og -metode vurderes årlig. Ved balanseføring av nye immaterielle eiendeler må det kunne påvises at det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler som kan henføres til eiendelen vil tilflyte konsernet. I tillegg må eiendelens kostpris kunne estimeres pålitelig. Det foretas vurdering av nedskrivningsbehov når det foreligger indikasjoner på verdifall, for øvrig behandles nedskrivning på immaterielle eiendeler og reversering av nedskrivning på samme måte som beskrevet for varige driftsmidler.

Immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid avskrives ikke, men testes for nedskrivningsbehov årlig og ellers når det foreligger indikasjoner på verdifall.

7. FINANSIELLE INSTRUMENTER

7-1. GENERELLE PRINSIPPER OG DEFINISJONER

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes i balansen når Storebrand Bank blir part i instrumentets kontraktmessige bestemmelser. Alminnelige kjøp og salg av finansielle eiendeler er regnskapsført på transaksjonsdagen og finansielle forpliktelser er regnskapført på oppgjørsdagen. Når en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse blir førstegangsinnregnet måles den til virkelig verdi. Førstegangsinnregningen inkluderer transaksjonsutgifter som er direkte henførbare på anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen/forpliktelsen, i de tilfeller den finansielle eiendelen/forpliktelsen ikke er til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes fra balansen når de har opphørt — det vil si når plikten angitt i kontrakten er oppfylt, kansellert eller utløpt.

Definisjon av amortisert kost

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte, frivillige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markeds plass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til kurs på siste handelsdag frem til og med balansedagen.

Dersom markedet for et finansielt instrument ikke er aktivt, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av anerkjente verdsettingsmetoder. Verdsettingsmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømsberegning og opsjonsprisermodeller. Dersom det er en verdsettingsmetode som er i vanlig bruk av deltakerne i markedet for å prissette instrumentet og denne metoden har vist seg å gi pålitelige estimater av priser oppnådd i faktiske markedstransaksjoner, benyttes denne metoden.

Ved beregning av virkelig verdi av utlån legges gjeldende markedsrente på tilsvarende utlån til grunn. Det tas hensyn til endring i kredittrisiko.

Verdifall på og tapsutsatte finansielle eiendeler

For finansielle eiendeler som er innregnet til amortisert kost, vurderes det på hver balansedag om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall, har påløpt, måles tapet som differansen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av de estimerte framtidige kontantstrømmene (eksklusiv framtidige kredittap som ikke har påløpt), diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rente (effektiv rente beregnet ved førstegangsinnregning). Tapsbeløpet innregnes i resultatet.

Tap som forventes som følge av framtidige hendelser, uansett graden av sannsynlighet, blir ikke innregnet.

7-2. KLASSIFIKASJON OG MÅLING AV FINANSIELLE EIENDELER OG GJELD

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av de etterfølgende kategorier:

- Finansielle eiendeler holdt for omsetning
- Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjonen
- Finansielle eiendeler utlån og fordringer

Holdt for omsetning

En finansiell eiendel er klassifisert som holdt for omsetning når den:

- i hovedsak er anskaffet eller pådratt med det formål å selge den eller kjøpe den tilbake på kort sikt, er en del av en portefølje av identifiserte finansielle instrumenter som blir styrt sammen, og som det er godtgjort at det foreligger et nylig faktisk mønster for kortsiktig realisering av overskudd for, eller
- er et derivat, med unntak for et derivat som er øremerket og effektivt sikringsinstrument.

Med unntak for derivater faller kun en begrenset andel av Storebrands finansielle instrumenter inn under denne gruppen.

Finansielle eiendeler holdt for omsetning måles til virkelig verdi på balansetidspunktet. Endringer i virkelig verdi føres over resultatregnskapet.

Til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjon

En betydelig andel av Storebrands Banks finansielle instrumenter er klassifisert til kategorien virkelig verdi over resultatet på grunn av:

- klassifiseringen reduserer mismatch i måling eller innregning som ellers ville oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser, eller at
- de finansielle eiendeler inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi

Regnskapsføringen er tilsvarende som for gruppen holdt for omsetning (instrumentene vurderes til virkelig verdi og verdiendringer føres i resultatoppstillingen).

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivative finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette, og som ikke blir notert i et aktivt marked, unntatt de som foretaket har til hensikt å selge umiddelbart eller på kort sikt, som skal klassifiseres som holdt for omsetning, og de som foretaket ved førstegangsinnregning øremerker til virkelig verdi over resultatet.

Utlån og fordringer regnskapsføres til amortisert kost etter effektiv rentes metode.

Utlån og fordringer som er øremerket som sikringsobjekter, er underlagt måling i henhold til kravene til sikringsbokføring.

7-3. DERIVATER

Definisjon av et derivat

Et derivat er et finansielt instrument eller en annen kontrakt som omfattes av IAS 39, og som har alle de tre følgende kjennetegnene:

- Derivatets verdi endres som reaksjon på endringer i en nærmere angitt rentesats, pris på finansielle instrumenter, råvarepris, valutakurs, en indeks for priser eller satser, kredittverdighet eller kredittindeks, eller en annen variabel (ofte kalt «underliggende»)
- det krever ingen innledende nettoinvestering eller en innledende nettoinvestering som er mindre enn det som ville kreves for andre typer kontrakter som forventes å ha en tilsvarende reaksjon på endringer i markedsfaktorer
- det skal gjøres opp på et framtidig tidspunkt

Regnskapsføring av derivater som ikke er sikring

Derivater som ikke faller inn under kriteriene for sikring regnskapsføres i gruppen finansielle instrumenter holdt for omsetning. Virkelig verdi av derivatene klassifiseres henholdsvis som en eiendel eller som en forpliktelse, med endringer i virkelig verdi over resultatet.

Hoveddelen av de derivater som løpende benyttes i forvaltningen faller inn under denne kategorien.

7-4. SIKRINGSBOKFØRING

Virkelig verdi sikring

Storebrand Bank benytter seg av virkelig verdi sikring, sikringsobjektene er finansielle eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost. Derivater regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet. Verdiendringer på sikringsobjektet som er henførbare til den sikrede risikoen, justerer sikringsobjektets balanseførte verdi og innregnes i resultatet.

7-5. FINANSIELLE FORPLIKTELSE

Etter førstegangsinnregning måles alle finansielle forpliktelser til amortisert kost ved en effektiv rentemetode, eller til virkelig verdi ved bruk av virkelig verdi opsjonen.

8. PENSJONSFORPLIKTELSER EGNE ANSATTE

I Storebrand Bank er pensjonsordning fra 1. januar 2015 endret fra ytelsesordning til innskuddspensjon. Ordningen innregnes etter IAS 19. Effekten av denne endringen ble innregnet i regnskapet pr. 31.12.2014. Storebrand er med i den norske AFP-ordningen (avtalefestet pensjon). Den norske AFP-ordningen er vurdert å være en ytelsesordning, men det foreligger ikke tilstrekkelig kvantitativ informasjon til å kunne estimere pålitelige regnskapsmessige forpliktelser og kostnader

8-1. YTELSESORDNING

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser for ytelsesplaner beregnes etter lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag, basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, uførhet og frivillig avgang. Periodens netto pensjonskostnad består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelse, samt forventet avkastning av pensjonsmidlene.

Estimatavvik og virkningen av endrede forutsetninger blir regnskapsført mot totalresultatet i oppstillingen over regnskapsførte inntekter, kostnader og verdiendringer i den perioden de oppstår. Virkningen av endringer i pensjonsplan blir løpende resultatført, med mindre planendringen er betinget av fremtidig opptjening. Virkningen fordeles da lineært over tiden til ytelsen er fullt ut opptjent. Arbeidsgiveravgift inngår som en del av pensjonsforpliktelsen og som en del av estimatavviket som vises i totalresultatet.

Storebrand Bank har både forsikret og uforsikret pensjonsordning. Den forsikrede ordningen i Norge er tegnet i Storebrand Livsforsikring AS. Når ansatte avslutter arbeidsforholdet før pensjonsalder eller går ut av ordningen, vil det utstedes ordinære fripoliser.

8-2. INNSKUDDSORDNING

Innskuddsbasert pensjonsordning innebærer at selskapet betaler et årlig innskudd til de ansattes kollektive pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelse knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning for påløpte pensjonsforpliktelser i slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger blir kostnadsført direkte.

9. VARIGE DRIFTSMIDLER

Konsernets varige driftsmidler består av maskiner og inventar. Maskiner og inventar vurderes til anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger.

Avskrivningsperiode og – metode blir vurdert årlig for å sikre at metoden og perioden som brukes samsvarer med den økonomiske levetiden for driftsmiddelet. Tilsvarende gjelder for utrangeringsverdi. For bygninger foretas dekomponering, dersom ulike deler har forskjellig brukstid. Avskrivningsperiode og – metode vurderes da separat for hver del.

Det blir foretatt vurdering av nedskrivningsbehov når det foreligger indikasjon på verdifall. Eventuell nedskrivning resultatføres som differansen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag for salgskostnader og bruksverdi. Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler.

10. SKATT

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt, og er basert på regnskapsstandarden IAS 12 Resultatskatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført i totalresultatet. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet på forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld.

Utsatt skatt beregnes med utgangspunkt i selskapets skattemessige fremførbare underskudd, skattereduserende midlertidige forskjeller og skatteøkende midlertidige forskjeller.

11. AVSATT KONSERNBIDRAG

Forenklet IFRS innebærer adgang til å inntektsføre avsatt konsernbidrag, samt at styrets forslag til konsernbidrag kan føres som gjeld på balansedagen.

12. LEIEAVTALER

En leieavtale klassifiseres som finansiell leieavtale dersom den i det vesentlige overfører risiko og avkastning forbundet med eierskap. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Storebrand Bank har ingen finansielle leieavtaler.

13. KONTANTSTRØMSOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den direkte metoden og viser kontantstrømmene gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Kontanter er definert som kontanter, fordringer på sentralbanker og fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist. Kontantstrømoppstillingen spesifiseres på operasjonelle, investerings- og finansierings aktiviteter.

14. AKSJEBASERT AVLØNNING

Storebrand Bank har aksjebasert avlønning til nøkkelpersoner. Virkelig verdi på aksjeopsjoner fastsettes ved tildelingsdato. Verdsattelsen gjøres basert på anerkjente verdsattelsesmodeller tilpasset egenskapene til de aktuelle opsjonene. Verdien fastsatt på tildelings- tidspunktet periodiseres i resultatregnskapet over opsjonens opptjeningstid med tilsvarende økning i egenkapital. Beløpet innregnes som en kostnad og justeres for å gjenspeile faktisk antall aksjeopsjoner opptjent. Opptjeningstiden er perioden fra etableringen av ordningen og til opsjonene er fullt ut opptjent.

Note 02

Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av selskapsregnskapet må ledelsen foreta estimer, skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger av usikre størrelser. Estimer og vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventning om fremtidige hendelser og representerer ledelsens beste skjønn på tidspunkt for regnskapsavleggelsen.

De faktiske resultatene kan avvike fra regnskapsestimatene.

Selskapets mest vesentlige estimer og vurderinger som kan gi vesentlig justering av innregnede verdier, er omtalt nedenfor:

NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN

For utlån som er vurdert til amortisert kost vurderes det om det på balansedagen finnes objektive indikasjoner på at et utlån eller en gruppe av utlån har falt i verdi. Det må anvendes en viss grad av skjønn ved vurdering av om det foreligger et verdifall og verdifallets størrelse. Usikkerheten blir større når det er uro i finansmarkedene. Vurderingene omfatter kreditt-, markeds- og likviditetsrisiko. Endringer i forutsetninger for disse faktorene vil påvirke om det vurderes å foreligge indikasjoner på et verdifall. Det vil dermed være usikkerhet knyttet til størrelsene på innregnede individuelle nedskrivning og gruppenedskrivninger.

INDIVIDUELLE NEDSKRIVNINGER

Ved estimering av nedskrivning på enkeltkunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling samt tilhørende sikkerhetstiltak. For engasjementer i bedriftsmarkedet vurderes også markedssituasjonen for kunden og sikkerhetene/panteobjektene, markedsforholdene innenfor aktuell bransje og generelle markedsforhold av betydning for engasjementet. Videre vurderes mulighetene for restrukturering, refinansiering og rekapitalisering. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm og tilbakebetalingsevne. Neddiskonteringsperioden estimeres individuelt eller baseres på erfaringsdata om perioden frem til en løsning på de forhold som har forårsaket at engasjementet er utsatt for verdifall.

GRUPPENEDSKRIVNINGER

Ved hvert balansetidspunkt estimeres verdifall for engasjementer som ikke er fanget opp av individuelle vurderinger. Banken differensierer mellom bedriftsmarkeds- og personkunder og det er gjort ytterligere gruppering for å sikre mest mulig like risikoegenskaper i de ulike gruppene. Gruppenedskrivninger utføres når objektive kriterier for nedskrivninger har inntruffet. Disse kriteriene er i) endring i risikoklasse og ii) endring i makroøkonomiske forhold.

- i. Ved betydelig endring i risikoklassifiseringen i negativ retning er det nødvendig å gjøre en gruppenedskrivning basert på porteføljens sannsynlige fremtidige kontantstrøm. Vurderingen gjøres på kontonivå, og kundens klassifisering i dag vurderes mot klassifiseringen ved innvilgelse av det enkelte engasjement. Det er negative endringer i klassifisering fra etableringstidspunkt av engasjementene til dagens klassifisering som avgjør om et engasjement er i en gruppe det skal tas nedskrivninger for eller ikke. Nedskrivningene baserer seg på nedskrivningssatser som er fastsatt etter bankens beste skjønn og under forutsetningene om at det er en tidsmessig forsinkelse fra tapshendelsen inntreffer til at den blir oppdaget.
- ii. Gruppenedskrivninger grunnet makrofaktorer foretas i lys av objektive makroøkonomiske hendelser. Eksempler på slike hendelser kan være økning i arbeidsledighet, økt rentenivå, dårlige konjunkturprognoser, fallende boligpriser med mer. Gruppenedskrivninger beregnes ved å multiplisere samlet engasjementsbeløp innenfor en gruppe av engasjementer som antas å være påvirket av slike makroøkonomiske hendelser med en nedskrivningssats for makroforhold.

OBLIGASJONER TIL AMORTISERT KOST

Se beskrivelse ovenfor vedrørende utlån til amortisert kost. De samme vurderinger må gjøres for verdivurderingen av obligasjoner til amortisert kost.

FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

Det vil være usikkerhet knyttet til prisingen av finansielle instrumenter som ikke prises i et aktivt marked. Dette gjelder særlig for de typer verdipapirer som er priset på bakgrunn av ikke-observerbare forutsetninger, og for disse investeringene benyttes ulike verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi, herunder fastrenteutlån og andre finansielle instrumenter hvor det nyttes teoretiske modeller ved prisingen. Eventuelle endringer i forutsetninger vil kunne påvirke innregnede verdier.

Det vil være usikkerhet knyttet til prising av fastrenteutlån klassifisert til virkelig verdi da det er større variasjon i rentebetingelsene som bankene tilbyr, samtidig som etterspørselen etter fastrentelån er redusert. Som følge av dette har det vært vanskeligere å finne observerbare forutsetninger.

Det vises for øvrig til note 8 hvor verdsettelse av finansielle instrumenter til virkelig verdi beskrives ytterligere.

IMMATERIELLE EIENDELER

Immaterielle eiendeler med udefinert utnyttbar levetid testes årlig for nedskrivningsbehov. Ved verdifastsettelsen i testen er det nødvendig å estimere de kontantstrømmer som oppstår i den relevante kontantstrømgenererende enhet, samt benytte en relevant rente ved diskonteringen. Varige driftsmidler og øvrige immaterielle eiendeler vurderes årlig for å sikre at metoden og perioden som brukes samsvarer med de økonomiske realiteter.

PENSJONER EGNE ANSATTE

Nåverdien på pensjonsforpliktelser avhenger av fastsettelsen av økonomiske og demografiske forutsetninger. De beregningsforutsetninger som benyttes skal være realistiske, innbyrdes konsistente og oppdaterte i den forstand at de skal baseres på en enhetlig antagelse om fremtidig økonomisk utvikling. I konsernet er det både sikrede og usikrede pensjonsordninger (pensjon over drift). Det vil være usikkerhet knyttet til disse estimatene.

BETINGEDE FORPLIKTELSE

Storebrand Bank ASA kan bli part i rettsvister. Betingede forpliktelser vurderes i hvert enkelt tilfelle og vil baseres på juridiske vurderinger.

Note 03 | Risikostyring

Kontinuerlig overvåking og aktiv styring av risiko er et kjerneområde i bankens virksomhet og organisasjon. Grunnlaget for risikostyringen legges i styrets årlige behandling av strategi- og planprosessen med fastsettelse av overordnede risikorammer for virksomheten. Ansvar for risikostyring og internkontroll er en integrert del av lederansvaret i Storebrand konsernet.

ORGANISERING AV RISIKOSTYRINGEN

Storebrandkonsernets organisering av risikostyringsansvar følger en modell basert på 3 forsvarslinjer. Modellen skal ivareta risikostyringsansvar både på selskaps- og konsernnivå.

Styret i Storebrand Bank ASA har det overordnede ansvaret for å begrense og følge opp virksomhetens risikoer. Styret fastsetter årlig rammer og retningslinjer for virksomhetens risikotakning, mottar rapporter over faktisk risikonivå og gjør en framoverskuende vurdering av risikobildet.

Ledere på alle nivåer i virksomheten har ansvar for risikohåndteringen innen eget ansvarsområde. God risikohåndtering forutsetter arbeid med mål, strategier og handlingsplaner, identifisering og vurdering av risikoer, dokumentasjon av prosesser og rutiner, prioritering og gjennomføring av forbedringstiltak, samt kommunikasjon, informasjon og rapportering.

Alle ansatte skal være kjent med at bevissthet omkring risikoer og risikohåndtering er viktige elementer i konsernets kultur.

Ledere på nivå 2 skal hvert år avgi en lederbekreftelse som dokumenterer hvordan enhetens risikohåndtering har fungert i perioden.

UAVHENGIGE KONTROLLFUNKSJONER

Storebrand Bank ASA har uavhengige kontrollfunksjoner for virksomhetens risikohåndtering (Chief Risk Officer) og for regeletterlevelse (Compliance) som er direkte underlagt administrerende direktør og har rapportering til bankens styre. Funksjonelt har de uavhengige kontrollfunksjonene tilhørighet til CRO Konsern, som er underlagt konsernsjefen og har rapportering til styret i Storebrand ASA.

Internrevisjonen er direkte underlagt styret og skal gi styret en bekreftelse på hensiktsmessigheten og effektiviteten i virksomhetens risikohåndtering, herunder hvordan forsvarslinjene fungerer.

Note 04 | Kredittisiko

Kredittisiko er risiko for tap knyttet til at motparter ikke oppfyller gjeldsforpliktelser. Risikoen omfatter tap på utlån i bank, men også tap knyttet til bankinnskudd eller manglende kontraktsoppfyllelse fra motparter i reassuransesavtaler eller finansielle derivater.

RISIKOSTYRING

Risikostrategien gir uttrykk for hvor mye kredittisiko bankkonsernet er villig til å akseptere. Risikoviljen er tilpasset bankens risikoappetitt og målsetninger om risikoprofil, soliditet, lønnsomhet, likviditet og vekst. Kredittpolicyer beskriver overordnede prinsipper for kredittgivning. Bankens rutiner for kredittbehandling er fastsatt i kredittåndbøker for Bedriftsmarked og Personmarked. Kredittåndbøkene retter seg i første rekke mot kundeansvarlige og andre som deltar i saksbehandlingsprosessen. Kredittåndbøkene inneholder felles retningslinjer (eller regler) for kredittvirksomheten i bankkonsernet, og skal sikre en enhetlig og konsistent behandling av kreditter.

I kredittåndbøkene og i vedtatte rutiner gis spesifikke kriterier for oppfølging av mislighold, covenants på lån, tapsvurdering og årlig engasjementsgjennomgang. Videre sikrer modeller for risikoklassifisering enhetlig porteføljerisikovurdering og rapportering av utvikling i risiko. Det er etablert spesialistfunksjoner for depot, låneetablering og administrasjon av kundeporteføljen. Kredittinnvilgelsen skjer iht. en styrevedtatt fullmaktsstruktur.

Treasury har kredittisiko for sine motparter i investeringsporteføljen. Tillatte motparter og porteføljesammensetning er beskrevet i motpartsrisikopolisy for banken.

Motpartsrisiko i forbindelse med handel av finansielle derivater med kunder som motparter, inngår under kredittisiko og styres etter egen policy ut fra rating og forvaltningsstørrelse. Kundederivathandlene sikres ved å gjøre motforretninger i derivater. Tillatte finansielle derivater i banken er angitt i renterisikopolisy.

RISIKOKONTROLL

Den viktigste kontrollen av kreditrisiko gjennomføres og administreres av kredittsjef som har et løpende ansvar for at etablerte rutiner i kredittområdene er i samsvar med vedtatt risikoprofil og at de følges i det daglige arbeidet.

Eksponering i forbindelse med handler med finansielle derivater for kunder følges av Back Office. Kursutviklingen følges opp mot engasjement, klarert linje og bruddklausuler. Middle Office gjennomfører fortløpende stikkprøvekontroller på dette.

Handler Treasury gjennomfører med motparter, kontrolleres av Middle Office iht. egne rutiner og arbeidsbeskrivelser.

CRO rapporterer løpende om utvikling i kreditrisiko til styret.

KREDITTRISIKO FORDELT PÅ KLASSER AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Maksimal kredittkspenning er summen av brutto utlån, garantier, trukne beløp på rammekreditter, samt ikke trukne beløp på rammekreditter. Netto reduksjon i maksimal kredittkspenning fra utgangen av 2014 er i all vesentlighet knyttet til reduksjon i likviditetsporteføljen og utlån og fordringer på kredittinstitusjoner inkl sentralbanken samt økning i engasjementer mot kunder.

(NOK mill.)	Maksimal kredittkspenning	
	2015	2014
Likviditetsporteføljen	5 704,2	7 195,2
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanken	2 283,4	3 029,2
Sum engasjementer kunder ¹⁾	17 052,1	16 279,9
Renteswapper	249,6	511,7
Terminkontrakter	0,2	
Sum	25 289,7	27 016,0
1) Herav netto utlån og fordringer på kunder vurdert til virkelig verdi:	1 214,8	988,8

De oppgitte beløp for de ulike finansielle instrumenter utgjør balanseført verdi, med unntak av netto utlån til og fordringer på kunder som også inkluderer ubenyttede trekkfasiliteter og garantier.

KREDITTRISIKO FOR LIKVIDITETSPORTEFØLJEN

Rentebærende verdipapirer vurdert til virkelig verdi Kreditrisiko fordelt på motpart

Rentebærende verdipapirer som eies kortsiktig Debitorkategori etter garantist (NOK mill.)	AAA	AA	A	BBB	Ikke ratet	Sum 2015	Sum 2014
	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Stat og statsgaranterte obligasjoner	219,2					219,2	100,4
Finans- og foretaksobligasjoner		196,5				196,5	900,3
Verdipapiriserte obligasjoner	4 506,8					4 506,8	5 181,1
Sum	4 726,0	196,5	0,0	0,0	0,0	4 922,6	6 181,7
Ratingklasser er basert på Standard & Poors.							
Verdiendringer:							
Sum verdiendringer balanse	-21,1	-0,2				-21,3	17,2
Resultatførte verdiendringer i perioden	-37,2	-1,3				-38,5	6,6

Rentebærende verdipapirer vurdert til amortisert kost

Kreditrisiko fordelt på motpart

Rentebærende verdipapirer som eies kortsiktig
Debitorkategori etter garantist

	AAA	AA	A	BBB	Ikke ratet	Sum 2015	Sum 2014
(NOK mill.)	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Offentlig utsteder og/eller statsgarantert	401,4					401,4	628,4
Verdipapiriserte obligasjoner	300,2	30,1			50,0	380,2	385,1
Sum	701,6	30,1	0,0	0,0	50,0	781,7	1 013,5

Ratingklasser er basert på Standard & Poors.

KREDITTRISIKO FOR UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KREDITTINSTITUSJONER OG SENTRALBANKEN

	AAA	AA	A	BBB	Ikke ratet	Sum 2015	Sum 2014
(NOK mill.)	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Norge	188,6					188,6	181,0
Sum fordringer på sentralbanken	188,6	0,0	0,0	0,0	0,0	188,6	181,0
Norge	2 043,6					2 043,6	2 793,9
Danmark			51,2			51,2	54,3
Sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2 043,6	0,0	51,2	0,0	0,0	2 094,8	2 848,2
Sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanken	2 232,2	0,0	51,2	0,0	0,0	2 283,4	3 029,2

KREDITTEKSPONERING UTLÅN

BEDRIFTSMARKED

Brutto utlån i Bedriftsmarked utgjør om lag 2,4 milliarder kroner. Videre er det om lag 49 millioner kroner i garantier. I tillegg forvaltes utlån på drøyt 2,1 milliarder kroner som er syndikert til Storebrand Livsforsikring AS.

Som følge av en konsernprioritering på kapitalbruk i Storebrand og en strategisk vurdering av fremtidig retning for konsernet, er bedriftsmarkedssegmentet i banken ikke lenger prioritert som kjernevirksomhet og skal bygges ned og på sikt avvikles.

Storebrand Bank ASA har i 2013 tatt i bruk en intern modell for klassifisering av bankens bedriftsmarkedsengasjementer. Modellen estimerer engasjementets misligholdssannsynlighet (PD, Probability of Default). Porteføljen av inntektsgenererende eiendom (IGE) og utviklingseiendom består av få kunder og få mislighold, og risikovurdering av debitor er omfattende og komplekst. Som følge av dette er PD-modellen for Bedriftsmarked utviklet som en ekspertmodell, i motsetning til den statistiske modellen for Personmarked.

Fastsettelse av PD foregår i to steg. Først beregnes en PD-score basert på en risikovurdering av debitor og tilhørende prosjekt Storebrand Bank finansierer på den enkelte debitor. PD-score er en poengsum mellom 0 og 100. PD-score mappes så over til risikoklasse og tilhørende PD, hvor bankens masterskala legges til grunn. Masterskalaen består av 11 risikoklasser fra A til K, der A indikerer lavest misligholdssannsynlighet og K inneholder misligholdte engasjementer.

Det er utarbeidet scorekort for prosjekt innen både inntektsgenererende eiendom (IGE) og utviklingseiendom. Utviklingseiendom er videre splittet i tre scorekort for å fange opp ulike karakteristika i denne type prosjekt. I scorekort for IGE og byggelån for utleie inngår eiendommens beskaffenhet, leietakerrisiko, utviklings- og reguleringsrisiko i eiendomsvurderingen, samtidig som det vurderes nedsiderisiko og styrke av kontantstrømmen. I scorekortet for byggelån for utleie vurderes kostnadsrisiko, konverterings- og gjennomføringsrisiko i risikodimensjonen prosjektrisiko, men leietakerrisiko og beliggenhet inngår i eiendomsvurderingen. Det vurderes også nedsiderisiko og styrke av kontantstrømmen. I scorekortet for byggelån for salg vurderes kostnadsrisiko og gjennomføringsrisiko i risikodimensjonen prosjektrisiko, og residualrisiko salgbuffer, kvalitet i forhåndssalg og beliggenhet i risikodimensjonen salgsrisiko. I scorekortet for tomtelån vurderes likviditetsrisiko, belåningsgrad og sensitivitet byggekostnad i risikodimensjonen finansiell risiko, og prosjektkompleksitet og byggherrens erfaring/kompetanse i risikodimensjonen gjennomføringsrisiko. I tillegg vurderes risikodimensjonen politisk risiko. Det er også utviklet et enkelt debitorscorekort hvor det foretas kvalitative vurderinger innenfor risikodimensjoner forretningsrisiko, finansiell risiko og eierskap. For IGE tillegges kontantstrømvurderingen størst vekt. For byggelån er prosjektrisikoen den vesentligste risikodimensjonen. Tilsvarende er finansiell risiko den vesentligste risikodimensjonen for tomtelån.

Basert på Bedriftsmarked ekspertmodellen er omtrent 92 % av utlånene til IGE. Resterende utlån er lån til diverse formål eller lån utenfor modellens gyldighetsområde. Bedriftsmarkeds porteføljen er sikret i det vesentlig med pant i næringseiendom.

Om lag 50 % av porteføljen er til konserndebitorer med samlet engasjement over 200 millioner kroner. Konserndebitor er definert etter definisjon i forskrift om store engasjementer. 29 % av porteføljen er mot konserndebitorer med samlet engasjement under 50 millioner kroner. 21 % av utlånene er mot kunder med konsolidert eksponering på mellom 50 og 200 millioner kroner. Banken har 5 konsern (med 6 debitorer samlet sett) med samlet engasjement over 200 millioner kroner, og 7 konserndebitorer (med 11 debitorer samlet sett) med totale utlån på mellom 50 og 200 millioner kroner.

Bankens eksponering er sikret med pant i Oslo tilsvarende knapt 35 %. Ytterligere 40 % av bankens eksponering er sikret med pant i området rundt Oslo og resten av Østlandet. Resterende utlån er mot sikkerhet i primært Oppland og Rogaland fylker og eksponering utgjør 6 % i Oppland og 12 % i Rogaland. Pantene vurderes til omsetningsverdi i tillegg til egne vurderinger basert på yieldvurdering.

Per utgangen av 2015 er omtrent 64 % av innvilget beløp knyttet til engasjementer i risikoklasse A til D, mens omtrent 15 % er i risikoklasse G til J. Engasjementene skal klassifiseres så vel ved etablering, som ved engasjementsendringer. I tillegg skal bedrifts-markedskundene reklassifiseres årlig eller ved behov. Klassifiseringene skal således gi et bilde av den til enhver tid gjeldende risiko-eksponering i porteføljen. Banken måler bedriftsmarkedsporteføljens fordeling i risikoklasser kvartalsvis.

Av lån som ikke er i mislighold eller i restanse, er om lag 85 % av utlånene innenfor en belåningsgrad på 80 %. Om lag 89 % av utlå-nene er innenfor 90 % belåningsgrad. Øvrige friske utlån har i det vesentlige belåningsgrad under 100 %.

Der er ingen engasjementer/kunder i mislighold uten verdifall per utgangen av 2015.

For lån med mislighold med verdifall, har nedskrivningene som er gjort, hensyntatt at sikkerhetene ikke dekker engasjementene samt andre kostnader forbundet med misligholdet. Tapene som er tatt, er vurdert som tilstrekkelige. Banken mener at det ikke skal oppstå nye tap på disse kundene per i dag.

Ved mislighold vil banken selge sikkerhetene eller overta eiendelene dersom det er mest hensiktsmessig. I dagens portefølje er det ingen overtatte eiendeler.

PERSONMARKED

Privatkunder vurderes etter evne og vilje til å betale lånet. I tillegg til betjeningsevne sjekkes kundene ift. policyregler, og kundene scores i en scoringmodell. For øvrige personkunder er det lagt til grunn den overordnede belåningsgraden og betjeningsevnen (følger av bankens kredittpolicy mot segmentet) som er gjeldende for porteføljen. Sikkerhetene for porteføljen ligger i all hovedsak innenfor bolig for privatporteføljen.

Storebrand Bank ASA har utviklet interne modeller for klassifisering av boligengasjementer. Modellene estimerer et engasjements misligholdssannsynlighet (PD, Probability of Default), tapsgrad (LGD, Loss Given Default) og eksponering ved misligholdstidsunkt (EAD, Exposure At Default). Estimering av PD baserer seg på en logistisk regresjonsmodell der betalingsanmerkninger, purringer, overtrekk og opplysninger om formue er sentrale forklaringsvariabler i prediksjon av mislighold. I estimering av LGD er belåningsgraden den mest sentrale forklaringsvariablen. Boligengasjementer klassifiseres iht. bankens masterskala bestående av 11 risikoklasser fra A til K, der A indikerer lavest misligholdssannsynlighet og K inneholder misligholdte engasjementer. Klassifiseringen av boligengasjementer oppdateres automatisk månedelig. Per utgangen av 2015 er om lag 52 % av EAD knyttet til boligengasjementer i risikoklasse A, mens under 2 % av EAD er i risikoklasse G til J. Minst årlig gjennomføres det en validering av modellene, der modellenes treffsikkerhet sammenholdes med faktisk utfall.

Ved inngåelse av låneengasjement innhenter Storebrand Bank ASA informasjon av betydning for boligens verdi. Hvert kvartal innhenter banken oppdatert, uavhengig verdivurdering av boliger fra Eiendomsverdi. For boliger Eiendomsverdi ikke har oppdatert verdivurdering av (eksempelvis enkelte borettslagsleiligheter, aksjeleiligheter og enkelte fritidsboliger) vil sist oppdaterte markedsverdi benyttes videre. I den grad Eiendomsverdi ikke med høy sikkerhet kan fastslå markedsverdien på en bolig benyttes en "hair-cut", slik at risikoen for å oppgi en for høy antatt markedsverdi er redusert. Dersom Eiendomsverdi aldri har hatt informasjon om boligens markedsverdi, vil verdi registrert ved kontraktsinngåelse (depotverdi) bli benyttet. Slike engasjementer utgjør i underkant av 1 % av total eksponering for porteføljen.

I Personmarkedet er det hovedsaklig lån med pant i boligeiendom. Det er om lag 12,4 milliarder kroner i utlån til boligengasjementer med ytterligere 0,9 milliard er kroner i ubenyttede trekkrettigheter. Totalt engasjement i boligengasjement er dermed om lag 13,3 milliarder kroner. Gjennomsnittlig veid belåningsgrad er 65,7 % for boligengasjementene. Om lag 74 % av engasjementene er innenfor 80 % belåningsgrad og om lag 95 % er innenfor 90 % belåningsgrad. Om lag 34 % av boligengasjementene er innenfor 60 % belåningsgrad. Belåningsgraden i porteføljen har vært økende mot slutten av året. Ubenyttede trekkrettigheter hensyntas ikke ved beregning av belåningsgrad. Porteføljen anses å inneha lav til moderat kredittrisiko, i tråd med bankens risikoappetitt.

Sikkerheten for misligholdte lån uten verdifall hos privatkunder er i det vesentlige god. Gjennomsnittlig belåningsgrad for disse lånene er 65 %. Boliglån som inngår i misligholdsvolumet utgjør 36 millioner kroner. Om lag 27 millioner av disse er innenfor 80 % belåningsgrad. Alle misligholdte engasjementer til boligformål er innenfor 90 % belåningsgrad. Sikkerheten er også god for forfalte boliglån mellom 1 og 90 dager. I Privatmarkedet selges pantesikkerhetene. De overtas ikke av banken.

I kredittkortporteføljen er det trukket om lag 198 millioner kroner, og det er om lag 862 millioner kroner i utrukne rammer. For kontokreditter er det trukket om lag 75 millioner kroner og ubenyttede rammer er om lag 285 millioner kroner.

ENGASJEMENTER FORDELT PÅ KUNDEGRUPPER

(NOK mill.)	2015			Sum engasjementer
	Utlån til og fordringer på kunder	Garantier ¹⁾	Ubenyttede kredittrammer	
Utvikling av byggeprosjekter	29,6	2,1		31,7
Omsetning og drift av fast eiendom	1 650,8	46,3	0,1	1 697,2
Tjenesteytende næringer	692,0		1,4	693,4
Lønnstakere o.a.	12 597,6	0,8	2 015,8	14 614,2
Andre	89,1		11,6	100,7
Sum	15 059,2	49,2	2 028,9	17 137,2
Individuelle nedskrivninger	-55,7			-55,7
Gruppenedskrivninger	-28,9	-0,5		-29,5
Sum utlån til og fordringer på kunder	14 974,5	48,7	2 028,9	17 052,1

1) Gruppenedskrivning på garantier er balanserført i posten "Avsetning for påløpte kostnader og forpliktelser" på passivsiden i balansen.

(NOK mill.)	2014			Sum engasjementer
	Utlån til og fordringer på kunder	Garantier	Ubenyttede kredittrammer	
Utvikling av byggeprosjekter	250,5	2,9	13,2	266,6
Omsetning og drift av fast eiendom	2 761,9	85,6	35,5	2 883,0
Tjenesteytende næringer	1 149,0		24,2	1 173,2
Lønnstakere o.a.	9 953,3	0,6	1 999,2	11 953,0
Andre	78,6	0,5	10,8	89,9
Sum	14 193,2	89,6	2 082,9	16 365,7
Individuelle nedskrivninger	-31,9			-31,9
Gruppenedskrivninger	-19,1			-19,1
Sum utlån til og fordringer på kunder	14 142,2	89,6	2 082,9	16 314,7

Inndelingen i kundegrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering. Den enkelte kundes innplassering er bestemt av kundens hovedvirksomhet.

GJENNOMSnittlig VOLUM ENGASJEMENTER FORDELT PÅ KUNDEGRUPPER

(NOK mill.)	2015			Sum gjennomsnittlige engasjementer
	Gj.snitt volum utlån til og fordringer på kunder	Gj.snitt volum garantier	Gj.snitt volum ubenyttede kredittrammer	
Utvikling av byggeprosjekter	139,7	2,5	6,6	148,8
Omsetning og drift av fast eiendom	2 202,9	66,0	17,8	2 286,7
Tjenesteytende næringer	919,1		12,8	931,9
Lønnstakere o.a.	11 263,3	0,7	2 007,5	13 271,4
Andre	83,8	0,3	11,2	95,2
Sum	14 608,8	69,4	2 055,9	16 734,1

(NOK mill.)	2014			Sum gjennomsnittlige engasjementer
	Gj.snitt volum utlån til og fordringer på kunder	Gj.snitt volum garantier	Gj.snitt volum ubenyttede kredittrammer	
Utvikling av byggeprosjekter	814,3	17,8	37,5	869,7
Omsetning og drift av fast eiendom	4 286,5	133,3	136,3	4 556,1
Tjenesteytende næringer	1 576,4	16,0	56,7	1 649,1
Lønnstakere o.a.	9 694,5	0,3	1 961,6	11 656,5
Andre	173,6	16,0	13,8	203,3
Sum	16 545,4	183,5	2 205,8	18 934,7

ENGASJEMENTER FORDELT PÅ GEOGRAFISK OMRÅDE

(NOK mill.)	Utlån til og fordringer på kunder	Garantier	Ubenyttede kredittram- mer	Sum engasje- menter	2015				
					Mislighold uten identifisert verdifall	Mislighold med identifisert verdifall	Brutto misligholdte engasje- menter	Individuelle ned- skrivninger	Netto misligholdte engasje- menter
Østlandet	11 882,7	49,1	1 552,6	13 484,4	31,0	74,8	105,8	53,9	51,9
Vestlandet	2 217,7	0,1	333,4	2 551,2	11,5	4,2	15,7	1,0	14,8
Sørlandet	200,1		35,3	235,4	3,1	1,9	5,1		5,0
Midt-Norge	375,0		55,1	430,1	0,5	1,3	1,8	0,4	1,5
Nord-Norge	298,8		43,3	342,1	0,6	0,4	1,1	0,4	0,6
Utlandet	84,8		9,1	94,0	4,0		4,1		4,1
Sum	15 059,2	49,2	2 028,9	17 137,2	50,7	82,8	133,5	55,7	77,9

ENGASJEMENTER FORDELT PÅ GEOGRAFISK OMRÅDE

2014					Mislighold uten identifisert verdifall	Mislighold med identifisert verdifall	Brutto misligholdte engasje- menter	Individuelle ned- skrivninger	Netto misligholdte engasje- menter
(NOK mill.)	Utlån til og fordringer på kunder	Garantier	Ubenyttede kredittram- mer	Sum engasje- menter					
Østlandet	11 820,9	88,8	1 621,6	13 531,3	25,3	58,1	83,4	29,5	53,8
Vestlandet	1 563,1	0,8	322,1	1 886,1	7,5	1,7	9,2	1,1	8,1
Sørlandet	143,5		32,3	175,8	1,9	1,9	3,9		3,8
Midt-Norge	392,4		54,2	446,6	1,8	1,8	3,6	0,9	2,7
Nord-Norge	206,6		44,3	250,9	4,1	0,4	4,5	0,3	4,2
Utlandet	66,7		8,4	75,0	0,2	0,1	0,3		0,3
Sum	14 193,2	89,6	2 082,9	16 365,7	40,8	64,0	104,8	31,9	73,0

SAMLET ENGASJEMENTSBELØP FORDELT ETTER GJENSTÅENDE LØPETID

2015				
(NOK mill.)	Utlån til og fordringer på kunder	Garantier	Ubenyttede kredittrammer	Sum engasjementer
Inntil 1 mnd	17,2			17,2
1 - 3 mnd	138,1		1,1	139,2
3 mnd - 1 år	459,9	3,5	41,8	505,1
1 - 5 år	1 471,3	45,8	305,3	1 822,4
over 5 år	12 972,7		1 680,7	14 653,4
Sum	15 059,2	49,2	2 028,9	17 137,2

2014				
(NOK mill.)	Utlån til og fordringer på kunder	Garantier	Ubenyttede kredittrammer	Sum engasjementer
Inntil 1 mnd	13,6			13,6
1 - 3 mnd	269,3	1,4	34,2	304,9
3 mnd - 1 år	1 260,3	38,7	23,0	1 322,0
1 - 5 år	2 084,3	47,3	302,5	2 434,1
over 5 år	10 565,7	2,2	1 723,3	12 291,2
Sum	14 193,2	89,6	2 082,9	16 365,7

ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE ENGASJEMENTER UTEN NEDSKRIVNING

(NOK mill.)	2015			Sum engasjementer
	Utlån til og fordringer på kunder	Garantier	Ubenyttede kredittrammer	
Forfalt 1 - 30 dager	373,9	17,8	1,6	393,3
Forfalt 31 - 60 dager	29,8		0,1	29,9
Forfalt 61 - 90 dager	15,9		0,1	16,0
Forfalt over 90 dager	50,7		0,4	51,1
Sum	470,4	17,8	2,2	490,3
Forfalte engasjementer over 90 dager fordelt på geografisk område:				
Østlandet	31,0		0,3	31,3
Vestlandet	11,5		0,1	11,6
Sørlandet	3,1			3,1
Midt-Norge	0,5			0,5
Nord-Norge	0,6			0,6
Utlandet	4,0			4,0
Sum	50,7	0,0	0,4	51,1

(NOK mill.)	2014			Sum engasjementer
	Utlån til og fordringer på kunder	Garantier	Ubenyttede kredittrammer	
Forfalt 1 - 30 dager	735,3		1,4	736,7
Forfalt 31 - 60 dager	88,5		0,4	88,9
Forfalt 61 - 90 dager	30,7		0,2	31,0
Forfalt over 90 dager	40,8		0,9	41,7
Sum	895,5	0,0	2,9	898,3
Forfalte engasjementer over 90 dager fordelt på geografisk område:				
Østlandet	25,3		0,6	25,9
Vestlandet	7,5		0,1	7,6
Sørlandet	1,9		0,1	2,0
Midt-Norge	1,8			1,8
Nord-Norge	4,1		0,1	4,2
Utlandet	0,2			0,2
Sum	40,8	0,0	0,9	41,7

Kun misligholdte engasjementer blir fordelt per geografisk område i denne oversikten. For forfalte engasjementer så benyttes det samme definisjon som i Kapitalkravsforskriften, men hvor antall dager i definisjonen tilsvarer aldersfordelingen.

Engasjementer vurderes som misligholdt

- når en en kreditt er overtrukket mer enn 90 dager
- når et nedbetalingslån har restanse mer enn 90 dager
- når et kredittkort har restanse mer enn 90 dager og det er overtrekk i forhold til kredittramme. Dersom det er avtalt nedbetalingsplan med kunden som er overholdt, vurderes overtrekket ikke som misligholdt.

Når en av de tre tilfellene beskrevet over inntreffer, skal engasjementet og resten av kundens engasjementer vurderes som misligholdt. Antall dager telles fra restansen er mer enn 2.000 kroner. Friskmelding av konto inntreffer når det ikke er restanse lenger. Ved rapporteringstidspunktet kan restansebeløpet være mindre enn 2.000 kroner.

KREDITTRISIKO OPPDELT ETTER KUNDEGRUPPER

2015							
(NOK mill.)	Misligholdte engasjementer med verdifall	Misligholdte engasjementer uten verdifall	Brutto misligholdte engasjementer	Individuelle nedskrivninger	Netto misligholdte engasjementer	Sum verdiendringer	Sum resultatførte verdiendringer i perioden
Utvikling av byggeprosjekter							
Omsetning og drift av fast eiendom	32,2		32,2	33,5	-1,3		24,0
Tjenesteytende næringer							
Lønnstakere o.a.	48,2	46,4	94,6	21,4	73,2		-0,2
Andre	2,4	4,3	6,7	0,8	5,9		0,0
Sum	82,8	50,7	133,5	55,7	77,9	0,0	23,8

2014							
(NOK mill.)	Misligholdte engasjementer med verdifall	Misligholdte engasjementer uten verdifall	Brutto misligholdte engasjementer	Individuelle nedskrivninger	Netto misligholdte engasjementer	Sum verdiendringer	Sum resultatførte verdiendringer i perioden
Utvikling av byggeprosjekter							
Omsetning og drift av fast eiendom	9,6		9,6	9,5	0,1		-41,5
Tjenesteytende næringer							
Lønnstakere o.a.	51,9	40,3	92,2	21,5	70,7		-6,2
Andre	2,5	0,5	3,0	0,8	2,2		-0,7
Sum	64,0	40,8	104,8	31,9	73,0	0,0	-48,5

OVERTATTE PANTSATTE EIENDELER

Ved mislighold vil Storebrand Bank ASA selge sikkerhetene eller overta eiendelene dersom det er mest hensiktsmessig. Banken har ingen overlatte eiendeler ved utgangen av 2015.

FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET (FVO)

(NOK mill.)	Utlån		Likviditetsportefølje	
	2015	2014	2015	2014
Balanseført verdi maksimal eksponering for kredittrisiko	1 214,8	988,8	4 922,6	6 181,7
Balanseført verdi av tilknyttede kredittderivater som reduserer kredittrisikoen (nettingsavtaler)				
Sikkerhetsstillelser				
Netto kredittrisiko	1 214,8	988,8	4 922,6	6 181,7
Årets endring i virkelig verdi av lån og fordringer på kunder som skyldes endringer i kredittrisiko	-0,7		-38,5	-3,4
Akkumulert endring i virkelig verdi av lån og fordringer på kunder som skyldes endringer i kredittrisiko	-15,6	-14,9	-21,3	17,2
Årets endring i virkelig verdi på tilknyttede kredittderivater				
Akkumulert endring i virkelig verdi på tilknyttede kredittderivater				

Fastrente utlån til kunder måles til virkelig verdi basert på verdsettingsteknikker. I verdsettingsteknikkene benyttes rentekurver hentet fra Reuters og kredittspreader for tilsvarende nye lån per utgangen av desember.

Finansielle eiendeler øremerkes til virkelig verdi over resultatet (FVO) ved førstegangsinnregning i de tilfeller en annen måling ville medført inkonsistens i resultatregnskapet. På de papirer der det finnes objektive markedspriser benyttes disse. For de resterende papirene benyttes verdsettelsesteknikker hvor det benyttes rentekurver fra Reuters og kredittspreader fra eksterne leverandører.

FINANSIELLE FORPLIKTELSE TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET (FVO)

(NOK mill.)	2015	2014
Årets endring i virkelig verdi på forpliktelser som skyldes endringer i kredittrisiko		0,4
Differanse mellom forpliktelsesens balanseførte verdi og det kontraktsmessige beløpet ved forfall		
Akkumulert endring i virkelig verdi på forpliktelser som skyldes endringer i kredittrisiko		
Differanse mellom forpliktelsesens balanseførte verdi og det kontraktsmessige beløpet ved forfall		

KREDITTRISIKO FOR DERIVATER

Formålet med bruk av finansielle derivater er å avdekke og redusere valuta- og renterisiko. Motpartsrisiko i forbindelse med handelen av finansielle derivater inngår under kredittrisiko. Bankens risikostراتيجier og policyer setter rammer for hvor mye kredittrisiko bankkonsernet er villig til å akseptere. Storebrand Bank ASA sikrer alle kundederivathandlene ved å gjøre motforretninger i derivater for å minimere valuta- og renteeksponeringen.

Tabellen viser brutto eksponering, banken har kun sikkerhet for kredittrisikoen mot ikke-finansielle foretak. Nettoeksponering for 2015 er 81,6 millioner kroner, se note 25.

KREDITTRISIKO FORDELT PÅ MOTPART

(NOK mill.)	AAA Virkelig verdi	AA Virkelig verdi	A Virkelig verdi	BBB Virkelig verdi	Ikke ratet Virkelig verdi	Sum 2015 Virkelig verdi	Sum 2014 Virkelig verdi
Norge		27,1	7,2	215,3		249,6	504,4
Sverige						0,0	6,7
Danmark			0,2			0,2	0,7
Sum	0,0	27,1	7,4	215,3	0,0	249,8	511,7

Ratingklasser er basert på Standard & Poors.

Verdiendringer:							
Sum verdiendringer balanse		27,1	7,4	215,3		249,8	511,7
Resultatførte verdiendringer i perioden		-23,3	-18,8	-219,8		-262,0	66,3

AKSJEOPSJONER, RENTESWAPPER, VALUTARENTESWAPPER OG TERMINKONTRAKTER

Derivater inngås for sikringsformål. Derivatforretninger er inngått med motparter som er ratet til "investment grade".

Note 05 | Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at selskapet ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

RISIKOSTYRING

Risikostrategien setter overordnede rammer for hvor mye likviditetsrisiko banken er villig til å akseptere. Policy for likviditetsrisiko beskriver prinsipper for likviditetsstyring og spesifiserer stresstesting, minimums likviditetsbeholdning og indikatorer for måling av likviditetsrisiko. I tillegg utarbeider Treasury-avdelingen årlig en fundingstrategi og fundingplan som legger overordnede rammer for bankens fundingvirksomhet.

Stresstester benyttes for å synliggjøre forventete effekter av ulike scenarioer på balansen og på kontantstrømmer. Resultater fra stresstestene legges til grunn når rammer for likviditetsrisiko vurderes. Det utarbeides årlig en beredskapsplan for å sikre god håndtering av likviditetssituasjonen i stressede perioder.

Treasury-funksjonen er ansvarlig for bankens likviditetsstyring, og Middle Office overvåker og rapporterer utnyttelse av rammer ift. likviditetspolicy.

RISIKOKONTROLL

Risikokontroll av likviditetsrisiko gjennomføres blant annet gjennom månedlige rapporteringer av likviditetsindikatorer og oppfølging av utviklingen i forfallsprofil. Begge deler inngår i CROs løpende rapportering til styret. Likviditetsindikatorer som følges er beskrevet i likviditetsrisikopolisy. Middle Office kontrollerer handler Treasury gjennomfører i etterkant for å sjekke om handlene er iht. gjeldende policyregler.

UDISKONTERTE KONTANTSTRØMMER FINANSIELLE FORPLIKTELSE

(NOK mill.)	0 - 6 mnd	6 mnd - 12 mnd	1 - 3 år	3 - 5 år	Over 5 år	Sum	Balanseført verdi
Gjeld til kredittinstitusjoner	726,3					726,3	726,3
Innskudd fra og gjeld til kunder	17 835,0					17 835,0	17 835,0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdi- papirer	811,8	35,8	1 465,7	930,1		3 243,4	2 704,3
Annen gjeld	292,8					292,8	292,8
Ansvarlig lånekapital	5,5	5,4	159,4	127,7		298,0	277,0
Ubenyttede kredittrammer	3 728,3					3 728,3	
Lånetilsagn	1 981,3					1 981,3	
Sum finansielle forpliktelser 2015	25 380,9	41,2	1 625,1	1 057,8	0,0	28 105,0	21 835,3
Derivater knyttet til innlån 31.12.2015	-0,4	0,3	-0,9	-1,1	0,3	-1,8	-81,5
Sum finansielle forpliktelser 2014	24 818,7	149,3	1 989,7	695,6	11,7	27 665,0	23 449,1

Beløpene inkluderer opptjente renter.

Forfallsoversikten er inkludert renter. For å beregne rentekostnadene for innlån med FRN betingelser benyttes implisitte forward renter basert på yieldkurven den 31.12.2015. Det er benyttet call dato som forfallsdato på de innlån som har call-dato. Av ubenyttede kredittrammer gjelder 1 685 millioner kroner Storebrand Boligkreditt AS. Innskudd fra og gjeld til kunder er innskudd uten binding, eller innskudd med binding under 6 mnd.

SPESIFIKASJON AV ANSVARLIG LÅNEKAPITAL *)

(NOK mill.)							Balanseført verdi
ISIN NUMMER	Utstedende selskap	Netto pålydende	Valuta	Rente	Call-dato		
Tidsbegrenset ansvarlig lån							
NO0010641657	Storebrand Bank ASA	150,0	NOK	Flytende	12.04.2017		151,2
NO0010714314	Storebrand Bank ASA	125,0	NOK	Flytende	09.07.2019		125,8
Sum ansvarlig lånekapital 2015							277,0
Sum ansvarlig lånekapital 2014							511,6

*) Fondsobligasjoner er omklassifisert til egenkapital med virkning fra 2. kvartal 2015. Se Konsolidert oppstilling over endring i egenkapital for mer informasjon.

SPESIFIKASJON AV GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER

(NOK mill.)	2015	2014
Sum gjeld til kredittinst. uten avtalt løpetid til amortisert kost	322,2	325,9
Repo avtaler, forfall 2016	404,1	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid til virkelig verdi (FVO)	404,1	0,0
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	726,3	325,9

SPESIFIKASJON AV CERTIFIKATGJELD OG OBLIGASJONSGJELD

(NOK mill.)						Balanse-
ISIN NUMMER	Utstedende selskap	Netto pålydende	Valuta	Rente	Forfall	ført verdi
Obligasjoner						
NO0010513237	Storebrand Bank ASA	265,0	NOK	Fast	25.05.2016	278,1
NO0010660806	Storebrand Bank ASA	300,0	NOK	Fast	08.10.2019	321,9
NO0010670979	Storebrand Bank ASA	100,0	NOK	Flytende	29.01.2016	100,3
NO0010641079	Storebrand Bank ASA	800,0	NOK	Flytende	27.03.2017	800,8
NO0010662752	Storebrand Bank ASA	300,0	NOK	Flytende	13.11.2017	300,9
NO0010751316	Storebrand Bank ASA	300,0	NOK	Flytende	09.11.2018	300,5
NO0010729387	Storebrand Bank ASA	600,0	NOK	Flytende	14.01.2020	601,7
Sum sertifikatgjeld og obligasjonsgjeld 2015						2 704,3
Sum sertifikatgjeld og obligasjonsgjeld 2014						2 677,2

Til inngåtte låneavtaler er det knyttet standard covenantskrav. Storebrand Bank ASA har i 2015 innfridd alle betingelser og vilkår i henhold til inngåtte låneavtaler.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for endring i verdier som skyldes at finansmarkedspriser eller volatilitet avviker fra det som er forventet.

RISIKOSTYRING

Risikostrategien setter overordnede rammer for markedsrisiko som knytter seg i hovedsak til bankens langsiktige investeringer i egenkapitalinstrumenter og rentepapirer. Banken er i mindre grad eksponert for valutarisiko.

Policyer for markedsrisiko angir grenser for den markedsrisikoen banken er villig til å akseptere. Bankens markedsrisiko styres og kontrolleres hovedsaklig gjennom daglig oppfølging av risikoeksponeringer ift. policyene og løpende analyser av utestående posisjoner.

Rammene for eksponering gjennomgås og fornyes av styret minimum én gang per år. Størrelsen på rammene fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av markedsbevegelser.

RISIKOKONTROLL

Middle Office har ansvaret for den løpende, uavhengige overvåkingen av markedsrisikoen. Risikokontroll av markedsrisiko gjennomføres blant annet gjennom månedlige rapporteringer av indikatorer for markedsrisiko. Markedsrisikoindikatorer som følges, er beskrevet i renterisikopolisy og valutarisikopolisy, og inngår i CROs løpende rapportering til styret.

Ved endringer i markedsrisiko som inntreffer i løpet av 1 år vil innvirkning for resultat og egenkapital bli som fremstilt nedenfor basert på balansen per 31.12.2015:

Innvirkning på regnskapsmessige inntekter

(NOK mill.)

	Beløp
Renter -1,0%	5,9
Renter +1,0%	-5,9

Innvirkning på regnskapsmessig resultat/egenkapital ¹⁾

(NOK mill.)

	Beløp
Renter -1,0%	5,9
Renter +1,0%	-5,9

1) Før skatteeffekter

Økonomisk renterisiko

(NOK mill.)

	Beløp
Renter -1,0%	10,2
Renter +1,0%	-10,2

Noten viser den regnskapsmessige effekten over en 12 måneders periode samt den umiddelbare økonomiske effekt av en umiddelbar parallell renteendring på henholdsvis + 1,0%-poeng og - 1,0%-poeng. Ved beregning av den regnskapsmessige risikoen er det tatt hensyn til den engangseffekt en slik umiddelbar renteendring har på de poster som føres til virkelig verdi og sikringsverdi og på de effekter renteendringen har på resultatet for gjenværende rentedurasjonsperiode før renteendringen får inntekts-/og kostnads-messig effekt. Poster som påvirkes av engangseffekter og som føres til virkelig verdi er investeringsporteføljen, utlån til fastrente, gjenkjøpsavtaler (repo'er) og derivater. Poster som påvirkes av engangseffekter og som sikringsbokføres er innlån med fastrente. Ved beregning av den økonomiske effekt er det sett på endring i markedsverdi på alle poster på balansen som en slik umiddelbar renteendring vil medføre.

Se også note 26 vedrørende valutaeksponering.

Operasjonell risiko

OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risiko for økonomisk tap, svekket omdømme eller sanksjoner knyttet til brudd på internt eller eksternt regelverk som følge av ineffektive, utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eksterne hendelser eller at regler og retningslinjer ikke etterleves.

RISIKOSTYRING

I Storebrand-konsernet er operasjonell risikostyring og etterlevelse av lover, forskrifter og internt regelverk en integrert del av ledelsesansvaret for alle ledere. Risikovurderinger registreres og dokumenteres fortløpende i Easy Risk Manager (ERM, et risikostyringssystem levert av Det Norske Veritas).

RISIKOKONTROLL

CRO støtter ledergruppen i prosessen og har ansvar for å sammenstille og rapportere områdets risikobilde, følge opp forbedringstiltak og kontrollere at risikoregistreringen er oppdatert i ERM. Resultater av risikovurderingsprosessen rapporteres til styret.

For å kunne identifisere problemområder internt har banken implementert rutiner for løpende rapportering av hendelser til CRO, som er ansvarlig for loggføring og oppfølging av meldte hendelser. CRO gjennomgår de vesentligste hendelsene med styret.

I forbindelse med måneds-, kvartals- og årsregnskapene foretar Middle Office flere kontroller og avstemminger for å kontrollere og redusere den operasjonelle risikoen. I tillegg gjennomfører compliancefunksjonen og internrevisor stikkprøver innenfor en rekke av de viktigste arbeidsprosesser. Resultatene av disse rapporteres til ledelsen og styret.

COMPLIANCE RISIKO

Compliancerisiko er risikoen for at selskapet pådrar seg økonomisk tap eller offentlige sanksjoner som følge av manglende etterlevelse av eksternt og internt regelverk.

RISIKOSTYRING

Compliancerisiko i Storebrand Bank styres gjennom instruks for compliance. Compliancefunksjonens hovedansvar er å understøtte foretakets styre og ledelse i arbeidet med å etterleve relevante lov og forskriftsbestemmelser ved å selvstendig og uavhengig identifisere, vurdere, overvåke og rapportere compliancerisiko. Funksjonen skal arbeide forebyggende gjennom rådgivning og sikring av at det er etablert effektive prosesser for informasjon og implementering av gjeldende og fremtidig regelverk. Compliancefunksjonen skal ha en risikobasert tilnærming.

RISIKOKONTROLL

Compliancefunksjonen gjennomfører kontrollaktiviteter for å påse faktisk etterlevelse.

Verdsettelse av finansielle instrumenter

Storebrand Bank ASA gjennomfører en omfattende prosess for å sikre en mest mulig markedsriktig verdifastsettelse av finansielle instrumenter. Børsnoterte finansielle instrumenter verdsettes basert på offisielle sluttkurser fra børs innhentet gjennom Reuters og Bloomberg. Obligasjoner verdsettes som hovedregel basert på innhentede kurser fra Reuters og Bloomberg. Obligasjoner som ikke kvoteres regelmessig vil normalt verdsettes basert på anerkjente teoretiske modeller. Sistnevnte gjelder i særlig grad obligasjoner denominert i norske kroner. Som grunnlag for slik verdsettelse benyttes diskonteringsrenter bestående av swaprenter tillagt en kredittpremie. Kredittpremien vil oftest være utstederspesifikk, og normalt basert på konsensus av kredittspreader kvotert av et utvalg meglerforetak.

Unoterte derivater, herunder primært rente- og valutainstrumenter, verdsettes også teoretisk. Pengemarkedsrenter, swaprenter, valutakurser og volatiliteter som danner grunnlag for verdsettelse hentes fra Reuters, Bloomberg og Norges Bank.

Storebrand Bank ASA gjennomfører løpende kontroll for å sikre kvaliteten på innhentede markedsdata fra eksterne kilder. Slike kontroller vil generelt omfatte sammenligning av multiple kilder samt kontroll og rimelighetsvurdering av unormale endringer.

Storebrand konsernet kategoriserer finansielle instrumenter som verdsettes til virkelig verdi på tre forskjellige nivåer som er nærmere beskrevet nedenfor. Nivåene gir uttrykk for ulik grad av likviditet og ulike målemetoder. Selskapet har etablert verdsettelsesmodeller for å fange opp informasjon fra et bredt utvalg med godt informerte kilder med henblikk på å minimere usikkerhet knyttet til verdsettelsen.

Verdien av fastrenteutlåne fastsettes ved at avtalte kontantstrømmer neddiskonteres over gjenværendeløpetid med gjeldene diskonteringsfaktor justert for markedsspread.

Diskonteringsfaktoren som benyttes tar utgangspunkt i en swaprente (mid swap) med en løpetid som tilsvarer gjenværende bindingstid på underliggende. Markedsspread som benyttes på balansedag fastsettes ved å vurdere av markedsforskjellene, markedspris og tilhørende swaprente.

Under aksjer er det primært investering i VISA Norge FLI verdsatt basert på informasjon om gjennomføring av transaksjon mellom VISA Europa LTd og VISA Inc. Det foreligger stor usikkerhet knyttet til verdien, både hva gjelder gjennomføring av transaksjonen, andel som tilfaller Visa Norge og andelen som tilfaller Storebrand Bank ASA. Det er også knyttet betydelig usikkerhet til hva verdien av medlemskapet i Visa Norge er verdt i ett tilfelle der transaksjonen ikke blir gjennomført.

SENSITIVITETSVURDERING

	Fastrenteutlån til kunder		Aksjer	
	Endring markedsspread		Endring verdi	
Økning/reduksjon i virkelig verdi	+ 10 bp	- 10 bp	+ 25 bp	- 25 bp
Endring virkelig verdi per 31.12.2015 (NOK Mill.)	-3,9	3,9	0,2	-0,2
Endring virkelig verdi per 31.12.2014 (NOK Mill.)	-2,7	2,7		

Nivå 1: Finansielle instrumenter der verdsettelse er basert på kvoterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler
Obligasjoner, sertifikater eller tilsvarende instrumenter utstedt av nasjonal stat er generelt klassifisert på nivå 1. Når det gjelder derivater vil standardiserte aksjeindeks- og rentefutures omfattes på dette nivå.

Nivå 2: Finansielle instrumenter der verdsettelse er basert på observerbar markedsinformasjon ikke omfattet av nivå 1
Denne kategorien omfatter finansielle instrumenter som verdsettes basert på markedsinformasjon som kan være direkte observerbar eller indirekte observerbar. Markedsinformasjon som er indirekte observerbar innebærer at prisene kan være avledet fra observerbare relaterte markeder. Nivå 2 omfatter aksjer eller tilsvarende egenkapitalinstrumenter der markedskurser er tilgjengelig, men der omsetningsvolum er for begrenset til å oppfylle kriteriet for nivå 1. Normalt vil aksjene på dette nivå være omsatt i løpet av siste måned. Obligasjoner og tilsvarende instrumenter er generelt klassifisert på dette nivå. Videre er rente- og valutaswap'er, ikke-standardiserte rente- og valutaderivater klassifisert på nivå 2.

Nivå 3: Finansielle instrumenter der verdsettelse er basert på informasjon som ikke er observerbar iht nivå 2
Investeringer klassifisert på nivå 3 omfatter primært fastrenteutlån.

SPESIFIKASJON AV FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Virkelig verdi 31.12.2015	Virkelig verdi 31.12.2014	Balanseført verdi 31.12.2015	Balanseført verdi 31.12.2014
	Kvoterte priser	Observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger				
(NOK mill.)							
Finansielle eiendeler							
Obligasjoner klassifisert som utlån og fordring		781,7		781,7	1 013,5	780,7	1 006,7
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner, amortisert kost		2 094,8		2 094,8	2 848,2	2 094,8	2 848,2
Utlån til kunder, amortisert kost		11 414,2	2 314,2	13 728,4	13 078,6	13 759,7	13 153,4
Sum virkelig verdi 31.12.2015		14 290,7	2 314,2	16 604,9			
Sum virkelig verdi 31.12.2014		16 940,3			16 940,3		
Finansielle forpliktelser							
Gjeld til kredittinstitusjoner, amortisert kost		322,2		322,2	325,9	322,2	325,9
Innskudd fra kunder, amortisert kost		17 835,0		17 835,0	19 366,1	17 835,0	19 366,1
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, amortisert kost		2 715,8		2 715,8	2 738,9	2 704,3	2 677,2
Ansvarlig lånekapital, amortisert kost		277,0		277,0	523,0	277,0	511,6
Sum virkelig verdi 31.12.2015		21 149,9		21 149,9			
Sum virkelig verdi 31.12.2014		22 953,8			22 953,8		

SPESIFIKASJON AV FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

(NOK mill.)	Kvoterte priser	Observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger	Balanse- ført verdi 31.12.2015	Balanse- ført verdi 31.12.2014
Aksjer og andeler	1,6	9,0		10,6	2,0
Sum aksjer 31.12.2014		2,0			
Utlån til kunder			1 214,8	1 214,8	988,8
Sum utlån til kunder 31.12.2014			988,8		
Stat og statsgaranterte obligasjoner		219,2		219,2	1 000,7
Finans- og foretaksobligasjoner		196,5		196,5	
Verdipapiriserte obligasjoner		4 506,8		4 506,8	5 181,1
Sum obligasjoner	0,0	4 922,6	0,0	4 922,6	
Sum obligasjoner 31.12.2014		6 181,7			6 181,7
Rentederivater		-81,6		-81,6	-33,4
Valutaderivater		0,2		0,2	
Sum derivater	0,0	-81,5	0,0	-81,5	
herav derivater med positiv markedsverdi		249,8		249,8	511,7
herav derivater med negativ markedsverdi		-331,3		-331,3	-545,1
Sum derivater 31.12.2014		-33,4			-33,4
Spesifikasjon av finansielle forpliktelser til virkelig verdi					
Gjeld til kredittinstitusjoner		404,1		404,1	0,0
Sum gjeld til kredittinstitusjoner 31.12.2014		0,0			

Det er ingen bevegelser mellom kvoterte priser og observerbare forutsetninger for de ulike finansielle instrumentene i året.

SPESIFIKASJON AV FINANSIELLE INSTRUMENTER ETTER VERDSETTELSESTEKNIKKER (IKKE OBSERVERBARE FORUTSETNINGER)

(NOK mill.)	Aksjer	Utlån til kunder
Balanse 1.1.2015		988,8
Netto gevinster/tap på finansielle instrumenter	9,0	-6,7
Tilgang/kjøp		553,2
Salg/forfalte oppgjør		-320,4
Overført fra observerbare forutsetninger til ikke observerbare forutsetninger		
Omregningsdifferanser utenlandsk valuta		
Annet		
Balanse 31.12.2015	9,0	1 214,8

Note
09

Segment

Ledelsens segmentrapportering for Storebrand Bank gjøres kun på konsernnivå. Se note 9 under Storebrand Bank Konsern.

Note
10

Netto inntekter fra finansielle instrumenter

NETTO RENTEINNTEKTER

(NOK mill.)	2015	2014
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	46,1	68,2
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	460,1	681,2
Renter og lignende innt. av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende papirer	110,4	142,4
Andre renteinntekter og lignende inntekter	5,7	7,3
Sum renteinntekter *)	622,3	899,2
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	-7,2	-12,8
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	-303,6	-508,4
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	-72,6	-101,9
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	-14,7	-31,2
Andre rentekostnader og lignende kostnader	-16,2	-17,6
Sum rentekostnader **)	-414,2	-671,8
Sum netto renteinntekter	208,1	227,4
<i>*) Herav sum renteinntekter for utlån mv. som ikke vurderes til virkelig verdi</i>	801,7	1 147,5
<i>***) Herav sum rentekostnader for innskudd mv. som ikke vurderes til virkelig verdi</i>	-571,7	-861,9

RENTEKOSTNADER OG VERDIENDRINGER PÅ INNLÅN TIL VIRKELIG VERDI (FVO):

(NOK mill.)	2015	2014
Rentekostnader innlån FVO	-0,9	-4,3
Verdiendringer innlån FVO		0,4
Netto kostnader innlån til virkelig verdi (FVO)	-0,9	-3,9

NETTO INNTEKTER OG GEVINSTER FRA FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE:

(NOK mill.)	2015	2014
Aksjer og andeler		
Mottatt utbytte av aksjer og andeler	0,3	
Netto gevinst/tap ved realisasjon av aksjer og andeler		0,1
Netto endring virkelig verdi aksjer og andeler	-0,3	0,2
Sum gevinst/tap på aksjer og andeler, FVO	0,1	0,2
Sertifikater og obligasjoner		
Realiserte gevinst/tap på sertifikater og obligasjoner, FVO	-8,9	18,5
Urealiserte gevinst/tap på sertifikater og obligasjoner, FVO	-38,5	-3,4
Sum gevinst/tap på sertifikater og obligasjoner, FVO	-47,4	15,2
Utlån til kunder		
Urealisert gevinst/tap på utlån til kunder, FVO	-7,0	19,6
Sum gevinst/tap på utlån til kunder, FVO	-7,0	19,6
Gjeld til kredittinstitusjoner og andre innlån		
Realisert gevinst/tap på gjeld til kredittinstitusjoner og andre innlån, FVO		
Urealisert gevinst/tap på gjeld til kredittinstitusjoner og andre innlån, FVO	-0,4	0,4
Sum gevinst/tap på gjeld til kredittinstitusjoner og andre innlån, FVO	-0,4	0,4
Finansielle derivater og valuta		
Realiserte gevinster/tap på finansielle derivater, holdt for omsetning	66,0	23,3
Urealiserte gevinster/tap på finansielle derivater, holdt for omsetning	-25,2	-71,5
Sum finansielle derivater og valuta	40,8	-48,2
Netto inntekter og gevinster fra finansielle instrumenter til virkelig verdi	-13,9	-12,8
Virkelig verdi sikring		
Realisert gevinst/tap på derivater og obligasjoner, virkelig verdi sikring	-0,8	27,6
Urealisert gevinst/tap på derivater og obligasjoner, virkelig verdi sikring	3,0	0,3
Netto gevinst/tap fra finansielle instrumenter virkelig verdi sikring	2,2	27,9
Sertifikater og obligasjoner		
Realisert gevinst/tap på sertifikater og obligasjoner til amortisert kost		5,8
Sum gevinst/tap på sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	0,0	5,8
Utstedte obligasjoner		
Realisert gevinst/tap på utstedte obligasjoner til amortisert kost	-24,2	-8,2
Sum gevinst/tap på utstedte obligasjoner til amortisert kost	-24,2	-8,2
Netto inntekter og gevinster fra finansielle instrumenter til amortisert kost	-24,2	-2,4
Netto inntekter og gevinster fra finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi	-35,9	12,7
Netto gevinst/tap på eiendeler til virkelig verdi:		
Eiendeler øremerket til virkelig verdi ved førstegangsinnregning	-43,1	34,7
Eiendeler klassifisert som holdt for omsetning	31,6	-15,0
Endringer i virkelig verdi på eiendeler som skyldes endring i kredittrisiko	-36,9	2,3
Netto gevinst/tap på forpliktelser til virkelig verdi:		
Forpliktelser øremerket til virkelig verdi ved førstegangsinnregning		0,4
Forpliktelser klassifisert som holdt for omsetning		

Noten inkluderer gevinst/tap på investeringer i obligasjoner og sertifikater, alle finansielle derivater, utlån vurdert til virkelig verdi, innlån vurdert til virkelig verdi, resultateffekt av virkelig verdi sikring og alle utstedte sertifikater og obligasjoner. Øvrige finansielle instrumenter er ikke inkludert.

Note 11 | Provisjoner

(NOK mill.)	2015	2014
Gebyrer bankvirksomhet	36,5	42,8
Provisjoner spareprodukter	10,2	21,9
Gebyrer og forvaltning utlån	27,7	19,2
Sum provisjonsinntekter *)	74,4	83,8
Gebyrer og provisjoner bankvirksomhet	-8,9	-10,4
Provisjoner spareprodukter	-1,6	-4,1
Øvrige gebyrer	-0,9	-0,4
Sum provisjonskostnader **)	-11,4	-14,9
Netto provisjonsinntekter	63,0	68,9
*) Herav sum provisjonsinntekter fra balanseførte finansielle eiendeler og forpliktelser som ikke vurderes til virkelig verdi	64,2	61,9
**) Herav sum provisjonskostnader fra balanseførte finansielle eiendeler og forpliktelser som ikke vurderes til virkelig verdi	-8,9	-10,4

Øvrige provisjonsinntekter og provisjonskostnader kan relateres til kjøpte og solgte tjenester.

Note 12 | Andre inntekter

(NOK mill.)	2015	2014
Gevinst/tap ved salg av konsernselskap og tilknyttede selskap		-10,5
Konsernbidrag fra datterselskap	101,6	223,4
Andre driftsinntekter	1,5	1,2
Sum andre driftsinntekter	103,2	214,1

Note 13 | Godtgjørelse til ekstern revisor

(NOK mill.)	2015	2014
Lovpålagt revisjon	1 272	739
Andre attestasjonstjenester		97
Andre tjenester utenfor revisjonen	62	30
Sum	1 334	867

All godtgjørelse til lovpålagt revisjon gjelder Deloitte AS.

Note 14 | Driftskostnader

(NOK mill.)	2015	2014
Ordinære lønnskostnader	-89,5	-98,0
Arbeidsgiveravgift	-11,5	-11,1
Øvrige personalkostnader	-4,5	-6,5
Pensjonskostnader (se note 15) ¹⁾	-11,4	42,6
Sum lønn og personalkostnader	-117,0	-73,0
IT kostnader	-45,7	-49,0
Trykksaker, porto og lignende	-1,3	-2,0
Reise, representasjon, kurs, møter	-2,2	-1,3
Øvrige salgs- og informasjonskostnader	-1,4	-1,3
Sum administrasjonskostnader	-50,5	-53,7
Avskrivninger og nedskrivninger driftsmidler og immaterielle eiendeler	-26,4	-21,6
Kjøpte personaltjenester (se note 13)	-8,3	-9,8
Husleie og husværekostnader	-9,8	-10,1
Kjøpte tjenester fra konsernet ²⁾	-42,9	-55,4
Øvrige driftskostnader	-8,4	-16,9
Sum andre driftskostnader	-95,9	-113,7
Sum driftskostnader	-263,3	-240,3

1) Positiv pensjonskostnad i 2014 skyldes inntektsføring på 44,5 millioner kroner vedrørende fraregning av pensjonsordning for ansatte som følge av beslutning om å avvikle ytelsesordningen (se note 15).

2) Kjøpte tjenester fra konsernet inneholder kostnader vedrørende bankproduksjon, IT-tjenester, felles administrative funksjoner, økonomi- og juridiske tjenester, markedsføringsaktiviteter, personal og kompetanseutvikling, innkjøpsfunksjon, informasjonstjenester samt sparerådgivning.

Note 15 | Pensjoner

Storebrandkonsernet har landspesifikke pensjonsordninger. De ansatte i Storebrand i Norge har med virkning fra 1. januar 2015 en innskuddsbasert pensjonsordning for alderspensjon. Frem til utgangen av 2014 hadde Storebrand i Norge både en innskuddsbasert og en ytelsesbasert pensjonsordning avhengig av tidspunkt for ansettelse i konsernet. Effekten av endringen i pensjonsordningen ble innregnet i årsregnskapet 2014.

Premiesatser og innhold for innskuddspensjonsordningen er følgende:

- Sparingen starter fra første lønnskroner
- Sparesats på 7 prosent av lønn fra 0 til 12 G (Grunnbeløp utgjør kr 90.068 pr 31.12.15)
- I tillegg spares 13 prosent av lønn mellom 7,1 til 12 G
- Sparesats for lønn over 12 G er 20 prosent

Alle som er medlemmer i pensjonsordningene har en tilknyttet barne-, etterlatte- og uføredækning, som regnskapsføres som en ytelsesbasert pensjonsordning. Det foreligger også ytelsesforpliktelser i balansen knyttet til driftspensjoner for enkelte tidligere ansatte og tidligere styremedlemmer. For ansatte og tidligere ansatte som har hatt lønn over 12G frem til 31.12.2014 ble det gitt et tilbud om kontantutløsning av de opptjente rettigheter, med utbetaling i starten av 2015. For ansatte i konsernledelsen blir denne utbetalingen fordelt over 5 år.

De norske selskapene er med i Fellesordningen for avtalefestet pensjon AFP. Den private AFP-ordningen gir et livslangt tillegg til den ordinære pensjonen og er en flerforetaksordning pensjonsordning, men det foreligger ikke tilgjengelig pålitelig informasjon for innregning av forpliktelsen i balansen. Ordningen blir finansiert gjennom årlig premie som fastsettes som en prosent av lønn mellom 1 og 7,1G, og premiesatsen i 2015 var på 2,4 %. De ansatte i Storebrand i Norge som er født før 1. januar 1956 kan velge mellom å ta ut AFP eller gå av ved 65 års alder og motta en driftspensjon fra foretaket frem til fylte 67 år. De ansatte kan velge å ta ut fra AFP-ordningen fra og med fylte 62 år og fortsette å stå i jobb.

AVSTEMMING AV EIENDELER OG GJELD BOKFØRT I BALANSEN

(NOK mill.)	2015	2014
Nåverdi av forsikret pensjonsforpliktelse inkl. arbeidsgiveravgift	40,2	35,4
Virkelig verdi på pensjonsmidler	-32,1	-33,5
Netto pensjonsforpliktelse/midler forsikret ordning	8,1	1,9
Nåverdi av uforsikret pensjonsforpliktelse	17,1	28,9
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	25,3	30,8

Inkl. arbeidsgiveravgift på netto underfinansiert forpliktelse som inngår i bruttoforpliktelse.

BOKFØRT I BALANSEN

(NOK mill.)	2015	2014
Pensjonseiendel		
Pensjonsforpliktelser	25,3	30,8

ENDRINGENE I DEN YTELSEBASERTE PENSJONSFORPLIKTELSEN I LØPET AV ÅRET

(NOK mill.)	2015	2014
Netto pensjonsforpliktelse 1.1 inkl avsatt arbeidsgiveravgift	64,3	167,1
Periodens pensjonsopptjening inklusive avsatt arbeidsgiveravgift	2,8	8,8
Rentekostnader på forpliktelsen	1,7	7,0
Estimatavik	3,9	29,2
Utbetalt pensjon	-14,6	-6,8
Tilbakeføring arbeidsgiveravgift	-0,7	-1,6
Planendring / endring av pensjonsordning		-139,3
Netto pensjonsforpliktelse 31.12.	57,4	64,3

ENDRINGENE I PENSJONSMIDLENES VIRKELIGE VERDI

(NOK mill.)	2015	2014
Virkelig verdi av pensjonsmidler 1.1	33,5	109,3
Forventet avkastning	0,9	3,6
Estimatavik	-6,3	-5,9
Innbetalt premie	4,9	11,5
Utbetalte pensjoner	-1,0	-2,4
Planendringer/endring pensjonsordning/oppgjør		-82,6
Netto pensjonsmidler 31.12.	32,1	33,5
Forventede innbetalinger av premie (ytelse) i 2016:	0,5	
Forventede innbetalinger av premie (innskudd) i 2016:	7,2	
Forventede innbetalinger AFP i 2016:	1,8	
Forventede utbetalinger over drift (usikret ordning) i 2016:	2,0	

PENSJONSMIDLER ER BASERT PÅ STOREBRAND LIVSFORSIKRING/SPPS FINANSIELLE MIDLER SOM HAR FØLGENDE SAMMENSETNING 31.12:

	2015	2014
Bygninger og fast eiendom	12 %	10 %
Obligasjoner til amortisert kost	45 %	40 %
Aksjer og andeler	11 %	15 %
Obligasjoner	27 %	28 %
Sertifikater	4 %	8 %
Sum	100 %	100 %
Tabellen viser prosentvis plassering av pensjonsmidlene ved utgangen av året som administreres av Storebrand Livsforsikring. Finansielle instrumenter verdsettes på tre forskjellige nivåer.		
Bokført (realisert) avkastning av eiendelene	5,4 %	5,4 %

NETTO PENSJONSKOSTNAD I RESULTATREGNSKAPET, SPESIFISERT SOM FØLGER:

(NOK mill.)	2015	2014
Periodens pensjonsopptjening inkl avsatt arbeidsgiveravgift	2,8	8,8
Rentekostnader på forpliktelsen	0,8	3,4
Planendring		-56,7
Sum ytelsesbaserte ordninger	3,6	-44,5
Periodens kostnad til innskuddsordninger	6,6	1,0
Periodens kostnad til AFP	1,1	0,9
Netto pensjonskostnad resultatført i perioden	11,4	-42,6

Netto pensjonskostnad inkluderer arbeidsgiveravgift og inngår i driftskostnader. Se note 14.

ANALYSE AV AKTUARIELT TAP (GEVINST) I PERIODEN

(NOK mill.)	2015
Tap (gevinst) - endring i diskonteringsrenten	
Tap (gevinst) - endring i andre økonomiske forutsetninger	
Tap (gevinst) - endring i tabell for dødelighet	
Tap (gevinst) - endring i andre demografiske forutsetninger	
Tap (gevinst) - opplevd DBO	8,3
Tap (gevinst) - opplevd Pensjonsmidler	6,0
Investerings-/administrasjonskostnader	0,3
Øvre grense pensjonsmidler	
Aktuarielt tap (gevinst) i perioden	14,6

HOVEDFORUTSETNINGER BENYTTET I BEREGNINGENE AV NETTO PENSJONSFORPLIKTELSE

	31.12.2015	31.12.2014
Diskonteringsrente	2,7 %	3,0 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler i regnskapsperioden	3,0 %	3,0 %
Forventet lønnsvekst	2,25 %	3,0 %
Forventet årlig regulering folketrygd	2,25 %	3,0 %
Forventet årlig regulering utbetaling av pensjoner	0,0 %	0,1 %
Uførhetstabell	KU	KU
Dødelighetstabell	K2013BE	K2013BE

ØKONOMISKE FORUTSETNINGER:

Fastsettelse av økonomiske forutsetninger er basert på reglene i IAS 19. Det vil særlig være betydelig usikkerhet knyttet til langsiktige antagelser som fremtidig inflasjon, realrente, reallønnsvekst og G-regulering.

Det er i Norge benyttet en diskonteringsrente fastsatt med utgangspunkt i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Basert på observert markeds- og volumutvikling må det norske OMF-markedet etter Storebrands oppfatning defineres som et dypt marked.

Ved fastsettelse av økonomiske forutsetninger vurderes også bedriftsspesifikke forhold herunder forventet vekst i direkte lønn.

AKTUARIELLE FORUTSETNINGER:

I Norge er det standardiserte forutsetninger om døds-/uføreutvikling samt andre demografiske faktorer utarbeidet av Finansnærings Fellesorganisasjon. Det ble med virkning fra 2014 innført et nytt dødelighetsgrunnlag K2013 for kollektive pensjonsforsikringer i livsforsikringsselskaper og pensjonskasser. Storebrand har benyttet dødelighetstabell K2013BE (beste estimat) i aktuarberegningene per 31.12.2015. Gjennomsnittlig fratredelseshyppighet er lagt inn med 2-3 prosent for hele arbeidsstokken sett under ett og det er lagt inn synkende fratredelse ved økt alder.

Note 16 | Tap på utlån og garantier

(NOK mill.)	2015	2014
Periodens nedskrivninger på utlån, garantier mv.		
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-22,3	48,4
Periodens endring i gruppenedskrivninger	-10,4	10,4
Andre korreksjoner i nedskrivningene		4,5
Periodens endring i individuelle nedskrivninger garantier	0,1	
Konstaterte tap som det tidligere er avsatt for		-137,7
Konstaterte tap som det tidligere ikke er avsatt for	-12,4	-1,2
Inngått på tidligere konstaterte tap	1,4	1,0
Periodens nedskrivninger på utlån, garantier mv.	-43,5	-74,6

Note 17 | Skatter

SKATTEKOSTNAD I RESULTATET

(NOK mill.)	2015	2014
Betalbar skatt i resultatet	-30,0	-57,1
Endring i utsatt skatt	6,4	-2,2
Sum skattekostnad	-23,7	-59,3

ÅRETS SKATTEGRUNNLAG

(NOK mill.)	2015	2014
Resultat før skattekostnad	31,5	208,0
+ Mottatt konsernbidrag, forskjell mellom regnskapsført og skattepliktig	42,8	
+/- regnskapsmessig resultatandel hybridkapitalinvestorer	-8,6	
+/- Regnskapsmessig realisert gevinst/tap aksjer EØS		10,4
Andre permanente forskjeller	2,3	2,1
Endring i midlertidige forskjeller	43,7	25,9
Endring i midlertidige forskjeller - estimatavvik	-10,1	-35,1
Årets skattegrunnlag	101,5	211,3
Reduksjon for skattefradrag for underskudd		
- Anvendelse av fremførbart underskudd		
Årets skattegrunnlag for betalbar skatt ¹⁾	101,5	211,3
Skattesats	27 %	27 %
1) Avgitt konsernbidrag med skatteeffekt	101,5	211,3

AVSTEMMING AV FORVENTET SKATTEKOSTNAD TIL FAKTISK SKATTEKOSTNAD

(NOK mill.)	2015	2014
Ordinært resultat før skatt	31,5	208,0
Forventet inntektsskatt med nominell skattsats	-8,5	-56,2
Skatteeffekten av :		
Realiserte aksjer		-2,8
Permanente forskjeller	3,8	-0,6
Mottatt konsernbidrag	-11,5	
Endring skatteregler	-2,5	
Tilbakeføring permanente forskjeller resultatposter i totalresultat	-2,4	
Tilbakeføring permanente forskjeller poster mot egenkapital	-2,3	
Endring av skatt/ligning tidligere år	-0,2	0,3
Skattekostnad	-23,7	-59,3
Effektiv skattesats	75 %	28 %

Skattekostnaden påvirkes av skatteeffekter knyttet til tidligere år.

BETALBAR SKATT I BALANSEN

(NOK mill.)	2015	2014
Betalbar skatt i totalresultat	-29,7	-57,1
Betalbar skatt i egenkapitalen	2,3	
- skatteeffekt på avgitt konsernbidrag	27,4	57,1
Betalbar skatt i balansen	0,0	0,0

BEREGNING AV UTSATT SKATTEFORDEL OG UTSATT SKATT AV MIDLERTIDIGE FORSKJELLER OG UNDERSKUDD TIL FREMFØRING

(NOK mill.)	2015	2014
Skatteøkende midlertidige forskjeller		
Driftsmidler		
Finansielle instrumenter		
Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	0,0	0,0
Skattereduserende midlertidige forskjeller		
Pensjon	-25,3	-30,8
Finansielle instrumenter	-76,8	-17,4
Driftsmidler	-15,4	-18,2
Avsetninger	-18,3	-26,8
Gevinst- og tapskonto	-1,1	
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-136,9	-93,2
Fremførbare underskudd/godtgjørelse		
Netto utsatt skatt/skattefordel	-136,9	-93,2
Nedvurdering av utsatt skattefordel		
Netto grunnlag for utsatt skatt og utsatt skattefordel	-136,9	-93,2
Netto utsatt fordel/forpliktelse i balansen	34,2	25,2

Stortinget vedtok i desember 2015 å redusere selskapsskattesatsen fra 27 til 25 prosent med virkning fra 1. januar 2016. Ved balanseføring av utsatt skatt/skattefordel benyttes derfor 25 prosent.

SPESIFIKASJON AV BETALBAR OG UTSATT SKATT FØRT MOT EGENKAPITALEN:

(NOK mill.)	2015	2014
Estimatawik pensjoner	-2,9	-9,5
Sum	-2,9	-9,5

Balanseført utsatt skattefordel er først og fremst knyttet til skattereduserende midlertidige forskjeller på driftsmidler, pensjonsforpliktelse og finansielle instrumenter. Banken har positiv inntjening og dette forventes også fremover. Utsatt skattefordel balanseføres i tilknytning til Storebrand Bank ASA da det vurderes som sannsynlig at fordelen kan utnyttes.

Note 18 | Klassifisering av finansielle instrumenter

(NOK mill.)	Lån og fordringer	Virkelig verdi, trading	Virkelig verdi, FVO	Tilgjengelig for salg	Forpliktelser amortisert kost	Sum balanseført verdi
Finansielle eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	188,6					188,6
Utlån til kredittinstitusjoner	2 094,8					2 094,8
Aksjer og andeler			1,6	9,0		10,6
Obligasjoner og andre verdipapir med fast avkastning	780,7		4 922,6			5 703,3
Derivater		249,8				249,8
Utlån til kunder ¹⁾	13 759,7		1 214,8			14 974,5
Andre kortsiktige eiendeler	1 176,1					1 176,1
Sum finansielle eiendeler 2015	18 000,0	249,8	6 139,0	9,0	0,0	24 397,8
Sum finansielle eiendeler 2014	18 360,5	511,7	7 172,5	0,0	0,0	26 044,8
Finansielle forpliktelser						
Gjeld til kredittinstitusjoner			404,1		322,2	726,3
Innskudd fra kunder i bankvirksomhet					17 835,0	17 835,0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer					2 704,3	2 704,3
Derivater		331,3				331,3
Annen kortsiktig gjeld					292,8	292,8
Ansvarlig lånekapital					277,0	277,0
Sum finansielle forpliktelser 2015	0,0	331,3	404,1	0,0	21 431,2	22 166,6
Sum finansielle forpliktelser 2014	0,0	545,1	0,0	0,0	23 449,1	23 994,2

1) Nedskrivning utlån er fratrasket porteføljen klassifisert som "Lån og fordringer".

Note 19 | Virkelig verdi finansielle eiendeler og forpliktelser til amortisert kost

Virkelig verdi på utlån til kunder med regulerbar rente er vurdert til amortisert kost. Virkelig verdi på utlån til bedriftskunder med marginlån er imidlertid svakt lavere enn bokført verdi da enkelte lån løper med lavere margin enn de ville gjort dersom de var tatt opp per utgangen av 2015. Mindreverdien er beregnet ved å neddiskontere differansen mellom avtalt margin og dagens markedspris over gjenværende løpetid. I tillegg er virkelig verdi justert for nedskrivninger. Virkelig verdi på utlån, gjeld til kredittinstitusjoner og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer er basert på verdsettingsteknikker. I verdsettingsteknikkene benyttes rentekurver og kredittspreader fra eksterne leverandører, dog med unntak av utlån som vurderes til spreader for tilsvarende nye lån.

(NOK mill.)	2015		2014	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler				
Obligasjoner	780,7	781,7	1 006,7	1 013,5
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	2 094,8	2 094,8	2 848,2	2 848,2
Utlån til kunder, amortisert kost, netto	13 759,7	13 728,4	13 153,4	13 078,6
Andre kortsiktige eiendeler	1 176,1	1 176,1	1 120,2	1 120,2
Forpliktelser				
Gjeld til kredittinstitusjoner, amortisert kost	322,2	322,2	325,9	325,9
Innskudd fra kunder i bankvirksomhet	17 835,0	17 835,0	19 366,1	19 366,1
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 704,3	2 715,8	2 677,2	2 738,9
Annen gjeld	292,8	292,8	568,2	568,2
Ansvarlig lånekapital	277,0	277,0	511,6	523,0

Note 20 | Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner

(NOK mill.)	2015	2014
	Balanseført verdi	Balanseført verdi
Sum utlån og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid til amortisert kost	2 094,8	2 848,2
Sum utlån og fordringer på kredittinstitusjoner til amortisert kost	2 094,8	2 848,2

Note 21 | Investering i datterselskaper

(NOK mill.)	Org. nr.	Forret- nings- kontor	Eierandel	Stemme- rett	Aksje- kapital	Kostpris	Balanse- ført verdi	Balanse- ført verdi
							31.12.2015	31.12.2014
Storebrand Boligkreditt AS	990645515	Lysaker	100,0%	100,0%	455,0	898,9	898,9	836,2
Ring Eiendomsmegling AS 1)	987227575	Lysaker	100,0%	100,0%	2,0	140,4	5,2	5,2
Bjørndalen Panorama AS	991742565	Lysaker	100,0%	100,0%	3,2	69,9	2,4	2,4
MPV7 Holding AS	915863000	Lysaker	100,0%	100,0%	0,0	0,1	0,1	
Sum aksjer i datterselskaper					1 109,2	906,5	906,5	843,8

1) Ring Eiendomsmegling AS er under avvikling.

Note
22

Obligasjoner og andre verdipapirer til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

(NOK mill.)	2015	2014
	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Offentlig utsteder og/eller statsgarantert	219,2	100,4
Finans- og foretaksobligasjoner	196,5	900,3
Verdipapiriserte obligasjoner	4 506,8	5 181,1
Sum obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	4 922,6	6 181,7
Modifisert durasjon	0,26	0,20
Gjennomsnittlig effektiv rente per 31.12.	1,49 %	1,55 %

Alle verdipapirer er i norske kroner. Sammenvektingen til gjennomsnittlig effektiv rente for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total rentefølsomhet som vektor.

Note
23

Obligasjoner til amortisert kost - Utlån og fordringer

(NOK mill.)	2015		2014	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Offentlig utsteder og/eller statsgarantert	400,6	401,4	626,7	628,4
Verdipapiriserte obligasjoner	380,1	380,2	380,0	385,1
Sum obligasjoner til amortisert kost	780,7	781,7	1 006,7	1 013,5
Modifisert durasjon		0,17		0,13
Gjennomsnittlig effektiv rente per 31.12.		1,37 %		1,50 %

Alle verdipapirer er i norske kroner. Sammenvektingen til gjennomsnittlig effektiv rente for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total rentefølsomhet som vektor.

Note
24

Gjenkjøpsavtaler (Repoavtaler)

(NOK mill.)	2015	2014
	Balanseført verdi	Balanseført verdi
Overførte obligasjoner som fortsatt balanseføres	402,5	
Forpliktelser tilknyttet eiendelene ¹⁾ (se note 18)	404,1	

1) Rapporteres på linjen Gjeld til kredittinstitusjoner i balansen.

Overførte obligasjoner som inngår i gjenkjøpsavtaler fraregnes ikke da all risiko og avkastning på papirene beholdes av Storebrand Bank ASA.

Note
25

Finansielle derivater

Finansielle derivater er knyttet til underliggende størrelser som ikke bokføres i balansen. For å kvantifisere omfanget av derivater refereres det til slike underliggende størrelser betegnet som underliggende hovedstol, nominelt volum og lignende. Nominelt volum beregnes ulikt for ulike typer finansielle derivater, og det gir et visst uttrykk for omfang og risiko av posisjonene av finansielle derivater.

Brutto nominelt volum gir først og fremst informasjon om omfanget, mens netto nominelt volum gir et visst uttrykk for risikoposisjoner. Nominelt volum for ulike instrumenter er imidlertid ikke nødvendigvis sammenlignbare med tanke på risikoeksponering. I motsetning til brutto nominelt volum tar beregningen av netto nominelt volum også hensyn til fortegnet til instrumentenes markedsrisikoeksponering, ved å skille mellom såkalte eiendelsposisjoner og gjeldsposisjoner.

En eiendelsposisjon i et aksjederivat innebærer en positiv verdiøkning ved økning i aksjekurser. For rentederivater medfører en eiendelsposisjon en positiv verdiøkning ved rentenedgang - tilsvarende som for obligasjoner. En eiendelsposisjon i et valutaderivat gir positiv verdiendring ved økning i den aktuelle valutakursen mot NOK. Gjennomsnittlig brutto nominelt volum er basert på daglige beregninger av brutto nominelt volum.

(NOK mill.)	Brutto nom. volum ¹⁾	Brutto balanse- førte fin. eiendeler	Brutto balanseført gjeld	Nettoført fin. eiendeler/ gjeld i balansen	Beløp som kan, men ikke er presentert netto i balansen		
					Fin. eiendeler	Fin. gjeld	Netto beløp
Rentederivater ²⁾	8 317,6	249,6	331,3				-81,6
Valutaderivater	41,3	0,2	0,0				0,2
Sum derivater 31.12.2015	8 358,9	249,8	331,3	0,0	0,0	0,0	-81,5
Sum derivater 31.12.2014	13 510,9	511,7	545,1				-33,4

1) Verdier per 31.12.

2) Rentederivater er inklusive opptjente ikke forfalte renter.

INVESTERINGER UNDERLAGT NETTING AGREEMENTS/CSA

(NOK mill.)	Balanseførte eiendeler	Balanseførte forpliktelser	Netto eiendeler	Sikkerhetsstillelser		Netto eksponering
				Kontanter (+/-)	verdpapirer (+/-)	
Investeringer underlagt netting agreements/CSA	26,4	331,3	-304,8		1 106,5	-1 411,3
Investeringer ikke underlagt netting agreements/CSA	223,3					
Sum 2015	249,8	331,3				

Note 26 | Valutaeksponering

FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE I UTENLANDSK VALUTA

(NOK mill.)	Balanseposter		Valutaterminer	Nettoposisjon	
	Eiendeler	Forpliktelser	Netto salg	i valuta	i NOK
CHF	1,7	1,8		0,0	-0,1
DKK	0,6	0,6		0,0	0,0
EUR	3,4	22,8	19,2	0,0	-0,2
GBP	1,7	2,0		0,0	-0,2
SEK	1,7	1,9		0,0	-0,2
USD	2,3	24,1	22,0	0,0	0,2
Andre	0,1	0,1		0,0	0,0
Sum nettoposisjon 2015					-0,4
Sum nettoposisjon 2014					-0,7

Storebrand Bank ASA sikrer nettoposter i balansen med terminkontrakter, derfor splittes ikke terminsalg og terminkjøp mot hhv. eiendeler og forpliktelser.

Note 27 | Utlån og garantier

(NOK mill.)	2015	2014
	Balanseført verdi	Balanseført verdi
Utlån til kunder til amortisert kost	13 844,3	13 204,4
Utlån til kunder til virkelig verdi, FVO	1 214,8	988,8
Sum brutto utlån til kunder	15 059,2	14 193,2
Individuelle nedskrivninger (se note 28)	-55,7	-31,9
Gruppenedskrivninger (se note 28)	-28,9	-19,1
Netto utlån til kunder	14 974,5	14 142,2

Se note 4 for spesifikasjon av utlån og garantier per sektor.

Note 28 | Nedskrivninger av utlån og garantier

(NOK mill.)	2015	2014
	Balanseført verdi	Balanseført verdi
Nedskrivninger på individuelle utlån 1.1.	31,9	80,3
Periodens konstaterte tap hvor det tidligere har vært foretatt individuell nedskrivning	-0,6	-137,7
Periodens nedskrivning på individuelle utlån	26,1	93,2
Periodens reversering av nedskrivning på individuelle utlån	-1,7	-3,1
Andre korreksjoner i nedskrivningene		-0,8
Nedskrivninger på individuelle utlån 31.12.	55,7	31,9
Gruppenedskrivning utlån, garantier mv. 1.1.	19,1	29,5
Periodens gruppenedskrivning	9,8	-10,4
Gruppenedskrivning utlån, garantier mv. 31.12.	28,9	19,1
Sum nedskrivninger (se note 27)	84,6	51,0

Banken har NOK 0,5 mill. i avsetning på garantier per 31.12.2015. Avsetning på garantier per 31.12.2014 var NOK 0,1 mill. Se også note 35.

Note 29 | Immaterielle eiendeler

(NOK mill.)	2015	Sum balanseført verdi	2014
	IT-systemer		Sum balanseført verdi
Anskaffelseskost 1.1.	173,1	173,1	196,0
Kjøpt separat	5,3	5,3	53,3
Avgang i perioden			-76,2
Anskaffelseskost 31.12.	178,4	178,4	173,1
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1.1.	64,4	64,4	120,6
Avskrivning i perioden (se note 14)	19,4	19,4	20,0
Avgang i perioden			-76,2
Nedskrivning i perioden (se note 14)	6,0	6,0	0,0
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	89,8	89,8	64,4
Balanseført verdi per 31.12.	88,5	88,5	108,7
For hver klasse av anleggsmidler:			
Avskrivningsmetode	lineær metode		lineær metode
Økonomisk levetid	2 - 10 år		3 - 10 år
Avskrivningssats	10,0% -50,0%		10,0% -33,33%

Immaterielle eiendeler består av utvikling av systemer, datavarehus, bruksrett til systemer og lignende. All utvikling av systemer foretas av eksterne ressurser. Det foretas en årlig vurdering av estimat på økonomisk levetid.

Note 30 | Varige driftsmidler

(NOK mill.)	Inventar	Fast eiendom ¹⁾	2015 Sum balanseført verdi	2014 Sum balanseført verdi
Balanseført verdi pr. 1.1.	3,0	0,6	3,6	6,2
Avgang		-0,6	-0,6	-1,0
Avskrivning (se note 14)	-1,0		-1,0	-1,5
Balanseført verdi per 31.12.	2,0	0,0	2,0	3,6
Anskaffelseskost IB	10,2	2,9	13,0	22,7
Anskaffelseskost UB	10,2		10,2	19,8
Akkumulert av- og nedskrivning IB	7,2	2,3	9,4	16,5
Akkumulert av- og nedskrivning UB	8,2		8,2	16,2

For hver klasse av anleggsmidler:

	Anskaffelses- kost	Anskaffelses- kost
Metode for måling av kostpris		
Avskrivningsmetode	lineær	lineær
Avskrivningsplan og økonomisk levetid	2 - 10 år	15 år

Det eksisterer ingen begrensning i eiendomsretten på driftsmidler. Det er ingen driftsmidler som er stillet som sikkerhet for forpliktelser.

1) Gjelder hytte som vurderes etter kostmetoden. Hytten ble solgt i 2015.

Note 31 | Andre eiendeler

(NOK mill.)	2015 Balanseført verdi	2014 Balanseført verdi
Opptjente ikke mottatte inntekter og forskuddsbetalte kostnader	9,5	9,5
Aksjer i datterselskaper ¹⁾	906,5	843,8
Tilgode fra konsernselskaper	247,2	266,1
Andre eiendeler	12,8	0,8
Sum andre eiendeler	1 176,1	1 120,2

1) Se note 21.

Note 32 | Innskudd fra kunder

(NOK mill.)	2015 Balanseført verdi	2014 Balanseført verdi
Innskudd fra kunder uten avtalt løpetid	17 634,1	19 166,0
Innskudd fra kunder med avtalt løpetid	200,9	200,1
Sum innskudd fra kunder	17 835,0	19 366,1

INNSKUDD FORDELT PÅ SEKTOR OG GEOGRAFI:

(NOK mill.)	2015 Balanseført verdi	2014 Balanseført verdi
Sektor og næringsfordeling		
Utvikling av byggeprosjekter	160,0	166,0
Omsetning og drift av fast eiendom	1 656,7	1 886,6
Faglig og finansiell tjenesteyting	1 513,7	1 879,4
Lønnstakere o.a.	12 876,7	13 391,8
Andre	1 627,9	2 042,3
Sum	17 835,0	19 366,1
Geografisk fordeling		
Østlandet	13 456,8	14 815,0
Vestlandet	2 317,8	2 440,5
Sørlandet	377,9	381,4
Midt-Norge	578,9	563,8
Nord-Norge	687,6	750,8
Utlandet	415,9	414,6
Sum	17 835,0	19 366,1

Note 33

Sikringsbokføring

Storebrand benytter seg av virkelig verdi sikring på renterisiko. Sikringsobjektene er finansielle forpliktelser som måles til amortisert kost. Derivater regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet. Verdiendringer på sikringsobjektet som er henførbare til den sikrede risikoen, justerer sikringsobjektets balanseførte verdi og innregnes i resultatet. Sikringseffektiviteten følges opp på papirnivå. Ved etablering av sikringseffektivitet måles effektiviteten på bakgrunn av et 2%-poeng rentesjokk på enkeltinstrumentnivå. Sikringseffektivitet vil i etterfølgende perioder måles basert på enkel Dollar Offset metode både med hensyn til prospektiv og retrospektiv beregning. Det forventes at sikringen er høyst effektiv i perioden.

(NOK mill.)	2015 Virkelig verdi ¹⁾			2014 Virkelig verdi ¹⁾		
	Kontrakt/ nominell verdi	Eiendeler	Gjeld	Kontrakt/ nominell verdi	Eiendeler	Gjeld
Renteswapper	565,0	34,1		910,0	57,6	
Sum rentederivater	565,0	34,1		910,0	57,6	
Sum derivater	565,0	34,1		910,0	57,6	

(NOK mill.)	Sikringsverdi ¹⁾			Sikringsverdi ¹⁾		
	Kontrakt/ nominell verdi	Eiendeler	Gjeld	Kontrakt/ nominell verdi	Eiendeler	Gjeld
Sum underliggende sikringsobjekter	565,0		600,0	910,0		971,3
Sikringseffektivitet - prospektiv			87 %			86 %
Sikringseffektivitet - retrospektiv			102 %			103 %

GEVINST/TAP VIRKELIG VERDI SIKRING: 2)

(NOK mill.)	2015 Gevinst/tap	2014 Gevinst/tap
På sikringsinstrumentet	-8,9	5,1
På objektet som sikres	8,8	-4,8

1) Balanseførte verdier per 31.12.

2) Beløpene inngår i regnskapslinjen "Netto gevinster fra finansielle instrumenter".

Note 34 | Avsetninger

(NOK mill.)	Avsetning for omstrukturering	
	2015	2014
Avsetning 1.1.	12,1	18,3
Avsetninger brukt i perioden	-4,5	-6,2
Sum avsetning 31.12.	7,6	12,1
Klassifisert som:		
Avsetning for påløpte kostnader og forpliktelser	7,6	12,1

Klassifisert som:

Avsetning for påløpte kostnader og forpliktelser På linjen "Avsetning for påløpte kostnader og forpliktelser" i balansen ligger det også en gruppenedskrivning på garantier på 0,5 millioner kroner (se også note 28).

Avsetningen er relatert til kostnadsprogrammet i Storebrand og gjelder i hovedsak kostnader knyttet til nedbemanning.

Avsetningen er vurdert i henhold til IAS 37 og omstrukturingsplanen er kunngjort til alle parter som er berørt.

Note 35 | Annen gjeld

(NOK mill.)	2015 Balanseført verdi	2014 Balanseført verdi
Gjeld innen Storebrand konsernet inkl. tilknyttede selskap	9,8	30,3
Betalingsformidling	29,8	20,6
Skyldig konsernbidrag til konsernselskaper	206,9	457,1
Leverandørgjeld	3,4	2,7
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	41,3	47,7
Annen gjeld	1,6	9,9
Sum annen gjeld	292,8	568,2

Note
36

Forpliktelser utenom balansen og betingede forpliktelser

(NOK mill.)	2015	2014
Garantier	49,2	89,6
Ubenyttede kredittrammer	6 035,0	5 302,8
Lånetilsagn bedriftsmarkedet		30,5
Sum betingede forpliktelser	6 084,3	5 422,9

Banken har i tillegg 2 milliarder kroner i lånetilsagn til personmarkedet per 31.12.2015.

Garantier gjelder i hovedsak betalingsgarantier og kontraktsgarantier. Se forøvrig note 4. Ubenyttede kredittrammer gjelder innvilget og ubenyttet kreditt på kontokreditter og kredittkort, samt ubenyttet ramme på boligkreditter til kunder. Ubenyttede kredittrammer inkluderer 4 milliarder kroner i trekkfasilitet til Storebrand Boligkreditt AS

Note
37

Sikkerhetsstillelser

MOTTATTE OG AVGITTE SIKKERHETSSTILLELSER

Banken har ingen mottatte eller avgitte sikkerhetsstillelser utenom verdipapirer som er stillet som sikkerhet for F-lån i Norges Bank .

SIKKERHETS- OG PANTSTILLELSER

(NOK mill.)	2015	2014
Balanseført verdi av verdipapirer stillet som sikkerhet for bankens D-lån og F-lån i Norges Bank	1 312,1	1 462,2
Balanseført verdi av verdipapirer stillet som sikkerhet i andre kredittinstitusjoner	708,4	384,5
Sum	2 020,5	1 846,7

Verdipapirer stillet som sikkerhet knytter seg til låneadgangen i Norges Bank, hvor lån iht. forskrift skal være fullt ut sikret med pantsettelse av rentebærende verdipapirer og/eller av bankens innskudd i Norges Bank. Storebrand Bank ASA har ingen F-lån i Norges Bank per 31.12.2015.

Note | Kapitaldekning
38

ANSVARLIG KAPITAL

(NOK mill.)	2015	2014
Aksjekapital	960,6	960,6
Øvrig egenkapital	1 362,0	1 133,6
Egenkapital	2 322,5	2 094,1
Hybridkapital inkludert i egenkapital	-225,0	
Påløpte renter på kjernekapitalinstrumenter inkludert i egenkapital	-1,0	
Egenkapital som inngår i ren kjernekapital	2 096,5	2 094,1
Fradrag:		
Goodwill og immaterielle eiendeler	-88,5	-108,7
Utsatt skattefordel		-25,2
Kjernekapital uten fondsobligasjoner (ren kjernekapital)	2 008,0	1 960,3
Annen godkjent kjernekapital:		
Fondsobligasjoner	225,0	225,0
Kjernekapital	2 233,0	2 185,3
Ansvarlig lånekapital, fratrukket egen beholdning	274,8	283,9
Annen tilleggskapital		
Fradrag fra tilleggskapital		
Netto ansvarlig kapital	2 507,7	2 469,2

MINIMUMSKRAV ANSVARLIG KAPITAL

(NOK mill.)	2015	2014
Kredittrisiko	910,2	1 018,6
Herav:		
Lokale og regionale myndigheter	10,0	14,4
Institusjoner	168,1	164,9
Foretak	2,5	2,7
Engasjementer med pant i fast eiendom	541,5	636,5
Massemarkedsengasjementer	83,1	83,9
Forfalte engasjementer	7,7	7,2
Obligasjoner med fortrinnsrett	81,9	81,9
Øvrige engasjementer	15,5	27,1
Sum minimumskrav kredittrisiko	910,2	1 018,6
Oppgjørrisiko		
Sum minimumskrav markedsrisiko	0,0	0,0
Operasjonell risiko	87,1	79,7
CVA-risiko *)	9,5	26,4
Fradrag		
Gruppenedskrivninger	-2,3	-1,5
Minimumskrav ansvarlig kapital	1 004,4	1 123,1

*) Kapitalkrav for risiko for svekket kredittverdighet hos motpart.

KAPITALDEKNING

	2015	2014
Kapitaldekning	20,0 %	17,6 %
Kjernekapitaldekning	17,8 %	15,6 %
Ren kjernekapitaldekning	16,0 %	14,0 %

Det benyttes standardmetoden for kredittrisiko og markedsrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Samlet krav til ren kjernekapital og ansvarlig kapital er henholdsvis 11 og 14,5 prosent fra 30. juni 2015 etter innføring av krav til motsyklisk kapitalbuffer på 1 prosent. Nivået på det motsykliske kapitalbufferkravet økes ytterligere med 0,5 prosentpoeng fra 30. juni 2016, med tilsvarende økning på krav til ren kjernekapital og ansvarlig kapital fra denne datoen.

SPESIFIKASJON AV BEREGNINGSGRUNNLAG (RISIKOVEKTET VOLUM)

(NOK mill.)	2015	2014
Kredittrisiko	11 377,2	12 732,3
Herav:		
Lokale og regionale myndigheter	124,8	180,1
Institusjoner	2 101,1	2 061,5
Foretak	30,6	33,5
Engasjementer med pant i bolig	6 768,5	7 956,8
Massemarkedsengasjementer	1 038,6	1 048,2
Forfalte engasjementer	95,9	90,3
Obligasjoner med fortrinnsrett	1 024,4	1 023,8
Øvrige engasjementer	193,2	338,2
Sum beregningsgrunnlag kredittrisiko	11 377,2	12 732,3
Oppgjørsrisiko		
Sum beregningsgrunnlag markedsrisiko	0,0	0,0
Operasjonell risiko	1 088,3	995,7
CVA-risiko	118,2	330,2
Fradrag		
Gruppenedskrivninger	-28,9	-19,1
Sum beregningsgrunnlag for minimumskrav ansvarlig kapital	12 554,7	14 039,0

Note 39 | Godtgjørelse til ledende ansatte og tillitsvalgte

(NOK 1000)	Ordinær lønn	Andre ytelser ²⁾	Total godtgjørelse opptjent i året	Årets pensjons-opptjening	Lønns-garanti (mnd)	Lån ³⁾	Eier antall aksjer ⁴⁾
Ledende ansatte							
Bernt Uppstad (adm.dir.) ⁵⁾	1 369	112	1 480	285		1 153	425
Truls Nergaard (tidl. adm. dir.) ⁵⁾	2 899	193	3 092	629	18	4 504	17 653
Asle Borud	944	117	1 062	148		580	1 358
Torunn Sjøstad Hoftvedt	1 342	116	1 458	217		3 500	16 736
Torstein Hagen	2 418	154	2 572	423		3 388	5 442
Sum 2015	8 972	692	9 664	1 702		13 125	41 614
Sum 2014	8 362	666	12 303	2 420		15 407	40 840

1) Storebrand avviklet målbonus for ledende ansatte i 2015. Deler av tidligere målbonus ble konvertert til fastlønn og utgjør en større del av fastlønn-søkningen fra 2014 til 2015. For kompensasjon og utbetalinger av opptjente rettigheter knyttet til endring av pensjonsordning 1. januar 2015, se note 44 i årsrapporten 2014.

2) Omfatter bigodtgjørelse, telefon, forsikring, rentefordel, andre trekkpliktige ytelser.

3) Ansatte kan låne inntil 3,5 millioner kroner til subsidierte priser mens overskytende lånebeløp følger markedsrente.

4) Oversikten viser antall aksjer eid av vedkommende person, samt nærmeste familie og selskaper der vedkommende har bestemmende innflytelse, jmfør regnskapsloven 7-26.

5) Tidligere administrerende direktør Truls Nergaard gikk over i en annen stilling i Storebrand konsernet 1. juli 2015. Bernt H. Uppstad, tiltrådte som ny administrerende direktør fra samme tidspunkt. Opplysninger for tidligere og ny adm. dir. i noten gjelder hele året.

(NOK 1000)	Godtgjørelse	Eier antall aksjer ²⁾	Lån
Styret ¹⁾			
Heidi Skaaret ³⁾		15 542	3 600
Geir Holmgren ³⁾		14 677	5 051
Inger Roll-Matthiesen	164		
Leif Helmich Pedersen	247		
Maria Skotnes	73		1 061
Sum 2015	484	30 219	9 712
Sum 2014	513	11 229	5 750

Kontrollkomite ⁴⁾			
Elisabeth Wille	339	747	
Harald Moen	244	595	
Ole Klette	244		
Finn Myhre	287		3 213
Anne Grete Steinkjer	244	1 800	
Tone Margrethe Reierselmoen	244	1 734	317
Sum 2015	1 602	4 876	3 531
Sum 2014	1 566	4 292	2 757

1) Godtgjørelse til styret er godtgjørelse utbetalt i forbindelse med den enkeltes styreverv i Storebrand Bank ASA.

2) Oversikten viser antall aksjer eid av vedkommende person, samt nærmeste familie og selskaper der vedkommende har bestemmende innflytelse, jmfør regnskapsloven 7-26.

3) Geir Holmgren og Heidi Skaaret mottar ingen godtgjørelse fra Storebrand Bank ASA for dette styrevervet.

4) Godtgjørelse til kontrollkomiteen dekker alle de norske selskapene i konsernet som tidligere hadde krav om kontrollkomite. Storebrand avvikler sin kontrollkomite med virkning fra 1.1.2016

Styret i Storebrand Bank ASA vil for ordinær generalforsamling 2016 fremlegge følgende erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i medhold av allmennaksjeloven § 6-16a, basert på konsernets tidligere vedtatte retningslinjer for kompensasjon til ledende ansatte i Storebrand.

STYRETS ERKLÆRING OM FASTSETTELSE AV LØNN OG ANNEN GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE

Styret i Storebrand ASA har siden 2000 hatt et særskilt kompensasjonsutvalg. Kompensasjonsutvalget skal gi tilråding til styret i alle saker som gjelder selskapets vederlag til administrerende direktør. Utvalget skal holde seg orientert om og foreslå retningslinjer for fastsettelse av godtgjørelse til ledende ansatte i konsernet. I tillegg er utvalget rådgivende organ for administrerende direktør i forhold til kompensasjonsordninger som omfatter alle ansatte i Storebrand-konsernet, herunder Storebrands bonussystem og pensjonsordning. Kompensasjonsutvalget ivaretar kravene til oppfølging som følger av forskrifter om godtgjørelsesordninger.

1. VEILENDE RETNINGSLINJER FOR DET KOMMENDE REGNSKAPSÅRET

Storebrand skal ha konkurransedyktige og stimulerende avlønningsprinsipper som bidrar til å tiltrekke, utvikle og beholde høyt kvalifiserte medarbeidere.

Storebrand skal ha en insentivmodell som støtter strategien, med vekt på kundens interesser og langsiktighet, en ambisiøs samarbeidsmodell, samt transparens som styrker konsernets omdømme. Selskapet vil derfor i all hovedsak legge vekt på fastlønn som virkemiddel i den økonomiske totalkompensasjonen, og i begrenset grad benytte seg av variabel godtgjørelse.

Lønnen til ledende ansatte fastsettes med utgangspunkt i stillingens ansvar og kompleksitet. Det utføres jevnlig sammenligninger med tilsvarende stillinger eksternt for å tilpasse lønnsnivået til markedet. Storebrand ønsker ikke å være lønnsledende i forhold til bransjen.

Bonusordning

Konsernledelsen og ledende ansatte som påvirker selskapets risiko i vesentlig grad har kun fastlønn. Øvrige ansatte kan i tillegg til fastlønn få tilkjent en diskresjonær bonus på 5-15% av fastlønn.

Pensjonsordning

Selskapet besørger og bekoster en ordinær kollektiv pensjonsforsikring for alle ansatte, gjeldende fra ansettelsestidspunktet, og i henhold til enhver tid gjeldende pensjonsvedtekter. Fra 2015 har selskapet innskuddsbaserte pensjonsordninger for alle ansatte. Det gjelder både for lønn over og under 12 G.

I forbindelse med overgangen fra ytelse- til innskuddsbaserte ordninger ble det etablert kompensasjonsordninger for ansatte som beregningsmessig kom dårligere ut etter endringen. Disse ordningene gir månedlige tilleggssparing til ansatte i maksimalt 36 måneder. Tilleggssparingen beskattes som lønn.

For Konsernledelsen vil den beregnede kontantverdien av pensjonsrettigheter for lønn over 12G som allerede var opparbeidet før endringen, bli utbetalt over en femårsperiode. Utbetalingsperioden er fast uavhengig av om den ansatte slutter i selskapet før denne perioden utløper.

Etterlønn

Konsernsjefen og konserndirektørene har rett til etterlønn ved oppsigelse fra Selskapets side. Rett til etterlønn inntreffer også ved egen oppsigelse dersom dette skyldes vesentlige organisatoriske endringer eller tilsvarende forhold som ikke gjør det naturlig at vedkommende fortsetter i sin stilling. Dersom arbeidsforholdet bringes til opphør på grunn av grovt pliktbrudd eller annet vesentlig mislighold av arbeidsavtalen, gjelder ikke bestemmelsene under dette punkt. Til fradrag i etterlønnen går enhver inntekt vunnet ved arbeid, herunder honorarer for tjenesteyting, utførelse av verv, etc. Etterlønnen utgjør den pensjonsgivende lønn ved ansettelsesforholdets avslutning, eksklusiv alle eventuelle bonusordninger. Konsernsjefen har 24 måneders etterlønn. Øvrige konserndirektører har maksimalt 18 måneders etterlønn.

2. BINDENDE RETNINGSLINJER FOR AKSJER, TEGNINGSRETTIGHETER, OPSJONER M.V. FOR DET KOMMENDE REGNSKAPSÅRET 2016

For å sikre at konsernledelsen har incentivordninger som sammenfaller med eiernes langsiktige interesser vil en andel av fastlønn være bundet til kjøp av fysisk STB-aksjer med 3 års binding. Kjøp av aksjer vil foregå én gang per år.

Ledende ansatte gis, som øvrige ansatte i Storebrand, anledning til å kjøpe et begrenset antall aksjer i Storebrand ASA med en rabatt i henhold til et aksjeprogram for ansatte.

3. REDEGJØRELSE FOR LEDERLØNNSPOLITIKKEN I FOREGÅENDE REGNSKAPSÅR

Retningslinjene for lederlønnspolitikken fastsatt for 2015 er blitt fulgt. Den årlige uavhengige vurderingen av retningslinjene samt praktiseringen av disse i forbindelse med bonus med utbetaling i 2016 gjennomføres i løpet av 1. halvår 2016.

4. REDEGJØRELSE FOR VIRKNINGENE FOR SELSKAPET OG AKSJEEIERNE AV AVTALER OM AKSJBASERT GODTGJØRELSE

En andel av konsernledelsens fastlønn vil være bundet til kjøp av fysisk STB-aksjer med 3 års binding. Kjøp av aksjer vil foregå én gang per år. Det er styrets vurdering at dette har en positiv effekt for selskapet og aksjonærene gitt innretningen av ordningen og størrelsen på den enkelte konserndirektørs portefølje av aksjer i Storebrand ASA.

Note | Nærstående parter

TRANSASJONER MED KONSRNSELKAPER

(NOK mill.)	2015		2014	
	Datter-selskaper	Øvrige konsern-selskaper	Datter-selskaper	Øvrige konsern-selskaper
Renteinntekter	86,8		126,3	
Rentekostnader	4,3		5,2	
Solgte tjenester	24,7	3,1	12,7	4,2
Kjøpte tjenester		42,9		55,4
Tilgode	2 202,9	87,8	3 012,4	0,7
Gjeld	426,3	111,3	343,0	459,0

Transaksjoner med konsernselskaper er basert på prinsipp om armlengdes avstand.

UTLÅN OVERFØRT TIL STOREBRAND BOLIGKREDITT AS

Storebrand Bank ASA selger lån til kredittforetaket Storebrand Boligkreditt AS. Etter overføringen av lånene overtar Storebrand Boligkreditt alle risikoer og fordeler ved eierskap til utlånsporteføljen. Det er Storebrand Boligkreditt AS som mottar alle kontantstrømmer fra lånekunden. Banken og Storebrand Boligkreditt har ikke inngått avtaler om garanti, opsjoner, gjenkjøp eller lignende forbundet med utlånsporteføljen i Storebrand Boligkreditt AS. Storebrand Bank ASA skal sørge for overførslar og tilbakeføringer av lån ved endringsbehov, dvs. ved behov for opplåning, overgang fra flytende til fast rente, overgang til ansattelån og overgang til boligkreditt. Kostnadene inngår som en del av det avtalefestede forvaltningshonoraret.

Lån i Storebrand Boligkreditt AS som blir misligholdt blir liggende i foretaket. I henhold til tjenesteavtale med Storebrand Bank ASA, vil disse lånene bli behandlet på samme måte som misligholdte lån i banken. Det blir utarbeidet egen misligholdsrapport for misligholdte lån i Storebrand Boligkreditt AS. Disse lånene inngår ikke i kredittforetakets sikkerhetsmasse.

Lån til ansatte kan overføres til Storebrand Boligkreditt AS. Forskjellen mellom markedsrente og subsidiert rente blir dekket månedlig av det selskap hvor debitor er ansatt.

OVERSIKT OVER OVERFØRTE UTLÅN

(NOK mill.)	2015	2014
Til Storebrand Boligkreditt AS - akkumulert overføring	14 278,5	14 307,6
Fra Storebrand Boligkreditt AS - siste årsoverføring	232,4	140,3

Storebrand Bank ASA har ikke gitt noen garantier knyttet til lån i Storebrand Boligkreditt AS.

LIKVIDITETSFASILITETER UTSTEDT TIL STOREBRAND BOLIGKREDITT AS

Banken har to trekkfasiliteter med Storebrand Boligkreditt AS. Den ene trekkfasiliteten er en ordinær kassekreditt og har en ramme på 6 milliarder kroner. Denne har ingen utløpsdato, men kan sies opp av banken med 15 måneders oppsigelsestid. Den andre fasiliteten skal til enhver tid ha en tilstrekkelig stor ramme til å dekke renter og avdrag på obligasjoner med fortrinnsrett og tilknyttede derivater kommende 12 måneder. Trekkrettigheten er ikke oppsigelig fra banken før tidligst 3 måneder etter forfall på obligasjoner med fortrinnsrett og tilknyttede derivater med lengst løpetid.

TRANSASJONER MED ANDRE NÆRSTÅENDE PARTER

Storebrand Bank ASA definerer Storebrand Optimér ASA som annen nærstående part basert på formålet med selskapet er å tilby alternative spareprodukter til bankens kunder. Storebrand Optimér ASA har ingen ansatte og selskapet har inngått avtale med Storebrand Bank ASA for den daglige forvaltningen av selskapet. Banken er også tilrettelegger for Storebrand Optimér ASA ved gjennomføring av emisjoner i selskapet. Banken har inntektsført 7,9 millioner kroner i regnskapet for 2015, og har et tilgodehavende fra selskapet på 1,4 millioner kroner per 31.12.2015. Honorar til banken er basert på prinsipp om armlengdes avstand.

Storebrand Bank ASA definerer også Storebrand Infrastruktur ASA som annen nærstående part, basert på formålet med selskapet er å tilby alternative spareprodukter til bankens kunder. Storebrand Infrastruktur ASA har ingen ansatte og selskapet har inngått avtale med Storebrand Bank ASA for den daglige forvaltningen av selskapet. Banken er også tilrettelegger for Storebrand Infrastruktur ASA ved gjennomføring av emisjoner i selskapet. Banken har inntektsført 0,3 millioner kroner i regnskapet for 2015. Honorar til banken er basert på prinsipp om armlengdes avstand.

Storebrand Bank ASA har transaksjoner med nærstående parter som gjøres som en del av de normale forretninger. Disse transaksjoner gjennomføres til markedsmessige betingelser. Vilkår for transaksjoner med ledende ansatte og nærstående fremgår av note 39.

LÅN TIL ANSATTE

(NOK mill.)	2015	2014
Lån til ansatte i Storebrand Bank ASA	181,5	186,9
Lån til ansatte i Storebrand konsern ekskl. Storebrand Bank ASA	1 166,2	728,7

Lån til ansatte er delvis gitt på bakgrunn av betingelser for ansattelån, dvs. lån inntil 3,5 millioner kroner med rentesats tilsvarende normrenten fastsatt av Finansdepartementet. Lån utover 3,5 millioner kroner er gitt på ordinære markedsbetingelser. Det er ikke gitt sikkerhetsstillelser til fordel for ansatte.

BEMANNING OG PERSONALFORHOLD

	2015	2014
Antall ansatte per 31.12.	103	110
Antall ansatte omregnet til årsverk	102	109

Erklæring Storebrand Bank ASA og Storebrand Bank Konsern

- Erklæring fra styrets medlemmer og administrerende direktør

Styret og administrerende direktør har i dag behandlet og godkjent årsberetningen og årsregnskapet for Storebrand Bank ASA for regnskapsåret 2015 og per 31. desember 2015 (årsrapporten 2015).

Konsernregnskapet er avlagt i samsvar med de EU-godkjente IFRS'er og tilhørende fortolkningsuttalelser, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven og årsregnskapsforskriften for banker, finansieringsforetak mv. som skal anvendes per 31. desember 2015. Årsregnskapet for morselskapet er avlagt i samsvar med regnskapsloven, og årsregnskapsforskriften for banker, finansieringsforetak mv. og forenklet IFRS per 31. desember 2015 samt norske tilleggskrav i verdipapirhandelloven. Årsberetningen for konsern og mor er i samsvar med regnskapslovens krav og Norsk Regnskapsstandard nr. 16 per 31. desember 2015.

Etter styrets og administrerende direktørs beste overbevisning er årsregnskapet for 2015 utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av morselskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet per 31. desember 2015. Etter styrets og administrerende direktørs beste overbevisning gir årsberetningen en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet for Storebrand Bank ASA og Storebrand Bank Konsern. Etter styrets og administrerende direktørs beste overbevisning gir også beskrivelsen av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode, samt beskrivelsen av nærstående vesentlige transaksjoner, en rettviseende oversikt.

Lysaker, 16. februar 2016
Styret i Storebrand Bank ASA

Heidi Skaaret
Styrets leder

Geir Holmgren
Styrets nestleder

Leif Helmich Pedersen
Styremedlem

Inger Roll-Matthiesen
Styremedlem

Maria Skotnes
Styremedlem

Bernt H. Uppstad
Administrerende direktør

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221 Sentrum
NO-0103 Oslo
Norway
Tlf: +47 23 27 90 00
Faks: +47 23 27 90 01
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Storebrand Bank ASA

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Storebrand Bank ASA, som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap, oppstilling over totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger. Konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap, oppstilling over totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarter etter regnskapslovens § 3–9 for selskapsregnskapet og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, for konsernregnskapet, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon om selskapsregnskapet og vår konklusjon om konsernregnskapet.

Konklusjon om selskapsregnskapet

Etter vår mening er selskapsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Storebrand Bank ASA per 31. desember 2015 og av selskapets resultater

side 2

Revisors beretning til generalforsamlingen
i Storebrand Bank ASA

og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapslovens § 3–9.

Konklusjon om konsernregnskapet

Etter vår mening er konsernregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Storebrand Bank ASA per 31. desember 2015 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og om redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 16. februar 2016
Deloitte AS

Henrik Woxholt
statsautorisert revisor

Hovedkontor:
Professor Kohts vei 9
Postboks 474, 1327 Lysaker
Telefon 08880
storebrand.no

